PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 65 (12.697)

Trst, sreda, 18. marca 198

OSREDNJA KNJIŽNICA
S.VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P.132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Vladna kriza se čedalje bolj usmerja k volitvam

Andreotti hoče preprečiti referendume z novimi zakoni o sodstvu in energiji

Danes bi se morali izjasniti socialisti, ki niso navdušeni nad Andreottijevimi predlogi

SANDOR TENCE

RIM — Vladna kriza stopa v delikatno in morda tudi v odločilno fazo. Poverjeni predsednik Andreotti je včeraj zjutraj poslal tajnikom dosedanjega petstrankarskega zavezništva dokument s predlogi za premostitev krize in za sestavo vlade, ki bi vodila državo do naravnega izteka zakonodajne dobe, to se pravi do junija prihodnjega leta. Glavna točka tega dokumenta se nanaša na referendume o vprašanjih sodstva in jedrske energije, ki bi jih morala nova vlada po Andreottijevem mnenju preprečiti z odobritvijo novih zakonov ter tako revidirati normativ, ki je predmet ljudskega glasovanja. Glede sodstva je Andreotti dejansko osvojil predlog tajnika KD De Mite, ki se ogreva za čimprejšnjo odobritev znanega »paketa Rognoni«, glede jedrskih central pa predlaga zelo zapleteno in nejasno proceduro, ki ima za cilj preprečiti ali izjalovitireferendume. Beseda pripada sedaj strankam, v prvi vrsti socialistom, ki bodo na današnji seji strankinega vodstva ocenili Andreottijev dokument ter povedali, kaj dejansko mislijo o izgledih njegovega poskusa.

Pismo je napisano v zapletenem in za navadnega državljana nerazumljivem žargonu, ki je značilen za Andreottija politika, medtem ko zna biti Andreotti časnikar in pisatelj pripovednik z briljantnim in predvsem z razumljivim stilom. Poverjeni predsednik se v skopih besedah ogreva proti izvajanju referendumov, in če tega ne bo mogoče doseči, predlaga njihovo vsebinsko izjalovitev, tudi ob možnosti, da bodo vladne stranke pozivale volivce, naj glasujejo za odpravo spornih zakonov o problemu jedrskih elektrarn. To bi bil seveda paradoks, ki dokazuje, da je Andreotti pripravljen na vse, samo da mu bi bile dane možnosti za sestavo večinskega kabineta. Dokument obravnava skoraj izključno problematiko referendumov, glede vprašanja reforme državnih inštitucij pa poverjeni predsednik predlaga celo ustanovitev novega ministrstva, ki bi se posredno ukvarjalo o teh zadevah, kar bo verjetno ostalo zgolj na ravni pismenega predloga.

Andreottijevo pismo pravzaprav ne vsebuje nič novega, čeprav je marsikdo pričakoval (a je ostal razočaran), da bo poverjeni predsednik prišel na dan s predlogi, ki bi na neki način pred-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Komunisti zahtevajo glasovanje na referendumih

RIM — Andreotti je prejel od KPI prvi negativen odgovor na predlog, da bi po zakonodajni poti obšli vprašanje referendumov. Vodstvo komunistične partije je namreč včeraj objavilo dokument, ki so ga odobrili na ponedeljkovi seji in v katerem je poudarjena nujnost »zaščite ustavne pravice državljanov, da se izrečejo z ljudskim referendumov«. Z drugimi besedami, do referendumov, ki jih je ustavno sodišče sprejelo, mora priti in nikakor jih ni mogoče preprečiti s takim ali drugačnim spletkarjenjem. Poleg tega, pravijo vodetelji KPI, »nikakor ni sprejemljiv predlog, da bi prišlo do predčasnih volitev z izgovorom, da je to edini način za preprečitev referendumov«, kot tudi niso upravičeni drugačni poskusi, da bi referendume preprečili. Komunisti še zlasti opozarjajo na resnost poskusa, da bi preprečili referendume o energiji z enostavnim zakonskim določilom, ki bi odpravilo obstoječo zakonodajo brez vsakršnega soočanja in brez resničnih programskih sporazumov o strateških izbirah, o resnih vprašanjih varnosti in razvoja države in o potrebni zakonski reformi. Gre za zelo jasno stališče, ki je toliko pomembnejše tudi zato, ker v kratkem roku, ki nas loči od referendumov, takega zakona brez pristanka komunistične partije ne bo mogoče pravočasno odobriti. Poleg tega se sedaj z jasnostjo izoblikuje kompaktnost vse levice, to je socialistov, komunistov, radikalcev in demoproletarcev, ki zahteva ločitev problema referendumov od vprašanj v zvezi s sestavo vlade, ki bi jo vodil demokristjan in ki bi morala vladati v državi do naravne zapadlosti zakonodajne dobe. Levica torej pravi, da mora do referendumov vsekakor priti. Odraz teh stališč je tudi dejstvo, da je odbor za zaščito referendumov o jedrski

NADALJEVANJE NA 2. STRAN

Kaj predlaga in o asimilaciji

BORIS RACE

Na seji tržaškega občinskega sveta 21. februarja letos, na kateri je prišlo do sprejetja pomembne resolucije v prid Slovencem, ki jo je predložila skupina KPI, je načelnik skupine Liste za Trst in nekdanji župan Cecovini med razpravo svetoval, naj bi se Slovenci organizirali kot skupnost v javno ustanovo, sedanji podžupan in pokrajinski tajnik socialistične stranke Seghene in sam Cecovini sta na isti seji zanikala, da bi bili danes Slovenci v Italiji izpostavljeni asimilaciji oziroma nasilni asimilaciji.

Cecovini pravi, da smo Slovenci izbrali napačno pot v iskanju ohranitve naših posebnosti v obliki zaščitnega zakona, zato predlaga ustanovitev posebne strukture, ki da bi tako posebnost »formalno in psihološko zajamčila«. Po njegovem bi bilo treba ustanoviti ustanovo, ki naj bi ji država priznala juridično osebnost in katere člani naj bi bili Slovenci, ki bi se vanjo prostovoljno vpisali. Država bi na podlagi števila vpisanih članov v »pravičnem sorazmerju« dodeljevala politična in upravna predstavništva Slovencev, ki bi jih izvolili na volitvah, ki bi se vršile istočasno in vzporedno z volitvami etnične večine. Na ta način bi se po njegovem izognili štetju, ki ga Slovenci ne maramo.

Predobro je znano, da se Cecovini in njegovi somišljeniki ne odlikujejo po prijateljskih odnosih do Slovencev. Ob vsaki priložnosti poudarjajo, da predstavljamo Slovenci majhen odstotek prebivalstva in da je zato treba temu primerno dozirati narodnostne pravice. Zato je upravičeno vprašanje, ki ga ob tem novem predlogu zastavljamo, ali je Cecovini s svojim predlogom resno mislil, posebno še, če pričakuje, da je za nas lažje sprejemljiv kakor štetje. Razlogi, da štetje odklanjamo kot osnovo za priznavanje večjih ali manjših manjšinskih pravic, so znani in jih skoro ne bi bilo treba ponavljati. Ker pa nekatere politične sile trmasto vztrajajo, da morajo biti pravice odraz naše »konsistence«, ki se lahko ugotovi s štetjem, je treba ponovno poudariti, da smo proti štetju, ker v današnjih razmerah ne bi odražalo dejanskega stanja, kajti naša skupnost je še malone na vseh področjih neenakopravna in je neprikrito pomanjkanje dobre politične volje večine, da bi to neenakopravnost z učinkovitimi ukrepi odpravljala. Naša skupnost ima trpke zgodovinske izkušnje, ko smo bili kot narodnost zapisani izginitvi, in pristiski niso pojenjali niti v novih povojnih razmerah. Vse to in še marsikaj drugega prispeva k temu, da bi štetje po narodnosti dalo skrivljene rezultate. Šele po dolgoletnem uživanju vseh narodnostnih pravic, ko bi se v zavest slehernega Slovenca zasidrala sproščenost in samoumevno prepričanje, da ga nihče več ne ogroža, bi bilo mogoče izvesti štetje po narodnosti.

Cecovinijev predlog zahteva pa od Slovenca več kot štetje. Dočim bi se pri štetju, vsaj uradno, podatki omejili na popisovalce in uradnike, ki bi podatke obdelali, bi se moral po omenjenem predlogu vsakdo sam v javni listini izreči, ali bolje rečeno, potruditi in zahtevati vpis. Cecovini predobro ve, kakšen bi bil rezultat, in nam ne more očitati podtikanja, če rečemo, da po vsej verjetnosti izvira njegov predlog prav iz tega spoznanja. Uresničenje tega predloga bi pomenilo potrditev liberalnacionalnega odnosa do slovenske manjšine, ki naj bi bil tujek v italijanski skupnosti in ne avtohtoni del prebivalstva.

Do kakšnih zapletov lahko pride pri administrativnem razlikovanju narodnosti, priča primer Južne Tirolske, kjer mora ob popisu prebivalstva vsak občan podati izjavo o pripadnosti eni izmed treh narodnosti (nemški, italijanski ali ladinski), kar služi za izračun odstotkov prisotnosti posameznih narodnosti. Po teh odstotkih se porazdeljujejo mesta v administraciji, na sodiščih, se dodeljujejo stanovanja in druge dobrine. Že

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prvi rezultati preiskave o nesreči na Elisabetti Montanari

Ravenski državni pravdnik izdal 11 sodnih pozivov

RAVENNA — Ravenski državni pravdnik Aldo Ricciuti je zaradi smrti trinajstih delavcev na ladji Elisabetta Montanari izdal enajst sodnih pozivov. Pred sodnika bodo morali prvi oficir ladje v popravilu Ciro di Bartolomeo, direktor popravil inženir Sama, vodja ekipe Widmer Piraccini, ki je od štirinajstih delavcev in varilcev edini preživel tragedijo in upravnik podjetja »Mecnavi« Gabriele Arienti. Državni pravnik je podpisal sodni poziv tudi za lastnika podjetja »CE.VA.SA.« Prima Sansovinija iz Bertinora pri Ravenni, ki je brat ene izmed žrtev, za Maria Pasija podjetja »IMI« iz Ravenne, za Antonia Naldinija, lastnika »Nuove Oti« in »GMR« iz Savignana pri Ravenni ter za Giorgia Cicera, ki je odgovorni za podjetje »Sirco« iz Ravenne. Brez imena ostaja zaenkrat še naslovnik enejstega sodnega poziva, ki bi moral biti neki kemik v službi v ravenski luki. Enajsterica, ki pa najbrž ne bo ostala osamljena, se bo morala zdaj zagovarjati zaradi obtožbe nenamernega umora, nespoštovanja predpisov varnosti na delu, kršenja delovnih pogodb in podpiranja dela na črno.

Medtem ko se državni pravdnik poglablja v preiskavo, ki postaja iz dneva v dan bolj zapletena in širše razpredena, je v Ravenni in drugod po Italiji odjeknilo pričevanje Else Seconi, matere enega izmed mladih delavcev, ki so izgubili življenje v dvojnem dnu ladje Elisabette Montanari. Njeno pričevanje, ki ga je izrekla v neposrednem prenosu na TV oddaji »Uno mattina«, je srhljiv pokazatelj človeškega cinizma. Ko se je že pripetila tragedija, je neka uslužbenka podjetja »GRM« stopila do Seconijeve in jo prosila, naj ji izroči delovno knjižico sina Paola, ki je prav prejšnji petek prvič stopil v službo. Elsa Seconi je, nič hudega sluteč, poiskala sinovo knjižico in jo izročila uradnici, šele ob 17. uri pa je zvedela za tragično vest, da je njen sin umrl, ne da bi bil vpisan. Neverjetno pričevanje matere 23-letnega Ravenčana so včeraj dopolnile izjave delavcev in sorodnikov žrtev, ki so potrdili vest, da je že pred petkom izbruhnil manjši požar v podpalubju.

Samomor 20-letnega Tržačana v vojašnici blizu Padove kjer je služil vojaški rok

NA 5. STRANI

Od danes višje globe v italijanskih mestih

RIM — Od danes bodo morali avtomobilisti, ki ne bodo spoštovali nekaterih osnovnih določil v prometu, še zlasti prepovedi parkiranja in rdečih semaforjev, plačati trikrat višje globe kot doslej. Z današnjim dnem bo namreč začel veljati novi vladni odlok, ki določa, da bo treba za parkiranje na prepovedanem mestu plačati 37.500 lir, v primeru parkiranja na križiščih, ovinkih, v predorih in na drugih zelo nevarnih mestih pa 150.000 lir (namesto dosedanjih 50.000). Za vožnjo z rdečim semaforjem bo treba odšteti 75.000 lir. Pešci, ki bodo prečkali cesto kljub rdečemu semaforju, pa bodo morali plačati 37.500 lir. Zamudniki, to je tisti, ki globe ne bodo plačali v petnajstih dneh, bodo morali odšteti dvojno vsoto.

To je šele prvi del novega vladnega odloka, ki vsebuje tudi določilo o »superglobah«, ki bodo začele veljati šele čez mesec dni. Te globe bodo v veljavi v nekaterih mestnih središčih in povsod, kjer bodo občinske uprave menile, da je promet preveč zasičen in da je torej treba poostriti nadzorstvo. Na teh mestih bodo nadomestili posebne prometne znake. Tu bo za parkiranje na prepovedanem mestu treba odšteti kar 115.000 lir, oziroma 300.000 lir, če bo parkirano vozilo oviralo promet. Občine bodo morale določiti razmejitev teh območij, vse kar bodo iztržile od glob, pa bo treba nameniti gradnji novih parkirišč.

Proti novemu odloku so sprožili pravo ofenzivo nekateri »odbori za zaščito državljanov«, ki so med drugim že pozvali volivce, naj ne dajo niti enega preferenčnega glasu tistim poslancem, ki se bodo v parlamentu izrekli za odobritev tega zakonskega odloka.

Armacost pri Ševardnadzeju

MOSKVA — Z včerajšnjim sestankom s sovjetskim zunanjim ministrom Edvardom Ševardnadzjem je namestnik ameriškega državnega tajnika za politična vprašanja Michael Armacost sklenil svoj dvodnevni uradni obisk v Moskvi.

Armacost je v svojih pogajanjih s predstavnikoma sovjetske zunanje politike Voroncovom in Ševardnadzejem pripravil aprilski obisk državnega tajnika ZDA Shultza pri Gorbačovu. Armacost je postavil na pogajalno mizo afganistansko problematiko (prejšnji teden so namreč v Ženevi prekinili pogajanja med Afganistanom in Pakistanom, ne da bi se domenili za umik sovjetskih enot iz države), predvsem pa aktualno vprašanje umika sovjetskih in ameriških raket srednjega dometa iz Evrope.

Stopnjevanje zapletov s plačami v Jugoslaviji

BEOGRAD — Plače so (poleg slovenskega plakata in Nove revije) zadnje čase najbolj priljubljena tema tako v jugoslovanskih časopisih kot v najrazličnejših pogovorih. Pred dnevi je prišlo tudi do večjega števila krajših ali daljših stavk, še več pa jih napovedujejo ob marčevskih plačilnih dneh. (Na Hrvaškem so imeli doslej že 36 prekinitev, v Srbiji 10, v Vojvodini in BiH po 5, v Sloveniji 11 itd.). Zvezna vlada je namreč še lani sprejela intervencijski zakon, po katerem lahko podjetja zvišujejo plače samo takrat, ko dokažejo povišanje produktivnosti (torej si ne smejo več povečevati dohodkov zgolj z zviševanjem cen izdelkov). Povsod tam, kjer so januarja delali preveč, so morali ob februarskih plačah vračati presežek, ki je znašal v povprečju od pet do 30 odstotkov. Glede na to, da bi v marsikaterem preveč »širokogrudnem« podjetju marca morali vrniti tudi po polovico plače, so se začeli že pojavljati protesti, češ da je zakon prestrog, da kaznuje tudi dobre kolektive in podobno. Toda kot so včeraj zagotovili predstavniki vlade na tiskovni konferenci, zakona ne mislijo popravljati ter bodo vztrajali pri doslednem uresničevanju v vsej državi. Načelo - deliti tisto, kar ustvariš, je namreč edina pot iz krize in inflacije, so poudarili na konferenci.

Slovenski sindikati so pred časom zaradi zakona zagnali precej prahu. Opozarjali so, da za stavke in nezadovoljstvo, ki bo že konec marca doseglo vrhunec, ne mislijo prevzemati odgovornosti ter naj odgovarja tisti, ki je tak zakon sprejel. »Nekateri so pač za vroče,« je potezo Mikulićeve vlade ironično komentiral eden od razpravljavcev na slovenskih sindikatih. (Z. Š.)

Po zmagi proti Scavoliniju

Ciboni pokal pokalnih prvakov

□ □ □

Nogomet: evropski pokali

Danes povratne četrtfinalne tekme

□ □ □

V skoku s palico

Nov svetovni rekord Bubke

● Andreotti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

stavljali novost v tej krizi, ki se med eno polemiko in drugo počasi usmerja k predčasnim volitvam. Zunanji minister hoče tudi tokrat zaigrati preizkušeno vlogo starega lisjaka, ki pa mu resnici na ljubo zelo težko uspeva, medtem ko je vsem jasno, da hoče Andreotti igrati predvsem na času, ki je morda trenutno edini element v njegovih rokah ter konec koncev tudi njegov edini zaveznik. Bomo videli vsekakor, kako bo danes reagiral Craxi, ki se je med to krizo doslej previdno držal ob strani. V socialističnih vrstah je vsekakor že opaziti (določeno) razočaranje nad Andreottijevimi predlogi.

Mandatarju se vsekakor ne mudi, medtem ko se precej mudi vodstvu KD, ki hoče, da bi se kriza kakorkoli končala pred bližnjim socialističnim kongresom. Širijo se tudi glasovi, da bi v primeru razpusta parlamenta KD predlagala nedeljo, 24. maja, kot datum predčasnih volitev.

● Komunisti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

energiji včeraj zahteval od predsednika vlade, naj anticipira datum sklicanja referendumov, tako da bi do glasovanja lahko prišlo pred morebitnim razpustom parlamenta. Predsednik vlade je pokazal veliko razpoložljivost za ta predlog in je soglašal z ugotovitvijo, da ni pravnih ovir, da bi do tega prišlo. Očitno pa obstajajo politične ovire. Craxi se je torej obvezal - in to je vse kar je lahko naredil - da se bo o tem vprašanju posvetoval s partnerji v vladni večini. Sklep mora namreč sprejeti vlada in povsem jasno je, da bo odgovor negativen. Vendar včerajšnja zahteva gre v korist socialistom in njihovim stališčem v zvezi z referendumi. Sicer pa bo vodstvo PSI šele danes uradno odločalo o Andreottijevih predlogih. Že včeraj pa je Martelli dejal - da je nad njimi razočaran, kar seveda ne pomeni nič dobrega za poverjenega predsednika vlade.

G.R.

Zmaga konservativcev na finskih volitvah

HELSINKI — Rezultati finskih političnih volitev nesporno dokazujejo, da se je država zasukala v desno, a to ne bi smelo bistveno vplivati na politični položaj in na dosedanja zavezništva v državi. Že res, da so konservativci pridobili 9 poslanskih mest, a socialdemokrati ostajajo največja stranka, saj so izgubili samo eno mesto in bodo s svojimi 56 poslanci še vedno diktirali finsko politiko.

V javni razpravi Društva slovenskih pisateljev v Cankarjevem domu

Kritično o ustavnih spremembah SFRJ

LJUBLJANA — Ponedeljkova javna razprava o predlogih ustavnih sprememb, ki jo je pripravilo Društvo slovenskih pisateljev, je trajala skoraj šest ur. Bila je to priložnost, da nekaj deset razpravljavcev v časovno omejenih nastopih poskuša osvetliti kar največ kritičnih točk predlaganih sprememb.

Večina se je strinjala, da je glavni cilj ustavnih sprememb večja demokratizacija življenja, zagotavljanje večje učinkovitosti političnega sistema, omejevanje monopolov centrov oblasti, vendar pa je do razhajanj prišlo glede ocene, ali predlagane spremembe dejansko to omogočajo oziroma nekatere so v nasprotju z zastavljenimi cilji, ter glede dosedanjega poteka javnih razprav.

Razpravljavci so največ pozornosti namenili osnovnim intencam predlaganih sprememb in skorajda brez izjeme opozarjali, da gre za ponovno centralizacijo, ki bo prizadela republiške suverenosti. Spremembe namreč dajejo zvezni ravni večjo normativno in izvršno oblast na izjemno pomembnih in občutljivih področjih (temelji sistema državne uprave, enotni temelji davčnega sistema, temelji sistema javnega obveščanja, temelji sistema izobraževanja...), kar je v nasprotju s ciljem »omogočiti hitrejši razvoj proizvodnih sil in socialističnih samoupravnih produkcijskih odnosov...«, kot da bi predlogi nastali pod prevlado prepričanja, da je izhod iz krize v centralizaciji, ki naj bi zagotovila celo enotni trg, kar pa je naloga zgolj gospodarstva samega na temelju ekonomskih zakonitosti (France Bučar). Za Dimitrija Rupla predlogi ustavnih sprememb pravzaprav izražajo stališča memoranduma srbske akademije znanosti in umetnosti in informacije CK ZKJ o »prodoru meščanske desnice«.

Vrsta pisateljev se je omejila na oceno o negativnih posledicah takšnih predlogov sprememb na kulturni in duhovni razvoj slovenskega naroda, do katerih bi pripeljala predlagano poenotenje na področju šolstva, javnega obveščanja... in so opozorili na nekakšno protislovensko vzdušje v Jugoslaviji, ki v nobenem primeru ni naklonjeno ne odkriti, demokratični in kritični razpravi o spremembah ustave ne demokratizaciji nasploh.

Ciril Zlobec se je sicer strinjal z ugotovitvami o nelahkem položaju Slovenije (tudi v luči predlaganih sprememb) »a če bomo samo dokazovali, kakšna tragedija leži na nas, kako nas obkrožajo sovražniki, je vsak predpis naperjen proti nam, bomo počasi načeli substanco, ki nam pomaga preživeti« in je predlagal, »da bolj možato kljubujemo in se soočamo z usodo«. Napačno je mnenje, da samo slovenska politika preprečuje razcvet slovenskega naroda, kajti stvari so veliko bolj zapletene, kar je ponazoril z izraženim nasprotovanjem poenotenju znanstveno-tehničnega razvoja in velikih gospodarskih sistemov, priče pa smo, da razviti svet, kamor bi se radi prebili, teži k poenotenju ravno teh sistemov. Tudi on je tako kot Miran Potrč opozoril, da je pred nami še leto in pol javnih razprav, ki jih je treba izkoristiti. Potrč pa je pozval vse, ki imajo pripombe, naj se vključijo v javno razpravo, ki bo odkrita in demokratična. Zavrnil pa je očitke, da politično vodstvo bodisi ni sposobno ali ni pripravljeno uresničevati interesov in zahtev, izraženih v javni razpravi.

Veliko je bilo pozivov na strpen dialog, ki so bili protiutež čustveno (toda ne zlonamerno) obarvanim nastopom, opozoril, da laična razprava o pravnih zadevah lahko ima nasprotni učinek in da nekatere izrečene žaljivke lahko upravičeno izzovejo ogorčenje, kar seveda ni prispevek k strpnemu dialogu. Razprava v Cankarjevem domu je, kot kaže, šele začetek novega kroga kritičnega obravnavanja predlaganih ustavnih sprememb. Upamo pa lahko, da zaradi morebitnih napačnih interpretacij in poudarkov razprava ne bo napačno razumljiva, kajti, kot je dejal Ivan Urbančič, v interesu vseh republik in pokrajin je, da preprečijo krčenje dosedanjih pravic, kajti to ogroža federalno ureditev, za kakršno se zavzema večina ljudi. (Z. S.)

Slovenski napisi na vojašnicah

BEOGRAD — *Doslej se niti ena resnejša razprava o enakopravnosti jezikov v Jugoslaviji ni izognila JLA oziroma pretežni uporabi srbohrvaščine v jugoslovanskih vojašnicah. Zato je tem bolj razveseljiva novica, da je zvezni minister za obrambo admiral Branko Mamula že podpisal ukaz, po katerem bodo poslej vsi napisi na vojašnicah in drugih javnih objektih armade tudi v slovenščini, v Makedoniji v makedonščini ter na Kosovu tudi v albanščini. Napise bodo lahko popravljali do konca leta, odtlej bodo v vseh omenjenih republikah oziroma pokrajini dvojezični. Prav tako bodo mladi vojaki v bližnji prihodnosti svečano prisego opravljali v materinem jeziku in ne več zgolj v srbohrvaščini kot doslej.* (dd)

Ob odhodu Aloisa Mocka na pogovore v Bruselj

Avstrija skuša odpraviti prepreke ki jih postavlja EGS do nečlanic

DUNAJ — Francija še vedno zahteva vizume za državljane izven Evropske gospodarske skupnosti, bavarska vlada hoče vse tuje delavce, ki ne prihajajo iz dežel EGS, podvreči testom za aids. Skratka, Evroposka gospodarska skupnost čedalje bolj postaja svet zase in pušča ostale zunaj zaprtih vrat, pri čemer se tudi Avstrija počuti vse bolj ogroženo, in nobeno čudo ni, da je novi vladni kabinet Vranitzky/ Mock odnose z Evropsko skupnostjo postavil v ospredje.

Tu je razprava o variantah, s katerimi bi lahko Avstrija dosegla brez aktivnega članstva čimvečjo integriteto v tako imanovanem notranjem tržišču EGS, takorekoč vsakodnevna. Podkancler Alois Mock je kot zunanji minister včeraj odpotoval na dvodnevni uradni obisk v Bruselj, kjer naj bi v »zelo težkih pogovorih«, kot to tukaj označujejo, poskušal z Jacquesom Delorsom, predsednikom komisije, s članom te komisije Willyjem de Clercqom, zunanjim ministrom Belgije Leom Tindenmannsom in drugimi odstraniti vse dosedanje ovire v svobodnem pretoku ljudi, delovne sile, kapitala ter da bi bila vsa državna naročila dostopna vsem podjetjem v vseh 12 državah EGS. Pri čemer Avstrija iz svojih nevtralnopolitičnih razlogov noče postati trinajsta.

Frazo o »faktičnem članstvu«, ki je začela krožiti po dunajskih vladnih krogih, je dopisnik Die Presse iz Bruslja označil kot: Ne moremo istočasno biti »noter« in »zunaj«. Mock pa je pred svojim odhodom izjavil, da hoče vseobsegajoče, polno sodelovanje Avstrije v izgradnji tako imenovanega notranjega tržišča Evropske skupnosti do leta 1992. To zamisel naj bi Avstrija dosegla na treh ravneh: s pogajanji med EFTA in EGS; z avtonomnim povzemanjem predpisov in tehničnih norm EGS (če tam sklenejo, naj bo pivo v pločevinkah po 3 dcl, bo takšne izdelovala tudi Avstrija); končno s pogajanji o tranzitu, prometu in gospodarstvu. Mock bo svojim sogovornikom v Bruslju predložil tudi idejo o mamutskem predoru pod Tirolsko (od Garmisch Partenkirchna do okolice Merana v Južni Tirolski), kajti tu lahko Avstrija vsem od nje odvisnim evropskim državam (Franciji in ZRN, na primer) obrne hrbet, podobno kot je to pri omejitvi tovornega prometa skozi svojo deželo storila že Švica.

Med skupnim avstrijskim uvozom predstavlja tisti iz dežel EGS 66,3 odstotka, njen izvoz v te države pa 57,3 odstotka. To pa seveda že dandanes predstavlja veliko večjo odvisnost Druge republike od Evropske skupnosti kot pa so države članice EGS odvisne druga od druge. Če torej izhajamo iz te vezanosti, potem nastopa v avstrijskem gospodarstvu problem, kaj , če se odločijo pri EGS zasaditi še dodatne meje. Da bi na primer ZRN začela raje kupovati v Franciji kot pa tu.

Pri Mockovem obisku, za katerega je slišati v Bruslju, da se je povabil sam, gre potemtakem za nič več in nič manj kot gospodarsko in družbeno bodočnost Avstrije. Danes se bo šef tukajšnje diplomacije v razgovoru s svojim belgijskim kolegom soočil še z neprijetnostjo. Namreč, kako premostiti težave, ki jih je povzročil belgijski kralj Baudouin, ko je odločno odklonil častno pokroviteljstvo »Europalie« (ki bo letos v znamenju Avstrije), če se bo tam pojavil predsednik republike Kurt Waldheim.

BARBARA GORIČAR

● Kaj predlagajo in o asimilaciji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

po nekaj letni praksi je prišlo do izrazov nezadovoljstva italijanskega dela prebivalstva, ki je v bocenski pokrajini v manjšini, kar je osvojilo javno mnenje v vsej državi z geslom »V ZgornjemPoadižju je treba zaščititi Italijane«.

Glede asimilacije Slovencev pa Cecovini pravi, da »govoriti danes o nasilni asimilaciji je preprosto povedano smešno. Asimilira se samo Slovenec, ki se hoče asimilirati: in to je njegova pravica«. Podžupan Seghene je kot pogoj za pozitiven glas socialistične stranke zahteval, da se iz osnutka resolucije črta stavek, ki govori o asimilaciji Slovencev, češ da »asimilacijski procesi v demokratični Italiji niso mogoči«. Ne vemo, ali je Seghene prepričan, da se danes Slovenci v Italiji ne asimilirajo, ali je zahteval črtanje iz taktičnih vzrokov, zato da pridobi glasove KD. Trditev je vsekakor izrečena in ne bi bilo prav, če bi z molkom dopuščali sklep, da asimilacije ni, ker ni več odkritega nasilja nad Slovenci.

O asimilaciji je bilo že mnogo rečenega. Pri nas sta E. Susič in D. Sedmak napisala knjigo Tiha asimilacija, ki nam iz raznih vidikov pojasnjujeta ta pojav, njegove značilnosti in posledice. Njuna ugotovitev, da »že številčnost (večine) sama deluje agresivno« pojasnjuje, da ni treba odkritega nasilja večine in koliko prostovoljnosti pri pripadnikih manjšine je, če se asimilirajo.

Morda je izraz nasilje v današnjih razmerah, ko nihče javno ne govori, da je treba Slovence asimilirati in ko se iščejo načini, kako omiliti izraze za razne pojave z novimi, za današnje uho bolj sprejemljivimi. Toda ni mogoče imenovati drugače kot nasilje - no, vrnimo se v sejno dvorano - če slovenski svetovalci ne morejo govoriti slovensko na sejah tržaškega občinskega sveta. Mar ni izraz pritiska, če niti po 40 letih niso uzakonjene vse naše pravice in če ni mogoče opraviti v javnih uradih ničesar v slovenskem jeziku, če ni javnih napisov v slovenščini, če ni niti v Trstu niti v Gorici poimenovana niti ena ulica po kakšnem znamenitem Slovencu? Mar se ne vsiljuje Slovencem taka šola, ki je prevod italijanske, kar pri učencih in dijakih slabi narodno zavest? Kaj je drugo kot pritisk, če Slovenci videmske pokrajine nimajo še danes slovenskih šol in če niso bila v goratih krajih videmske pokrajine v vsej povojni dobi ustvarjena nova delovna mesta, zato da bi preprečili zapuščanje domačih krajev in s tem izruvanje iz slovenskega okolja in skupnosti? Kaj pomeni drugo kot pritisk premnogokrat neupravičeno razlaščanje zemlje?

Kako je s pravico Slovencev, da se asimilirajo, je dal najbolj primeren odgovor E. Kardelj tistim avstrijskim politikom, ki so branili tako imenovano »demokratično pravico« človeka do nacionalne asimilacije. »To je res mojstrstvo politične hipokrizije. Takšna ideologija ne samo nima nobene zveze z načeli demokracije, temveč je zavestno ali podzavestno montirana fasada za politično prakso nasilne asimilacije oziroma denacionalizacije... Zgodovina dejansko ne pozna tako imenovane »samoasimilacije« pri avtohtonih manjšinah, ki so kulturno in organsko povezane s svojimi matičnimi narodi... Nasilje je tudi tak položaj manjšine, v katerem pride posamezni njen pripadnik do prepričanja, da je kot človek in državljan lahko enakopraven z drugimi samo pod pogojem, da se odpove svoji narodnostni bitnosti«. Menimo, da tem mislim ni kaj dodati.

Po vsem tem se postavlja vprašanje, kdaj bo asimilacije konec, če je sploh mogoče? Po dosedanjih izkušnjah in po izkušnjah manjšin, ki uživajo večje pravice, kot naša, bo verjetno takrat, ko se bo dominantna večina zavestno odpovedala asimilaciji manjšine, toda ne le pasivno s posebnimi zakoni, temveč aktivno, v kateri bo večina izvrševalec pravic manjšin in »kontrolor«, ali se pravice spoštujejo, takrat torej, ko postane manjšinsko vprašanje celotne družbe, ko se manjšinsko vprašanje podružblja.

Kako daleč smo pri nas od takih razmer, menda ni potreba posebej poudariti.

Toplotna črpalka

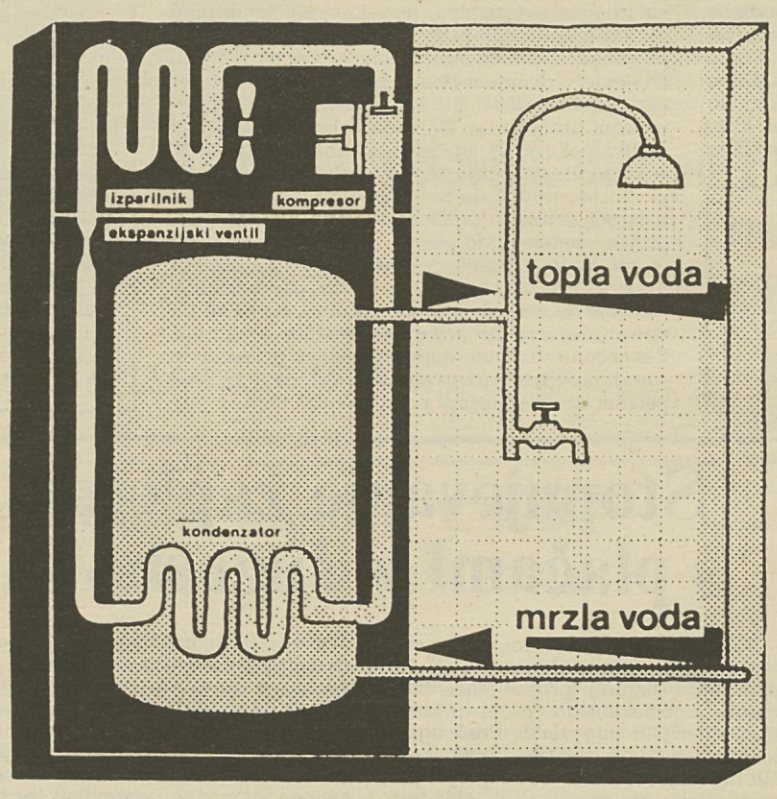

Za enako količino tople vode porabi toplotna črpalka do trikrat manj električne energije kot klasični grelnik.

Toplotna črpalka odvzema toploto iz zraka okolice in preko kondenzatorja segreva vodo v bojlerju. Električna energija je potrebna samo za pogon sistema.

Velika prostornina bojlerja (280 l) omogoča akumulacijo toplote, tako da lahko vodo segrevamo v času, ko je tarifa za električno energijo nižja.

Informacije:
Gorenje Servis, Titovo Velenje, Partizanska 12,
telefon: 063 / 856 796

Braida (KD) predsednik deželne »statutarne« komisije

TRST — Paolo Braida, demokristjan, je bil včeraj izvoljen za predsednika nove posebne deželne komisije, ki bo proučevala posamezne aspekte deželnega statuta in njegovoizvajanja. Za podpredsednika sta bila izvoljena Renzo Pascolat (KPI) in Piero Zanfagnini (PSI), za tajnika pa Oliviero Fragiacomo (PRI).

Z izpolnitvijo teh obveznosti je tako začel delovati novi organ deželnega sveta F-JK, kateremu je skupščina — kot je podčrtal predsednik Solimbergo na včerajšnji seji — poverila važne naloge.

Pred volitvami so posamezni svetovalci izrazili svoja stališča. Negativno so se izrekli Gambassini (LpT — »nov zgodovinski kompromis in zato vzdržanje pred glasovanjem«), Giuricin (Mešana skupina — »zaradi pomanjkanja predstavnikov Trsta«) in Morelli (MSI — »komisija kot nadomestek deželnega sveta«).

Pomisleke pa so izrazili Štoka (SSk — »zaradi pomanjkanja slovenskega predstavnika v predsedstvu komisije«), De Agostini (Furlansko gibanje — »zaskrbljenost zaradi kompozicije predsedstva na teritorialni osnovi«) in Cavallo (Proletarska demokracija — »komisija nima zadostnih nalog glede na resnične potrebe«).

Široko soglasje pa so pred izvolitvijo predsedstva izrazili Longo (KD — »deželna enotnost ni sploh v razpravi«), Tonel in Pascolat (KPI — »stališče KPI je zelo jasno; stranka ni sklenila nobenega sporazuma z ostalimi političnimi silami; komisija je bila ustanovljena, da bi odgovorila na pričakovanja skupnosti«), Manzon (PSI — »politični pomen kandidatur kot jamstvo za vse«) in Gonano (PSDI — »namen komisije je poglobiti odnose med Deželo in Državo, ne pa stopnjevati raven lokalističnih teženj«).

Novi predsednik Braida pa je po izvolitvi med drugim izjavil, da ga je na to mesto sicer predlagala KD, s čimer pa so se strinjale tudi druge stranke deželnega sveta; zavrnil je torej trditev, da bi sam bil predstavnik neke neobstoječe nove večine.

Ob letošnji štafeti mladosti

Številne prireditve primorskih mladincev

KOPER — Primorski mladinci so se na letošnjo štafeto mladosti že dodobra pripravili, čeprav jim načrte o tem, kako bi nekoliko drugače, bolj vsebinsko zastavili praznovnje mladosti, v mnogočem podirajo vsakodnevne peripetije v zvezi s tem mladinskim dogajanjem. O tem, kako so zastavili praznovanje, smo zvedeli na ponedeljkovi tiskovni konferenci v Kopru.

Štafeto naj bi »sprejeli« od gorenjskih mladincev v nedeljo, 22. marca, in jo naslednjega dne že »podali« koroškim vrstnikom. O tem, ali se bo štafeta gibala ali ne, še ni povsem jasno, vendar se primorski mladinci pripravljajo na obe možnosti. Dodatno je stvar zapletla odločitev, da bi štafetno palico slovenski mladinci na koncu predali bujskim mladincem, čeprav je bilo sprva dogovorjeno, da bi to naredili v Rogatcu.

Ne glede na vse to bodo mladinci treh pomorskih regij od danes dalje pripravili vrsto različnejših oblik mladinskega dela — od okroglih miz in razprav, do kulturnih nastopov, športnih tekmovanj in zabave. Odločili so se za tri temeljne okrogle mize, ki pa bodo v resnici sestavljene iz vrste najrazličnejših razprav in okroglih miz po občinah. Tako naj bi o manjšinski problematiki razmišljanja sklenili 21. marca ob 15. uri v Novi Gorici, vendar bodo že danes popoldne o tej temi (sodelovanje in sožitje ob meji in prizadevanja za sprejem zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji) najprej spregovorili sežanski mladinci, jutri ob 13. uri pa še koprski na okrogli mizi »Položaj italijanske narodnosti v Sloveniji«.

Drugi del problemskih razprav bo namenjen vprašanjem ekologije na Primorskem, o čemer bodo najbolj poglobljeno razpravljali 21. marca ob 10. uri v Ilirski Bistrici. Tretja tema pa bo »Turizem in morje«. V okviru te bodo že danes opoldne izolski mladinci pripravili okroglo mizo »Ribištvo, predelovalna industrija in marikultura«, jutri ob 12. uri pa prav tako izolski mladinci »Mladinske kooperative in alternativne možnosti zaposlovanja mladih«.

Danes, 18. marca, ob 9. uri bodo piranski mladinci v koprskem pristanišču na ladji Krpan organizirali okroglo mizo o izobraževanju in zaposlovanju v pomorstvu. V petek, 20. marca, pa bodo na medobčinski gospodarski zbornici v Kopru sodelovali mladinci takorekoč vseh primorskih občin na temo »Turizem — prihodnost«. Zaključke z vseh teh razprav, na katerih bodo sodelovali tudi ugledni in priznani strokovnjaki na temo Turizem in morje, pa bodo predstavili v nedeljo, 22. marca, ob 10. uri v portoroški Marini.

Naštejmo še nekaj zanimivejših iz dolgega spiska drugih prireditev, ki jih bodo izpeljali na Primorskem. Sežanski mladinci bodo 25. marca ob 17. uri pripravili razgovor s pesnikom Cirilom Zlobcem na temo »Slovenska samobitnost in pisatelj« in 27. marca v telovadnici osnovne šole predstavili mladinsko dejavnost na področju računalništva, video programov, radioamaterjev, potapljačev, planincev, jamarjev, koprski mladinci pa v nedeljo, 22. marca, zjutraj ob 9. uri občinsko prvenstvo v fliperjih in videoigrah.

BORIS ŠULIGOJ

Letošnjim pohodnikom na Snežnik

Številka 13 prinesla srečo

SNEŽNIK, SVIŠČAKI — Vse kaže na to, da je številka 13 prinesla srečo organizatorjem zimskih vzponov na Snežnik — še nikoli dotlej ni bilo vreme tako naklonjeno planincem. Toplo sonce z jasnega neba in suh zrak sta nemalo olajšala vzpon. Le v nedeljo je Snežnik malo pokazal zobe: vrh se je skrival v megli in se branil z burjo, Sviščaki pa so povratnike oba dneva pričakali v soncu.

Okrog 3500 jih je bilo, zmagovalcev najvišje primorske gore. To je sicer manj, kot so prireditelji pričakovali, a planiški poleti so za marsikoga predstavljali močnejši magnet. Kot vedno je bilo največ novincev — izdanih je bilo kar 1000 novih izkaznic. Ker pa se veliko pohodnikov izmuzne evidenci, je njihovo pravo število nemogoče ugotoviti.

Letošnji vzpon je potekal brez velikih zapletov ali nezgod. V pripravljenosti je bila zdravniška ekipa, gorski reševalci, svojo pomoč pa je ponujal celo lavinski pes GR, ki je bil tu na uradnem treningu. Na srečo pa vse to ni bilo potrebno. V dolini na Sviščakih je bilo videti veliko veselih obrazov utrujenih, a zadovoljnih planincev. Svojim pobratimom so prišli v goste planinci iz Mostarja, Vršaca, Beograda, pripeljali so iz Prijedorja, pa tudi iz zamejstva — iz Trsta, Devina, Nabrežine, Gorice, Celovca in celo iz Češkoslovaške.

Najstarejši pohodnik je bil 86-letni Franc Šuštaršič iz Zgornjih Pirnič, sam pa se je na vrh povzpel tudi 3-letni Klemen Škapin-Mavsar.

V nedeljo so smučarji z vrha Snežnika prinesli šopek, ki so ga v imenu vseh pohodnikov položili na spomenik padlim borcem v snežniških gorah. V krajši slovesnosti je planincem spregovoril predstavnik borcev istrskega odreda Jože Žnidaršič, v imenu organizatorjev pa je zbrane pozdravil Vojko Čeligoj, predsednik PD Ilirska Bistrica. Slovesnosti so se s svojim vencem, s katerim so prismučali s Snežnika, pridružili tudi smučarji iz Devina.

Ko je s posebej urejenega parkirišča odšel še zadnji avtobus, si je vodstvo vzpona pošteno oddahnilo, saj priprava tako množičnega pohoda zahteva veliko truda in pomoč mnogih organizacij. Organizatorji se zahvaljujejo vsem, ki so tako ali drugače pomagali pri izpeljavi XIII. zimskega vzpona na Snežnik in še naprej računajo na njihovo pomoč.

METKA ČELIGOJ

Srečanje gledališč Alpe Jadran

Znanstveni simpozij in naporno gostovanje Bavarcev

GORICA, NOVA GORICA — *Simpozij o »Gledališču Slovenije in Hrvatske skozi medsebojne vplive znotraj prostora Alpe-Jadran« prav gotovo ni bil to, kar bi moral biti. Vsaj včerajšnji prvi del ne, ki je bil v okviru SGAJ v Centru Iskra Delta v Novi Gorici, ni izpolnil vseh pričakovanj. Sicer pa je tako, da se taki simpoziji obnesejo samo ob dovoljšnjem številu diskutantov, ki naj bi razmišljali o mnogoterih ravneh problematike, ki je dana v razmišljanje. To pa prav gotovo ni primer obravnavanega simpozija, na katerem so se k besedi javili samo trije govorniki. Upajmo, da bo danes bolje, ko bo govor o dramatiki Rudija Šeliga in režiserski dejavnosti Dušana Jovanoviča.*

Sicer pa se je včerajšnji jutranji del dogajanja na novogoriškem in goriškem Srečanju gledališč Alpe-Jadran, v okviru simpozija, začel s pomembno promocijo knjige o slovenskem gledališču. Knjigo je izdalo in založilo Sterijino pozorje, za njeno vsebinsko podobo pa je skrbel ljubljanski teatrolog Vasja Predan. Očitno gre za pomembno publikacijo, kot so ugotovili predstavnik Sterijinega pozorja Luka Hajduković, gledališki delavec Janez Povše in kritik Slavko Pezdir. Zbrani članki in eseji o slovenskem gledališču namreč učinkovito predstavljajo funkcijo, razvoj in pomen slovenskega teatra, so pa tudi odsev pozornosti, ki jo slovenska družba danes namenja prav teatru.

In sedaj še nekaj o simpoziju, ki ga je vodil ljubljanski gledališki kritik Jernej Novak. Uvodni referat je imel akademik Dušan Moravec, ki je podal dovolj izčrpno zgodovinsko sliko slovenskega gledališča, zunanje vplive nanj in vlogo, ki so jo imeli slovenski igralci in režiserji v tujih središčih. Ob omembi začetkov gostovanj nemških in italijanskih skupin že v XVI. in XVII. stoletju v Ljubljani, se je Moravec zaustavil predvsem ob koncu prejšnjega in začetkih tega stoletja. Za to obdobje je predvsem značilna pomoč čeških gledališčnikov in »izseljevanje« domačih vrhunskih ustvarjalcev drugam (Borštnik, Nučič, Vera, Nablocka itd.). Stanje je bilo torej dokaj kontroverzno, v repertoar si je evropska drama zelo težko utirala pot, vseskozi pa je bil viden vpliv nemškega odra. Pravi razvoj je slovensko gledališče doseglo šele v prvi samostojni državi. Predavatelj je večkrat omenjal tudi pomen tržaškega gledališča, katerega delo je bilo nasilno prekinjeno s požigom Narodnega doma. Konec koncev pa lahko rečemo, da je bilo slovensko gledališče vseskozi prisotno v evropskem prostoru, čeprav z zamudami in omejitvami. Vidna je tudi dvakratna evropeizacija tega gledališča s prodorom zahtevnejše dramatike v repertoarje in z rastjo kakovosti.

Reški teatrolog Darko Gašparovič pa je spregovoril o Miroslavu Krleži in se vprašal, če eksistira Krleževa Srednja Evropa. Za podkrepitev te teze je navedel več vzrokov in primerov, spraševal pa se je tudi o današnjem stanju srednjeevropske identitete. V tem »evropskem duhu« je govoril tudi član kulturne komisije pri DS Alpe-Jadran Alfred Meschnig, ki je pohvalil obstoj novogoriškega in goriškega festivala. Ta bi moral zrasti v še eno novo kvaliteto in postati dejansko srečanje gledaliških operaterjev iz različnih okolij delovne skupnosti.

O gledališkem dogajanju na letošnjem SGAJ gre tokrat zapisati bolj malo. O ponedeljkovi predstavi Primorskega dramskega gledališča (Ta nori dan Petra Turrinija) bomo pisali v prihodnjih dneh na kulturni strani, o večerni predstavi gledališčnikov iz Bavarske (München) v slovenskem Kulturnem domu pa lahko rečemo: predolga. Res je, da je Schillerjeva Maria Stuart komad tako imenovanega klasičnega repertoarja, res je tudi, da so jo zahodnonemški gostje solidno interpretirali, res pa je tudi, da štiri in pol ure dolga uprizoritev ne more koristiti gledalčevi koncentraciji. Še posebej ne, ker je grajena izključno na verbalizmu, tako da je razgibanega odrskega dogajanja bolj malo.

Na koncu še omemba, da je v goriškem KD sinoči gostovala Drama SNG iz Ljubljane z Zajčevo Kalevalo in napotek, da bosta danes še dve »uradni« predstavi. Po nadaljevanju simpozija bo namreč ob 17. uri v mali dvorani novogoriškega Kulturnega doma nastop Kleines Theatra iz Salzburga z recitalom Ko bi bila govorila Desdemona, ob 20.30 pa v veliki dvorani KD v Novi Gorici uprizoritev Jugoslovanskega dramskega gledališča iz Beograda, ki bo predstavilo Popovićeve Rodoljube.

MARIJ ČUK

Prizor iz Turrinijeve igre Ta nori dan v režiji Mirana Herzoga

SLOVENIJALES
DOMA IN V SVETU DOBRO POZNAN

1. *FULVIO TOMIZZA*

Mladoporočenca iz Ulice Rossetti

Tragedija neke manjšine

COPYRIGHT ZTT

Ta njegova ljubezen se mi je zdela nekako »predvojna«, in vse bolj sem jo sprejemal kot eno izmed duhovnih dobrin in naravnih pridobitev, ki se je med drugo svetovno vojno uničila do take mere, da je danes v času miru in blagostanja skorajda ni več. Tako nežne in odkrite predaje, ki bi bila hkrati tako zahtevna, lahko v današnjih časih iščete z lučjo opoldne, tako da se mi je zdelo prav neverjetno, da bi se dalo kaj takega v trenutku in na tako krut način zadušiti, kot mi je nakazal prijatelj pesnik, ki je že pomislil, da bi bila to snov za knjigo in jaz naj bi ji šel za poroka.

In prav tega posla sem se skušal otresti. Pri svojih petdesetih sem se znašel v nekem stanju pobitosti in razočaranja, ki sta me zalotila popolnoma nepripravljenega. Nisem se mogel sprijazniti s tem, da življenje pred mano zahaja; moči, da bi se temu uprl, pa nisem imel.

Opazoval sem, kako mi nekdaj ostri vid peša in da ne gre več brez očal, tega neizogibnega pripomočka pri branju in pisanju, kako mi vzporedno z vidom slabijo upi, ambicije in čustva, tudi tista namenjena družinici, ki sem si jo bil ustvaril. Še malo, sem si rekel, pa bom moral omejiti dolge in hitre sprehode, čaka me čas palice, na katero se bom naslanjal, da ne omenjam še drugačnih omejitev in odpovedi, neizogibnih in nepredvidljivih. Nisem še sprevidel, kar sprevidi večina, da obstojijo nešteti nadomestki, ki so, kot kaže, prihranjeni za starost. Niti se nisem potrudil, kljub sredstvom, ki sem jih imel na razpolago, da bi si jih priskrbel, denimo, z dragimi oblekami, z boljšo hrano ali s pripravljenimi in širokopoteznimi potovanji. Vedel sem, da pride čas, ko človek celo z neko mero navdušenja sprejme to srednjo dobo prizemeljskih udobnosti in notranjega miru, toda z mojega stališča bi taka formula pomenila skorajda potlačenje tistega človeka, ki sem ga še čutil v sebi.

Znameniti mož iz osemnajstega stoletja, ki sem se mu tedaj bolj mlačno posvečal, bi bil lahko oče razsvetljencev, kot jih je dal Milan iz dobe Marije Terezije. Svoj konec je dočakal v priprošnjah, da bi se Napoleonove »horde« držale čim dlje od Italije in je bil trdno odločen, da jim ubeži tudi za ceno, če bi bilo treba popiti strup. Možak je vodil pravdo s sinom iz prvega zakona, do česar ga je pripeljal dolgoletni spor z drugo ženo, ki je hotela prav isto kot on — tako da je sam samcat preživljal svojo starost, varil zeliščne čaje in delal obliže proti katarju, arteriosklerozi in hemeroidom, oboje pa toplo priporočal svojemu vrstniku, ki je ostal v domovini. Tudi biografu, ki v glavnem še ni docela pretrgal s svetom, se je eksistenca tega moža morala prikazovati v obupno žalostem zatonu. Ali naj ga podoživim v umu in domišljiji, zato da odvrnem svoj lastni fiziološki in duhovni razkroj, ali pa da se nanj pripravim?

Knjiga Mladoporočenca bo izšla 9. aprila pri Založništvu tržaškega tiska v zbirki Prevodi

In prav tu mi naključje položi v roke pisma Stanka Vuka, njegovo hvalnico ljubezni, posvečeno svoji ženi in življenju, in ki je vzniknila iz dna ječe. Prišlo je nadme preveč iznenada, tako da se nisem mogel takoj odločiti, kateri od obeh nalog naj dam prednost. Pa ne zato ker bi se medsebojno izključevali, bolj zaradi svojega osebnega odnosa do njiju. Stari plemič iz osemnajstega stoletja, ki je bil v nekem smislu predhodnik nacionalizma v Julijski krajini, ni prav nič manj ljubil življenja kot slovenski antifašist. Če ju primerjam med sabo, bi si onega predstavljal, kako tišči življenje v stisnjeni, posineli pesti, medtem ko ga je ta drugi tako poln, da mu brizga na vse strani skozi razprostrte prste. Nesreča je bila v tem, da je bilo meni osebno v tistem trenutku prav malo do življenja, takega ali drugačnega. Odločiti sem se moral kar na hitro ali naj se za kašno leto posvetim svoji nič kaj vabljivi prihodnosti, ali pa se obrnem k sicer prijetni, a nepovrnljivi preteklosti.

Rekonstrukcija življenja nekega človeka, ki je živel v preteklosti, mi ne bi prinesla posebnih sitnosti pa tudi ne posebnega zadoščenja. če ne štejem tega, da bi se lahko dodobra seznanil s stoletjem, ki je bilo — milo povedano — precej nenavadno. Če pa bi se, v nasprotnem primeru, skušal vtakniti, četudi z najboljšim namenom, v osišče narodnostne manjšine — kajti najmanjši dotik te pripelje tja — bi se zagotovo zameril vsaj eni izmed njenih skupin in bi zlahka dosegel status okorelega obrekovalca.

Tudi tokrat sem dopustil, da so me vodili predvsem intimni vzgibi, ki so prišli na površje ob branju teh strastnih pisem, ki jih je mož pisal ženi. Odveč je govoriti o tem, kako je ta ljubezen med zakoncema neposredno govorila moji ljubezni, ljubezni ki je bila temeljni steber nekdaj polnega življenja in je postajala razlog za zdajšnje malodušje.

Medtem ko delavci nadzorujejo dohode v rafinerijo Aquila

Včeraj srečanje z deželnimi predstavniki pred današnjim sestankom na ministrstvu

Včerajšnji prvi dan akcije delavcev, ki so nadzorovali vse vhode v obrat žaveljske rafinerije, je potekel brez zaostrovanja položaja, bistveno novost pa predstavlja srečanje, ki so se ga udeležili sindikalni predstavniki, člani delavskega sveta Aquile in predstavniki deželne uprave Biasutti, Carbone, Francescutto, Nodari in Rinaldi. Tokrat sta bila prisotna tudi predsednik deželne finančne družbe Friulia Vittorio Zanon in njen podpredsednik Pittoni.

Udeleženci so na vodstvo družbe Total poslali skupen telegram, v katerem ga pozivajo, naj ustavi vsak poskus bonifikacije obrata, ki naj bi se začela že v ponedeljek. To pa v pričakovanju izida današnjega rimskega srečanja na ministrstvu za industrijo. Predsednik Deželе Biasutti pa je včeraj osebno kontaktiral tržaško vodstvo in ponovil to skupno zahtevo.

Prav začetek bonifikacije bo danes glavna tema rimskih pogovorov, saj so se deželna uprava in sindikalne organizacije domenile za skupno akcijsko linijo. Prav tako bodo sindikati še enkrat zavrnili možnost, ki si jo prilašča francoska multinacionala, da bi kljub prodaji obrata v Žavljah, ohranila obmorsko skladišče. Znano je namreč, da rafinerija brez skladišča ni več zanimiva kupčija za nobeno od znanih ali hipotetičnih družb, ki se zanjo zanimajo. Na ministrstvu bodo nadalje zahtevali jasen odgovor v zvezi s pobudami družbe Cei-Sud, ki namerava ustanoviti družbo New Aquila. Prav tako bodo zahtevali pojasnila v zvezi z glasovi, ki se vztrajno širijo v tržaških krogih o novih, doslej neznanih možnostih za rešitev žaveljske rafinerije ter o onih, ki so jih od začetka afere že večkrat predstavili in preverili, brez otipljivega uspeha.

Prvo, kar bodo sindikalne organizacije zahtevale pa je zagotovitev osebnih dohodkov delavcev, ki so v režimu posebne dopolnilne blagajne. Nedopustno je namreč, da ob zapletih, ki imajo vse prej kot čisto ozadje, najbolj trpijo prav delavci. Končno pa se je s to trditvijo, podano na včerajšnjem srečanju na Deželi, strinjal tudi predsednik Biasutti.

Delavci nadzorujejo dohode v žaveljsko rafinerijo

Predsinočnjim se je sestal pokrajinski svet

Tudi Pokrajina si prizadeva za rešitev čistilnice Aquila

Tudi tržaška pokrajinska uprava stalno sledi dogajanjem v zvezi z usodo žaveljske rafinerije, pri čemer podpira prizadevanja delavstva in njegovih sindikalnih organizacij za ohranitev dejavnosti in zaposlitvene ravni v Aquili ter izraža obsodbo izsiljevalnemu ravnanju francoske družbe Total, ki sili z ukrepi, ki pripravljajo zaporo naftne čistilnice. V tem smislu se je izrazil predsednik Pokrajine Locchi na predsinočnji seji pokrajinskega sveta, ko je poročal o dosedanjih posegih uprave v složnih naporih s tržaško Občino, Deželo Furlanijo-Julijsko krajino in krajevnimi sindikati za čimprejšnjo ugodno rešitev v tem trenutku najbolj perečega gospodarskega vprašanja.

Enako zaskrbljujoče so razmere tudi pri konzorcialnem ladjedelskem podjetju Cartubi, pa čeprav iz drugačnih razlogov. Potem ko je stečajni upravitelj izročil ključe obrata na pomolu Avtonomni ustanovi za tržaško luko, grozi podjetju prekinitev dejavnosti, pa čeprav ima perspektivo dela. Zato se je Locchi Že sestal s sindikalnimi predstavniki podjetja in je že navezal stike z vsemi pristojnimi činitelji, da se najde zadovoljiva rešitev, ki naj zajamči nadaljevanje dela 80 zaposlenim.

V svojih uvodnih sporočilih je predsednik Pokrajine seznanil tudi skupščino, da je deželni odbor že formalno odobril zakonski osnutek o upravni decentralizaciji, ki v dobršni meri upošteva predloge in priporočila deželne zveze pokrajinskih uprav, o čemer bodo podrobneje razpravljali v posebni svetovalski komisiji za decentralizacijo tržaške pokrajinske uprave. Locchi je za včeraj sklical tudi pomembno skupno sejo dveh svetovalskih komisij, ki bosta razpravljali v podrobnostih o načrtu za drugačno uporabo komprenzorija bivše umobolnice, in sicer še preden o njem dokončno sklepa pokrajinski odbor.

Po Locchijevih uvodnih sporočilih je pokrajinski svet odobril vrsto običajnih upravnih sklepov, med katerimi naj omenimo prilagoditev ogrevalnih naprav v pokrajinskih zgradbah novim protipožarnim normam za skupni strošek 360 milijonov lir, dela na pokrajinski cesti med mejnim prehodom pri Lipici in Bazovico za 145 milijonov lir, nekaj obnovitvenih del v šolskih poslopjih, ki jih upravlja Pokrajina ter prispevek pobudi tržaške Občine za »Pomlad v Trstu«, ki ji je namen olepšati mesto in turistične postojanke s cvetjem.

■ **V okviru praznovanj** štiridesetletnice svojega delovanja v Trstu, prireja združenje ACLI v petek, 20. marca, in soboto, 21. marca, simpozij »ENAIP: cilj je zaposlitev« o delovanju ACLI na področju poklicnega izobraževanja delavcev. V petek ob 20.30 bo v župnijski dvorani cerkve sv. Luke, Rocol Melara, srečanje »Laborem exercens: aktualnost sporočila«, ki ga bo uvedel tržaški škof Lorenzo Bellomi. V soboto ob 9. uri pa bo v kongresni dvorani tržaške Trgovinske zbornice, Ul. S. Nicolò 5, srečanje na temo »Aktivna politika dela v postindustrijski družbi«.

Senatorka Jelka Gerbec med dijaki dolinske srednje šole S. Gregorčič

Učenci tretjih razredov srednje šole Simon Gregorčič v Dolini so se v soboto, 14. marca, srečali s slovensko senatorko Jelko Gerbec in z njo preživeli dobro uro v prijetnem in konstruktivnem razgovoru.

Senatorka Gerbčeva je že lani, ko je učence dolinske šole popeljala v avlo senata v Rimu, obljubila, da jih bo enkrat obiskala na šoli in je svojo obljubo tudi vestno izpolnila. V Trubarjevi dvorani je Jelka Gerbec zbranim učencem spregovorila o strukturi države in njenih upravnih organih, o ustavi, o zakonodajnih in izvršnih telesih, o sestavi in kompetencah parlamenta, predsednika republike, o svojih osebnih funkcijah v okviru Senata, o manjšinah in o zakonu za globalno zaščito Slovencev v Italiji. Po njenem uvodnem razmišljanju pa so začeli učenci postavljati najrazličnejša vprašanja, nekatera spontana, druga pa spet pripravljena v okviru državljanske vzgoje skupaj s profesorji. V prijetnem vzdušju je čas hitro mineval in nekateri učenci, čeprav bi radi, pa niso niti prišli do besede.

Srečanja z osebnostmi našega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja so za doraščajočo mladino zelo važna in koristna, saj jih naravnost povežejo z ljudmi, ki v prvi osebi vodijo »veliki svet« in krojijo usodo državljanov. Srečanje s senatorko Jelko Gerbčevo je med dijaki pustilo globok vtis, saj je bilo kot tako pravo doživetje, obenem pa še poučno in vzgojno.

Ob koncu pogovora so ji učenci poklonili cvetje in knjižno darilo. (ris)

Do 27. t. m. prošnje za odškodnine zaradi suše

V deželnem Uradnem listu št. 24 z dne 25. februarja 1987 je bil objavljen odlok o odškodninah kmetovalcem zaradi lanske suše. Pravico do odškodnin imajo kmetije, ki so utrpele vsaj 35-odstotno škodo na letni globalni proizvodnji in ki ležijo na naslednjih območjih: občina Repentabor; Gročana, Draga in Dolga krona v dolinski občini; Gabrovec, Briščki in Repnič v zgoniški občini; Bazovica, Bani, Gropada, Opčine, Padriče in Trebče v tržaški občini.

Prošnje za odškodnine je treba vložiti na pokrajinsko nadzorništvo za kmetijstvo najpozneje do 27. marca t. l. Da bi pomagala sestaviti prošnje, je Kmečka zveza v teh dneh priredila vrsto sestankov po vaseh, sicer pa je vedno na razpolago svojim članom za morebitna pojasnila in pomoč. KZ poziva še posebej kmetije, ki imajo večji del površin na enem izmed zgoraj navedenih območjih, naj se javijo v njenih uradih (tel. 62948).

Z včerajšnje tiskovne konference na strankinem sedežu

Predlogi PSI za boljšo ureditev vsega zdravstvenega sistema

V okviru Deželnega zdravstvenega načrta je tudi socialistična stranka pripravila svoje predloge, ki naj bi pripomogli k boljši ureditvi celotnega zdravstvenega sistema in k enostavnejšemu birokratskemu postopku za zdravstvene storitve. Včeraj je deželni odbor PSI sklical tiskovno konferenco, na kateri je njegova komisija za zdravstvo v glavnem nakazala predloge za spremembe v sodelovanju med KZE in otroško bolnišnico Burlo Garofolo.

V bistvu obsega program PSI tri točke, in sicer ustanovitev v okviru KZE posebnega oddelka, namenjenega negi matere in otroka. To je sektor, za katerega je bila doslej odgovorna otroška bolnišnica. V tem sklopu je po mnenju PSI nujno ustanoviti, oziroma oživiti, tudi šolsko medicino, ki v našem mestu, kot sicer tudi drugod v državi, nima pravega mesta. Nadalje naj bi se, tudi z ozirom na naraščajoče upadanje rojstev (v letih 1972/79 so slednja padla za dobrih 40%), v Burlu posluževali zdravniških, ambulantnih in specialističnih uslug tudi odrasli. Gre v glavnem za področje alergologije, genetike, sodobne medicine, kot je tako imenovani TAC, onkologije itd. Otroška bolnišnica Burlo, ki danes zavzema pomembno mesto na področju medicinske raziskave in ki je že zdavnaj presegla okvir zgolj pediatrične klinike, bi morala poskrbeti za razširitev svojih operativnih okvirov, vendar bi morala istočasno ohraniti avtonomijo raziskovalnega inštituta znanstvenega značaja.

Zlasti pa je treba spremeniti sistem dnevne hospitalizacije, ali Day Hospitala, ki je kljub visokim stroškom še vedno rentabilnejša oblika zdravljenja kot dejanska hospitalizacija. Z ozirom na to je otroška bolnišnica tudi deležna drugačne finančne podpore s strani pristojnih uprav. Sistem sorazmerja med številom postelj in številom prebivalstva ne more in ne sme postati, oziroma ostati predpostavka za dokazovanje količine zdravstvenih uslug. Važna je zlasti njihova kakovost.

Upravni odbor otroške bolnišnice Burlo bo moral zato, po mnenju socialistov, poiskati skupen dialog s KZE in spoštovati termine, ki jih zahteva deželni zdravstveni načrt. Tako sodelovanje bi lahko samo pripomoglo k boljšim zdravstvenim uslugam in k vzpostavitvi aktualnejših parametrov, nenazadnje pa bi pomenilo uresničitev decentralizirane upravne avtonomije, ki je eno od vodil deželnega zdravstvenega zakona.

■ **V sobi št. 110,** v 3. nadstropju tržaške občinske palače so na razpolago nekateri najdeni predmeti, ki so jih lastniki izgubili v januarju in februarju. Našli so: zapestno uro, dve denarnici, izkaznico Bancomat, par rokavic in šop ključev. Lastniki se lahko javijo vsak delavnik med 9. in 12. uro.

Minister Zanone v petek v Trstu

Minister za industrijo, liberalec Valerio Zanone, je potrdil svojo prisotnost na letnem občnem zboru tržaškega Združenja industrijcev, ki bo v petek, 20. marca, v gledališču Verdi. Poleg vladnega predstavnika, ki bo s svojo prisotnostjo nadaljeval dolgoletno tradicijo udeležbe ministra za industrijo na tovrstnih občnih zborih, bo na skupščini tržaških industrijcev prisoten tudi predsednik Confindustrie Lucchini.

Tudi njegova prisotnost naj bi potrjevala, kot piše v uradnem tiskovnem poročilu Združenja industrijcev, veliko zanimanje italijanskih industrijskih krogov za industrijski ter splošen gospodarski preporod Trsta.

Glavno poročilo, iz katerega naj bi izhajala ugotovitev, da se tržaški podjetniški krogi prebujajo iz dolgega sna, bo na občnem zboru v gledališču Verdi imel predsednik tržaškega Združenja industrijcev Federico Pacorini. Predvidena pa sta tudi posega tržaškega župana Staffierija in predsednika deželne uprave Biasuttija.

■ **Toliko pričakovano srečanje s tržaškim županom Staffierijem v openskem Prosvetnem domu je spet, že drugič, odpadlo. Včeraj so namreč predstavnikom vzhodnokraškega rajonskega sveta na Opčinah, ki je prireditelj srečanja, sporočili, da je župana na neki predsinočnji seji obšla slabost in da leži bolan. Srečanje je tako odloženo za nedoločen čas. Datum bodo vsekakor pravočasno sporočili.**

Seja deželne komisije SSk za gospodarska vprašanja

V petek se je sestala v Trstu deželna komisija Slovenske skupnosti za gospodarska vprašanja, ki jo je ustanovilo deželno tajništvo, da bi strokovno spremljala slovenske gospodarske dejavnosti, ki so bistveni element narodne ohranitve in razvoja.

Udeleženci so za koordinatorja komisije izvolili odv. Jožeta škerka. Do izraza so prišli nekateri bistveni elementi, kot sta potrebna enotnost in enakopravnost vseh slovenskih komponent pri vseh pomembnejših dejavnostih in ustanovah ter nujnost gospodarskega načrta, ki naj bi perspektivno postavil skupne razvojne cilje.

■ **Odbor družin zapornikov** in bivših zapornikov, ki že nekaj časa deluje v Trstu, je pred kratkim odprl telefonsko centralo, ki deluje vsak dan, od ponedeljka do petka, z urnikom od 17. do 19. ure. Zlasti ob ponedeljkih in sredah bodo člani odbora na razpolago vsem, ki bi radi vzpostavili stike z odborom in dobili informacije o srečanjih in razpravah, ki jih prireja odbor. Telefonska številka je 305436, to je številka pokrajinske federacije DP v Ul. Torretta 1, ki nudi sedež odboru. S to pobudo namerava odbor opozoriti na vztrajnost svojega delovanja, ki se od ustanovitve, julija 1986, bori za boljše življenjske pogoje v zaporih in za vključevanje bivših zapornikov v družbeno tkivo.

Predavanje inž. Sancina o resoluciji srbske Akademije znanosti in umetnosti

Resolucija srbske Akademije znanosti in umetnosti, ki je v jugoslovanski javnosti vzbudila veliko ogorčenje, je bila tema razprave na ponedeljkovem srečanju v Društvu slovenskih izobražencev. Predavatelj inž. Boris Sancin je udeležencem predstavil izvleček izjav srbskega znanstvenega in umetnostnega foruma, ki ostro obsoja jugoslovansko ekonomijo in politiko. Resolucija, ki jo je izdelala posebna komisija akademije sicer še ni uradna, saj je njeni člani še niso odobrili. Eden izmed izvodov njenega osnutka pa je še pred odobritvijo prispel v uredništvo časopisa »Večernje novine« ter do CK ZK.

Objavi izvlečka več kot sedemdeset strani dolge resolucije so kmalu sledile ostre obsodbe njene vsebine. Oblasti očitajo dokumentu, da je neznanstven in nacionalističen in zatrjujejo, da zveni njegova vsebina kot »poziv na nov bratomor, na novo prelivanje krvi«.

Koncept resolucije je razdeljen na dve poglavji. Prvo obravnava splošno gospodarsko in družbeno krizo v Jugoslaviji. Inž. Sancin je prebral nekaj najznačilnejših citatov memoranduma, v katerem pisci postavljajo na zatožno klop jugoslovansko ekonomijo. Hkrati navajajo, da je že Boris Kidrič predlagal, naj se delavci zbirajo v delavskih svetih po gospodarskih panogah, ne pa po republikah. Resolucija tudi napada samoupravni sistem, federativno družbeno ureditev in sedanji politični sistem. Srbska akademija znanosti in umetnosti v drugem delu svoje resolucije obsoja gospodarsko, politično, družbeno in narodnostno zapostavljanje Srbov v Vojvodini in na Kosovem ter v drugih jugoslovanskih republikah. Na Hrvaškem Srbi na primer nimajo pravice do lastnih društev. Memorandum nadalje kritizira šolski sistem in usmerjeno izobraževanje. Obenem trdi, da so v Jugoslaviji Srbi tudi kulturno ogroženi. Uradna literarna zgodovina namreč namenoma zanemarja večino pomembnih in talentiranih srbskih pisateljev.

Memorandum Akademije znanosti in umetnosti se zaključuje s trditvijo, da bo izhod iz krize mogoč le s »temeljito spremembo političnega sistema in sedanje ustave«. Nova ustava pa bo lahko pravična le, če bodo lahko vse jugoslovanske republike povsem enakopravno odločale o njeni vsebini. Doslej sta namreč o političnem in gospodarskem življenju države odločali predvsem Slovenija in Hrvaška, kar je po mnenju srbske akademije posledica vpliva dveh osebnosti — Tita in Kardelja.

»Kljub ostremu napadu političnih sil srbska Akademija znanosti in umetnosti ni obsodila vsebine memoranduma in ni izrekla nezaupnice komisiji, ki je izdelala osnutek,« je zaključil inž. Sancin.

Fašistični mazači spet na delu

Že običajni fašistični prenapeteži so si verjetno v noči med soboto in nedeljo ali med nedeljo in ponedeljkom privoščili mazaški pohod po Krasu in pustili za seboj sled na toponomastiki — kjer se osel valja, tam pač dlako pusti! Tako so v zgoniški občini seveda s črno barvo premazali slovenske napise na tablah in smerokazih pri Bajti, Koludrovci, Zgoniku, Repniču, Briščikih in Zagradcu, oskrunili pa so tudi kapelico na križišču pri Zagradcu in pomazali zid stavbe v Zgoniku. Nato so se podali še v sosednjo repentabrsko občino, kjer je bila njihova tarča dvojezičen napis na tablah, da je tamkajšnja občina pobratena z Logatcem (kot vidimo na sliki), znesli pa so se tudi nad kasoneti.

Zgoniška in repentabrska občina sta tudi to zadnje dejanje narodnostne nestrpnosti prijavili pristojnim oblastem in upajmo, da ne bo tudi ta prijava ostala »ad acta« brez vsakega odgovora, kot je bila doslej, žal, ustaljena praksa, kar seveda nacionalistični krogi tolmačijo kot neke vrste potuho in kar naprej neovirano izzivajo po naših vaseh. Komu pravzaprav koristi kaljenje mirnega sožitja in ustvarjanje sovražne klime? Odgovor je na dlani: mračnjaškim silam, katerih nezakonito in predvsem nedemokratično rovarjenje izpodjeda temelje italijanske republike, ki je zrasla iz odporništva. B. S.

S tem v zvezi so sprejeli soglasno politični dokument

Miljski socialisti za »zamrznitev« uprave in nova pogajanja z vsemi

Za učinkovitejše upravljanje miljske občine morajo demokratične stranke začeti znova pogajanja, ki naj privedejo do izvolitve novega občinskega odbora in skupščinske večine. To je bil temeljni sklep sekcijske skupščine miljskih socialistov, ki je bila predsinočnjim in je soglasno odobrila ustrezni politični dokument. Na skupščini je bil prisoten tudi komunistični župan Willer Bordon, ki je v bistvu izrekel soglasje taki usmeritvi pri nadaljnjem vodenju miljske občinske uprave.

Dokument miljske sekcije PSI že v uvodu zatrjuje, da je najprimernejša pot do novega zaleta in okrepitve delovanja občinskega odbora v dogovorjenem preklicu (»azzeramanto«) doslej veljavnih sporazumov (med PSI in KPI-Listo Frausin) za vodenje občinske uprave. Tako nujnost narekujejo kritične gospodarske razmere v občini, zlasti pri žaveljski čistilnici nafte, ugotavljajo socialisti, pa tudi neustreznost osnovnim potrebam občinstva, ki zadevajo oskrbo z vodo in metanizacijo, nezadovoljiva organizacija družbenih in zdravstvenih služb ter občinskega upravnega ustroja. Te razmere narekujejo potrebo po jasnih in hitrih rešitvah.

V to smer gredo sedanja prizadevanja miljskih socialistov, poudarja dokument, za uresničitev take uprave, ki bo mogla zadoščati pričakovanjem občanov. V spremenjenih političnih razmerah, ki naj bi jih ustvaril preklic dosedanjih sporazumov, je PSI mnenja, da je možno nadaljevanje sodelovanja z Listo Frausin, upoštevajoč odnos enakopravnosti in stvarnega dostojanstva ter z dejansko spremembo metode pri programskih izbirah. V tem okviru si bodo miljski socialisti prizadevali ustvariti pogoje za razširitev občinske večine na laično-socialistične sile in na splošno na tiste stranke, ki bodo soglašale z vodili in prednostnimi izbirami pri upravljanju Milj. V teh okoliščinah, ko je treba čimprej zaključiti potrebno preverjanje med strankami, se zaključuje dokument miljske sekcije PSI, se mora dejavnost občinskega odbora omejevati na izvajanje rednega upravnega dela.

Miljski socialisti torej ne zahtevajo odstopa občinskega odbora, ampak le njegovo »zamrznitev« do novega političnega sporazuma, ki naj bi razširil sedanjo večino v občinskem svetu. S tako rešitvijo v bistvu soglašajo tudi miljski komunisti, kot nam je včeraj potrdil tajnik miljske sekcije KPI Willer Bordon, ki je že pred dvema mesecema izrekel pripravljenost, da se v okviru širšega sporazuma tudi odpove županskemu mestu v prid socialističnega (sedanjega) podžupana Rossinija. Tudi miljska KPI se namreč zaveda, nam je dejal, da terjajo resne gospodarske in politično-upravne razmere v miljski občini širšo podporo upraviteljem. Toda do širše večine mora priti v zelo kratkem roku, za kar je KPI že sklicala dvostranske sestanke z vsemi strankami (razen MSI), občinski odbor pa mora nadaljevati z rednim upravnim delom, ravno ker so razmere v občini tako skrajno resne, je zaključil Bordon.

Strokovna tečaja zunanje trgovine

Trgovinska zbornica obvešča, da sta v uradu za zunanjo trgovino (Borzni trg 14) na vpogled razpisa dveh natečajev za udeležbo na prav tolikih tečajih za specializacijo v zunanji trgovini. Organiziral ju je Italijanski inštitut za zunanjo trgovino ICE, namenjena pa sta diplomirancem ekonomskih in pravnih fakultet ter industrijskim tehnikom. Tečaja bosta potekala v Rimu oziroma v Lericiju (pokrajina La Spezia), rok za prijavo pa zapade 24. marca letos.

Knjižne nagrade za gojence Dijaškega doma S. Kosovel

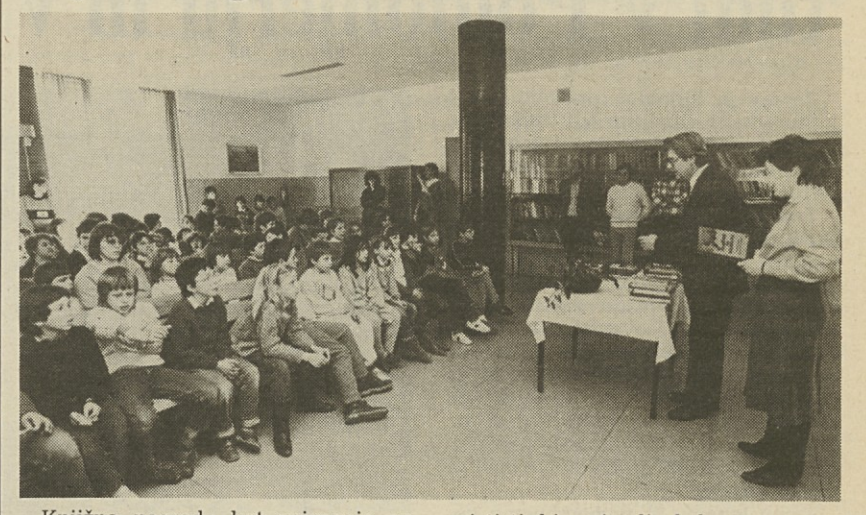

Knjižna nagrada kot priznanje za opravljeno delo, za šolski uspeh in kot spodbuda k učenju in k sodelovanju pri šolskih in izvenšolskih dejavnostih. Takšno knjižno nagrado so prejeli včeraj številni gojenci Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel.

Dijaški dom namreč že tri leta obdaruje svoje gojence s knjižnimi nagradami ob koncu prvega polletja. Na ta način namerava uprava doma nagraditi tudi tiste dijake, ki v šoli sami niso deležni primernega priznanja. Nagrada gre vsem osnovnošolčkom, saj se je vsak po svoje potrudil, da bi se najbolje vključil v šolsko življenje. Med nižješolci in višješolci pa dobijo nagrade vsi tisti, ki so imeli ob koncu prvega polletja pozitivne ocene.

Kot vidimo na sliki, so se včeraj vsi gojenci Slovenskega dijaškega doma zbrali na nagrajevanju. Ravnatelj dijaškega doma Edvin Švab je podaril otrokom knjigo z osebnim posvetilom. Prisotni pa so bili tudi vzgojitelji, saj so tudi oni prispevali k šolskemu uspehu otrok.

Povratek mladih pevcev GM

Utrujeni, a zadovoljni so se sinoči vrnili v Trst mladi pevci Mladinskega pevskega zbora Glasbene matice v Trstu. Že preteklo sredo so odšli na dolgo potovanje v Belgijo in Holandsko, kjer so imeli dva koncerta, enega v Belgiji in drugega na Holandskem. Gostje so bili tamkajšnjih mladih pevcev iz mesta Hasselt, ki bodo avgusta meseca vrnili obisk tržaškim pevcem. Gostovanje je dobro poteklo, vsi so se vrnili zdravi in srečni, da je tudi tokratno gostovanje tako lepo poteklo.

Ciklus predavanj o informatiki

Na ekonomski fakulteti tržaške Univerze se je začel ciklus predavanj, posvečenih informatiki v podjetju, ki ga je pripravil tržaški odbor Mednarodnega združenja študentov ekonomskih ved. Prvo predavanje je bilo včeraj, naslednja pa bodo jutri, 19. marca, v torek, 24., in v četrtek, 26. marca, s pričetkom ob 10. uri. Predavanja bodo posvečena evoluciji informatike v industrijskem okolju, uporabi sistemov, osnovanih na poznavanju bančnega sektorja, informatiki na prodajnih točkah velike distribucije itd.

Trgovci na prefekturi zaradi problemov carine

Delegacija predstavnikov trgovinskega in storitvenega sektorja je imela na tržaški prefekturi pogovore o škodi, ki jo blagovnemu tranzitu in zunanji trgovini povzroča pomanjkanje carinskega osebja. Vodil jo je predsednik pokrajinske zveze trgovcev Unione commercianti Adalberto Donaggio, ki je poudaril, da smo še zelo daleč od izvajanja normativa EGS o desetih delovnih urah dnevno za carinsko dejavnost in o nepretrganem delovnem času za tranzitni promet. Trst pa se hkrati nahaja na pomorskem in ozemeljskem robu Evropske skupnosti, zaradi česar mora biti carinska služba še posebno racionalna in popolna. Predstavniki prizadetih kategorij so v tem smislu že posegli tudi pri ministrstvu za finance, predvidevajo pa, da se bodo razmere še zaostrile zaradi skorajšnjega povečanja prometa, ki ga bo povzročil tranzit velikih cestnih vlačilcev iz Turčije, Grčije in drugih držav, usmerjenih v notranjost Evrope.

Prireja ga SKD Slavec ob prazniku vaškega patrona

Včeraj uradni začetek 7. Ricmanjskega tedna

Včeraj se je v ricmanjski Babni hiši z otvoritvijo razstave Vladimira Klanjščka uradno začel 7. Ricmanjski teden, večdnevna kulturna manifestacija, ki jo SKD Slavec prireja ob prazniku vaškega patrona sv. Jožefa. Delo Vladimira Klanjščka je predstavil Jožko Vetrih. Le ta je podčrtal predvsem naravni element, črto stalnico, s katero avtor izraža svojo globoko navezanost na domača tla, na preteklost, iz katere se v toplih barvah prelivajo briški griči, vinogradi in zapuščene domačije. Otvoritev razstave, ki bo odprta do nedelje, 22. t. m., vsak dan od 17. do 21. ure, je popestril še nastop mešanega pevskega zbora Skala iz Gropade, ki je pod vodstvom Anastazije Purič zapel nekaj priložnostnih pesmi. Ob navdušenem ploskanju prisotnih pa je predstavnica SKD Slavec vsem sodelujočim v zahvalo izročila še društveno plaketo. (dam)

Služil je vojaški rok v letalski bazi pri Padovi

Samomor mladega Tržačana med straženjem vojašnice

Spet samomor v vojašnici, spet nerazumljiva smrt mladeniča na pragu življenja. Tokrat si je s strelom v glavo sodil 20-letni Tržačan Enrico Sain, ki je služil vojaški rok v letalski bazi v kraju Vigodarzere blizu Padove.

Zgodilo se je v prvih urah včerajšnjega dne, ko je bil Sain na straži. S službeno brzostrelko si je sprožil rafal v glavo, ne da bi pustil kakršnokoli sporočilo, ki bi lahko pojasnilo obupano gesto. O zadevi so nemudoma odprli dve preiskavi, eno pri vojaških oblasteh, drugo pa pri padovanskem državnem pravdništvu.

Enrico Sain je vojaški rok v Vigodarzere služil od lanskega decembra. Rodil se je 12. julija 1967 v Trstu, kjer je tudi stanoval v Ul. Fabio Severo 135. Bil je študent, več pa o njegovi kratki življenjski poti včeraj nismo uspeli zvedeti. Značilno je tudi dejstvo, da ni zapustil nobenega sporočila, kar verjetno pomeni, da samomora ni sprožila kaka konkretna kriza ali življenjski dogodek, pač pa mladeničevo splošno psihološko počutje.

Odbor staršev vojakov, ki služijo obvezni vojaški rok, je poslal predsedniku republike Cossigi in obrambnemu ministru Spadoliniju brzojavko, v kateri zahtevajo, da se ob novi tragični epizodi postavijo na zatožno klop obrambni minister in vojaške hierarhije.

Posvet PSI o obrtništvu

Danes bo z začetkom ob 18. uri v hotelu Savoia-Excelsior posvet na temo »Obrtništvo v gospodarskem razvoju mesta«, ki ga prireja tržaška federacija PSI. Po uvodni besedi člana strankinega pokrajinskega tajništva Alessandra Perellija bodo govorili predsednik Zveze srednjih in malih industrij Giuliano Cuccagna, član pokrajinskega vodstva CNA Enrico Colosimo, ravnatelj Agencije za delo Cesare Pironti in deželni odbornik za proračun in načrtovanje Gianfranco Carbone. Sledila bo razprava.

Cecovini: V zadeve prostozidarstva naj se italijansko sodstvo ne vmešava

Bivši tržaški župan Manlio Cecovini, eden od voditeljev Liste za Trst in uradni kandidat za predsedstvo Raziskovalnega območja pri Padričah, se ni kar tako sprijaznil z razsodbo rimskega prizivnega sodišča, ki ga je dejansko odstavila od funkcije voditelja prostozidarstva "škotskega obreda" s priznanjem, da je zakoniti nosilec te funkcije rimski kirurg Fausto Bruni. Cecovini je namreč vložil priziv na kasacijsko sodišče z zahtevo po razveljavitvi rimske razsodbe, češ da "skupina Colao", kateri pripada tudi Bruni, nima v prostozidarskem svetu nobene legitimacije, medtem ko je "vrhovni svet", ki mu je Cecovini predsedoval do junija lani, obče priznan od vseh vrhovnih svetov in od italijanskega "velikega orienta", ki da ima več kot 5.000 pristašev. Cecovini pa je tudi znal povedati, da o prostozidarski zakonitosti odloča le prostozidarsko pravo, in da se torej redno sodstvo nima v te zadeve kaj vmešavati. Dokaj svojevrstna izjava za človeka, ki je bil nekaj desetletji državni pravobranilec (avvocato dello stato), ki pa sedaj iz osebnih interesov skuša omejevati pristojnosti italijanskega sodstva.

O zadevi je svoje povedal tudi Cecovinijev tekmec prof. Fausto Bruni, po katerem si je bivši tržaški župan lastil naslov in oblast, ki mu nista pritikala. Dejstvo pa, da je Cecovini šel zdaj tako daleč, da je celo odrekel italijanski državi pravico, da bi kajkoli rekla o prostozidarskem pravu, jasno kaže - po Brunijevih izjavah - kakšne cilje je Cecovini od zmeraj zasledoval. Bruni je tudi dodal, da bo treba Cecovinija klicati k odgovornosti zaradi takih stališč.

Raziskava ugotovila, da se bolezen širi v FJK

31-letni mladenič iz Cordenonsa umrl za aidsom v bolnišnici pri Magdaleni

Na oddelku za kužne bolezni v magdalenski bolnišnici je za aidsom umrl 31-letni mladenič in Cordenonsa. Vasco Moras, tako se je imenoval, je bil narkoman, pri Magdaleni, kjer obstaja edini center za to bolezen v Furlaniji-Julijski krajini, pa so ga bili sprejeli pred približno štirimi meseci.

Ne gre za prvo žrtev sindroma pridobljene imunske pomanjkljivosti v Furlaniji-Julijski krajini. Kot se je razvedelo šele v teh dneh, je na začetku lanskega leta pri Magdaleni umrl neki drug bolnik iz pordenonske pokrajine. Poleg tega so tu za aidsom umrli še drugi ljudje, ki pa niso imeli stalnega bivališča v naši deželi.

Huda kužna bolezen, ki jo nekateri označujejo kot »kugo 20. stoletja«, torej ne prizanaša niti našim krajem. To potrjujejo tudi izidi raziskave, ki jih je v teh dneh objavila Deželna skupina za preučevanje aidsa. Raziskava, ki jo je vodil dr. Tirelli, je skušala ugotoviti, koliko sta bolezen in virus HIV, ki jo povzroča, bila razširjena v obdobju od maja 1984 do decembra 1986 med posebno izpostavljenimi skupinami, in sicer med narkomani, homoseksualci, zaporniki in prostitutkami. Pri tem velja spomniti, da nosilci virusa HIV niso nujno sami bolniki.

Skupina je pregledala 418 narkomanov. Pri približno 30 odstotkih je ugotovila prisotnost virusa HIV oziroma njegovih protitelesc. Virus je sorazmerno najbolj razširjen v pordenonski pokrajini, saj so ga zapazili pri 48 od sto pregledanih narkomanov. Za aidsom sta bolehala dva narkomana.

Raziskovalci so pregledali 67 homoseksualcev. Virus HIV oziroma njegova protitelesca so zapazili pri 16 odstotkih izmed njih, samega aidsa pa ne. Med pregledanimi homoseksualci se jih je 12 redno prostituiralo. Virus HIV oziroma njegova protitelesca so našli v 8 od sto teh primerov.

Raziskava je nadalje vzela v poštev tudi zapore. Pregledala je 150 zapornikov, in sicer v obdobju od maja 1984 do marca 1986. (V ostalih primerih je raziskava segla, kot rečeno, do decembra 1986.) V 28 od sto primerov so ugotovili prisotnost virusa HIV oziroma njegovih protitelesc, sindroma pridobljene imunske pomanjkljivosti pa niso zapazili pri nikomer.

Omenimo naj še prostitutke. Pri njih niso zapazili ne virusa ne bolezni, razen pri tistih, ki so uživale mamila. Raziskovalci so naposled pregledali še druge posebno izpostavljene osebe, med temi otroka seropozitivnih narkomanov. V obeh primerih so ugotovili prisotnost protitelesc anti-HIV.

†

Dne 15. t. m. nas je v 89. letu starosti zapustil naš mož, oče in nono

Rihard Sedmak

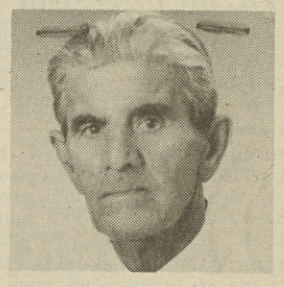

Pogreb bo jutri, 19. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kriško cerkev.

Žalujoči: žena Marija, sinova Danilo in Milko ter hči Rada z družinami in drugo sorodstvo

Križ, New York, 18. marca 1987

Ob izgubi očeta Riharda izreka devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti iskreno sožalje Milku Sedmaku in ostalim sorodnikom.

Ob izgubi Riharda Sedmaka izreka iskreno sožalje tov. Danilu in svojcem sekcija KPI Josip Verginella iz Križa.

Ob prerani izgubi svojega sodelavca Giovannija Ivana Briščika izreka iskreno sožalje staršema, bratu z družino in sorodnikom Odbor za postavitev kulturnega doma - spomenika padlim v NOB iz Briščikov.

Ob izgubi dragega deda izrekajo prijateljici Danijeli Stefani in družini globoko sožalje prof. Loredana Kočevar in gojenci harmonikarskega ansambla Glasbene matice Prosek-Kontovel.

Dan slovenske kulture proslavljali tudi v Podlonjerju in v Barkovljah

čeprav je formalno praznik Dneva kulture že za nami, sta bili v soboto in v nedeljo na Tržaškem, v znamenju tega praznovanja, kar dve zelo lepi prireditvi.

Prva je bila v soboto zvečer v Ljudskem domu v Podlonjerju, ki jo je organiziralo KD Union. Lepo število udeležencev je prisluhnilo besedam govornice prof. Nade Pertot, ki je spregovorila o Slovencih, o njihovi zgodovini in med drugim poudarila, da smo sicer majhen, trdoživ narod, da so nam sovražniki že od nekdaj stregli po življenju, a smo kljub vsemu tu, čeprav nismo nikoli nikogar napadali ter smo prijeli za orožje le, ko smo se morali braniti.

Temu lepemu in pomembnemu govoru je sledil kulturni program, ki je v prvem delu obsegal glasbene točke, pri katerih so sodelovali mladi violinisti Raffaella Petronio, Enrico Lapel, Martina in Marija Krapež, na kitaro pa Aljoša Čok, ki je spremljal tudi svojega očeta, prav tako Aljošo, na violino.

Sledil je splet recitacij, ki jih je povezovala in delno tudi izvedla Loredana Gec, recitirali so še Vida Krapež, Marcel Petkovšek in še nekateri otroci, ki so prej nastopili v glasbenem programu.

Večer se je zaključil z zakusko, ki sta jo udeležencem ponudila uprava Ljudskega doma in KD Union, in z razpravo o problemih, ki zadevajo Slovence. Predvsem pa se je zaključil z željo, da bi bila takšna skupna srečanja čim bolj pogosta.

V nedeljo popoldne so praznovali Dan kulture v prostorih KD Barkovlje. Kot vedno, so se Barkovljani tudi na to proslavo zelo dobro pripravili in se predstavili številnemu občinstvu s programom, ki je prav gotovo zadovoljil vse.

Proslavo je začel domači mešani pevski zbor (povsem pomlajen), ki je pod vodstvom Aleksandre Pertot najprej pozdravil z že obvezno »Zdravljico«.

Učiteljica Vera Poljšak in prof. Elvi Slokar sta nato izmenoma napovedovali program. Začel se je z lepljenko o pesniku Prešernu, ki so jo podali učenci domače osnovne šole. Recitacije, tudi v italijanskem in srbohrvatskem prevodu, so popestrili s petjem.

Sledil je nastop mlade flavtistke Irene Pahor in violončelistke Simone Slokar, ki sta zaigrali najprej skladbo na motiv stare pesmi »So venci bejli«, nato pa še skladbo prof. Dine Slame, ki je bila tokrat prvič izvedena.

Prizor s Prešernove proslave v Podlonjerju

V nedeljo pa so dan slovenske kulture proslavljali v Barkovljah

V dvorani, lepo okrašeni z risbami, ki so jih na besedilo enajstih Gregorčičevih pesmi napravili učenci domače šole, so se zvrstili recitatorji: Ivan Buzečan s pesmijo »Soči«, Veronika Lokar s pesmijo »Lastovka« in David Poljšak, ki je pesem o Veselem pastirju podal s kitaro, ustno harmoniko in petjem ter Pavel Ugrin, ki je recitiral Prešernovo »Povodni mož«.

Glavni govornik na proslavi je bil prof. Jurij Slokar, ki je v počastitev dneva slovenske kulture spregovoril o barkovljanski pesnici in pisateljici Bruni Pertot, katere pesmi so izmenično recitirali govornik sam, pa še Klara in Vesna.

Proslavo je zaključil zbor, ki je zapel: Luna sije, Naša zvezda, Ne toži, Vesna in na koncu, z vsem žarom, še Zdravljico.

Ob vhodu v dvorano so udeležencem prodajali knjige Brune Pertot, Borisa Pahorja in Saše Martelanca. Klepet v družbi in ob kozarcu vina je zaključil lepo proslavo.

čestitke

Danes praznuje 60. rojstni dan IVAN KUZMIČ iz Prebenega. Še na mnoga leta mu iz srca želijo vsi, ki ga imajo radi.

Dragemu nonotu pošiljajo zvrhan koš poljubčkov Aljoša, Sandi in Damjan.

razna obvestila

Slavistično društvo - Trst, obvešča, da bo redni občni zbor v petek, 20. t. m., v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 21, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju.

Kulturno društvo F. Prešeren - Boljunec obvešča, da so se začela vpisovanja za plesni tečaj za odrasle. Informacije in vpisnina vsak večer ob 20.30 v mali dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

Kulturno-umetniška skupina PRINTS sporoča, da se bodo začeli novi tečaji grafike v ponedeljek, 30. t. m., v grafični delavnici Atelier v Nabrežini. Za pojasnila in vpis se lahko obrnete na 631989 vsak dan razen sobote od 13. do 14. ure.

Godbeno društvo Prosek sklicuje redni občni zbor v petek, 20. t. m., ob 20. uri v Šoščevi hiši na Proseku.

Uprava občine Dolina vabi vinogradnike, ki nameravajo sodelovati na 31. občinski razstavi domačih vin, ki bo v Dolini od 9. do 12. maja, naj se zglasijo v občinskih prostorih, tudi telefonsko (tel. 228127—228110—228392), od 16. do 21. marca.

Glasbena matica obvešča, da bo pevska vaja otroškega pevskega zbora v soboto, 21. t. m., ob 15.30 v Kulturnem domu.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled razstava del LOJZETA LOGARJA.

V Beneški galeriji v Čedadu razstavlja CLAUDIA RAZA FLOREANČIG svoje slike.

Na srednji šoli E. Kardelja v Dutovljah razstavlja svoje skulpture in umetniško obrt BOGOMILA DOLJAK.

V Mestni galeriji v Piranu je odprta razstava nemškega umetniškega fotografa AUGUSTA SANDERJA.

V galeriji Costanzi razstavlja do konca meseca turinski slikar EZIO GRIBAUDO.

V umetnostni galeriji Nadie Bassanese (Trg Giotti 8/I) je na ogled razstava slikarja ENZA NAVARRE.

V umetnostni galeriji Al Bastione je na ogled razstava CARLA WOSTRYJA.

razne prireditve

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi danes, 18. t. m., ob 17. uri v Gregorčičevo dvorano, kjer bo Srečko Šuman predvajal in komentiral diapozitive o zgodovinskih znamenitostih mesta Ravenne in okolice ter Republike San Marino. Prosimo za točnost.

KD Lipa priredi danes, 18. t. m., ob 19.30 predavanje D. Jelinčiča o vzponu "KARAKORUM 86".

Šola Glasbene matice vabi na nastop, ki bo jutri, 19. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

Knjižnica P. Tomažič in tovariši prireja v petek, 20. t. m., ob 20.30 v svojih prostorih v Prosvetnem domu na Opčinah srečanje na temo: Sporna gledanja in nasprotujoča si vprašanja tržaške zgodovine v letu 1945. Sodelovali bodo zgodovinar Galliano Fogar, dr. Zorko Harej in dolinski župan Edvin Švab.

TPPZ P. TOMAŽIČ priredi v soboto, 21. t. m., ob 16. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu KONCERT V SPOMIN NA OSVOBODITEV, posvečen miru v svetu, ob 15. obletnici TPPZ P. Tomažič in 40-letnici glasbene dejavnosti Oskarja Kjudra.

SKD Skala — Gropada prireja v petek, 20. t. m., ob 20. uri, v zadružnih prostorih GLASBENI VEČER z nastopom gojencev Glasbene matice.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa prireja od 8. do 10. maja izlet v Toskano. Cena 150.000 lir. Vpisovanja do 31. marca v baru Doma A. Sirka v Križu.

SPDT vabi na spominski pohod na Porezen, ki bo v nedeljo; odhod z avtomobili ob 6.30 izpred Prosvetnega doma na Opčinah. Vodi Mario Milič (tel. 229258).

SKLAD M. ČUK

SKLAD »MITJA ČUK«

prireja predavanje

prof. Marije Gabrijelčičeve, avtorice knjige o miselnih vzorcih

ZA UČINKOVITO UMSKO DELO . . .

(o učnih težavah naših otrok)

V torek, 24. t. m., ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah.

prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Rudolfa Čoka daruje brat inž. Andrej Čok 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu, 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič, 20.000 lir za Dobrodelno društvo v Trstu, 10.000 lir za PD Škamperle, 10.000 lir za PD Lonjer-Katinara ter 20.000 lir za SKGZ.

V spomin na Mirka Škabarja darujeta družina Renčelj (Bazovica) 20.000 lir ter Srečko Živec 20.000 lir za SK Devin.

V spomin na Kristjana Metelka daruje pekarna Malalan 25.000 lir za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Marija Ciucha daruje Rino z družino 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Marija Čuka daruje sestra Bernarda 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Marija Čuka darujeta sestra Laura in nečakinja Daniela 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na padlega borca Marcela Tretjaka darujejo sin Ivo in bratje Tretjak 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI — Križ.

Ob okrevanju malega vnuka daruje N.N. 100.000 lir za gradnjo Kulturnega doma—spomenika NOB iz Briščikov.

V spomin na padlega brata in očeta Marčela Tretjaka darujeta brata Tretjak z družinami 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na Karlo Purič vd. Brock daruje Srečko Sedmak (Dolenc) z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

V spomin na pok. Karlo Purič daruje Rudi Pahor z družino 10.000 lir za vzdrževanje spomenika v Križu.

Namesto cvetja na grob Marija Čuka daruje sestra Bernarda 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Marija Čuka daruje Rino z družino 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Marija Čuka darujeta sestra Laura in nečakinja Danijela 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Ivanke Bandelj, Nevenke Škabar in Marije Trobec daruje Zofija Križman 50.000 lir za Dijaški dom v Trstu.

Rino in Nada darujeta 20.000 lir za MPZ Primorec Tabor.

Namesto cvetja na grob Kristjana Metelka darujejo bivši sošolci s Proseka-Kontovela 110.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel ter 110.000 lir za ŽPZ Prosek-Kontovel.

V spomin na Marijo Jelerčič por. Prezzi daruje Nadja Štoka z družino 20.000 lir za Sklad M. Čuk ter 20.000 lir za Dijaško matico.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

štiridesetletnica gledališkega dela Silvija Kobala

Arthur Miller

SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA

Režija: MARIO URŠIČ

DANES, 18. t. m., ob 20.30 — RED D — mladinski v sredo
JUTRI, 19 t. m., ob 20.30 — RED E — mladinski v četrtek
V petek, 20. t. m., ob 20. uri — IZVEN ABONMAJA
V soboto, 20. t. m., ob 20.30 — RED B — prva sobota

CASSA RURALE ED ARTIGIANA DOBERDÒ DEL LAGO KMEČKO OBRTNA HRANILNICA DOBERDOB

gledališča

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red sreda) bo stalno gledališče Teatro Biondo iz Palerma ponovilo Shakespearovo delo ZIMSKA PRAVLJICA, ki ga je prevedel Agostino Lombardo. Režija Pietro Carriglio. V abonmaju odrezek št. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

V petek, 20. t. m., ob 20. uri (red H/B) peta predstava Respighijeve opere PLAMEN. Dirigent Maurizio Arena, režiser Carlo Maestrini.

Medtem je v gledališču Verdi v pripravi predzadnja opera na repertoarju, UNA LETTERA D'AMORE DI LORD BYRON R. de Banfielda. Premiera opere bo 21. marca za red A.

koncerti

Società dei Concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 23. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina GIOVANE QUARTETTO ITALIANO.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 18. marca
CIRIL

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 18.14 — Dolžina dneva 12.01 — Luna vzide ob 21.54 in zatone ob 7.18.

Jutri, ČETRTEK, 19. marca
JOŽEF

PLIMOVANJE JUTRI: ob 4.59 najnižja -46 cm, ob 10.56 najvišja 30 cm, ob 16.39 najnižja -36 cm, ob 22.59 najvišja 52 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1014,6 mb rahlo narašča, veter 14 km na uro vzhodnik, vlaga 30-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 6,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sibilla Gerin, Francesca Belladonna, Andrej Sustersic, Moreno Gostisa, Michele Zerjal, Daniela Cristina Garzon.

UMRLI SO: 92-letni Cataldo Loiudice, 76-letna Edra Beltrame, 66-letni Giuseppe Pieri, 64-letni Bruno Petri, 65-letna Lidia Martellani, 77-letna Antonia Chervatin, 66-letni Luigi Rozmann, 82-letna Lucia Trost, 74-letna Valburga Zanin, 89-letna Maddalena Petrucco, 76-letni Guido Bolsi, 67-letna Lidia Hoenigmann, 93-letna Maria Menis, 69-letni Argeo Grubissa, 86-letna Maria Zupancic, 76-letni Giovanni Stefani, 71-letni Galliano Vittori, 66-letna Adorina Vascotto, 75-letna Pierina Abeni.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 16., do sobote, 21. marca 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

OPČINE (tel. 213718), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

OPČINE (tel. 213718), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.
OPČINE (tel. 213718), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 **Lola Darling**, dram., ZDA 1986, 90'; r. Spike Lee; i. Tracy Camilla Jones.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 **Capriccio**, er., It. 1987, r. Tinto Brass; i. Francesca Dellera, Andy J. Forrest, □□

EXCELSIOR II - 16.00, 22.00 **La famiglia**, dram., It. 1986, 135'; r. Ettore Scola, i. Vittorio Gassman, Fanny Ardant.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 **Il colore dei soldi,** dram., ZDA 1986; r. Peter Fairman; i. Paul Newman, Tom Cruise.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Over The Top**, pust., ZDA 1986, r. M. Golan; i. S. Stallone, R. Loggia.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **Rimini, Rimini**, kom., It. 1986, 100'; r. Sergio Corbucci; i. Serena Grandi, Paolo Villaggio.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 **L' asta dell'amore**, porn., □□

EDEN - 15.30, 22.00 **La carne di Cicciolina è bollente**, porn., □□

FENICE - 17.00, 22.15 **A scuola con papà**,kom., ZDA 1987; r. A. Metter; i. Rodney Dangerfield, S.Kellerman.

MIGNON - 16.30, 22.15 **Una perfetta coppia di svitati**, kom., ZDA 1986, 107'; r. Peter Hyams; i. Gregory Hines, Billy Crystal.

CAPITOL - danes zaprto.

ALCIONE - Zaprto zaradi popravil.

LUMIERE FICE - 16.30, 15.30 **Dune**, fant., ZDA 1984, 137'; r. David Lynch; i. Francesca Annis, Kyle MacLachlan

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **52 gioca o muori**, krim., ZDA 1986, 104'; r. John Frankenheimer, i. Roy Scheider, Ann Margret,□□

RADIO - 15.30, 21.30 **House love,** porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

SPREJEMAM naročila za nakup čebeljih družin in matic. Tel. 229407.

ŽENSKA srednjih let išče zaposlitev kot točajka ali kuharica. Tel. 200665 ob urah kosila.

PRODAM KOSILNICO za traktor znamke »gaspardo«, kompletno s kardanom in grablje na sonce, troje koles znamke »piave« v dobrem stanju. Tel. v popoldanskih urah na št. 226213.

PRODAM 10 stotov sena v balah. Tel. 227240.

PRODAJAMO rabljene mize in stolice, primerne za osmico, krožke itd. Tel. 227330.

PRIPELJEM na dom gnoj in zemljo. Tel. 299453.

SKLAD M. ČUK išče primerne inštruktorje za individualne in skupinske popoldanske lekcije dijakom srednjih šol. Zaželena je višja ali visoka izobrazba. Osebne podatke z naslovom in telefonsko številko pošljite na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Sklad«.

IŠČEMO sposobnega tehnika za razvijanje tiskovnih vezi. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Smart«.

OSMICO je odprl Vladimir Caharija (Mhčev) — Nabrežina 22. Toči belo in črno vino.

PRODAM prikolico v odličnem stanju za frezo nibbi, 12 ali 14 KS s kardanom in volanom. Tel. 228292.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju. Toči belo in črno vino.

PEUGEOT 104 GR, letnik 81, beige, 63.000 km, nekaramboliran, ugodno prodam. Tel. 0481/83535 od 20. do 21. ure.

PRODAMO mladiče sledečih pasem: yorkshire terrier, white terrier, barboncino, pritlikavi schnauzer. Tel. 0481/882317 od 19. do 20. ure.

PRODAM na Opčinah, v dvonadstropni hiši z vrtom, stanovanje: kuhinja, dnevna soba, 2 spalnici, kopalnica, hodnik, dvorišče. Tel. 228390.

OSMICO je odprl v Borštu Diko Žerjal.

V SAMATORCI se je zgubila psica pasme nemški ovčar. Najditelju nagrada. Tel. 229450.

PRODAM RENAULT super 5 GT turbo, bele barve, v odličnem stanju, letnik november 85. Tel. 229432.

PRODAM kokošji gnoj zdelan (humus). Kokošja farma Prašelj - Cesta postaja Prosek 25, tel. 225169, samo ob sobotah.

VESPO ET3 v odličnem stanju prodam. Prevoženih samo 6.000 km. Tel. 815824.

PRODAM skoraj nova 4 avtomobilska kolesa, 12x145, s snežnimi gumami (ježevke). Tel. od 19. do 20.30 na št. 226259.

ŠTEDILNIK bele barve št. 6 za centralno, 13.000 kalorij, malo rabljen prodam ali zamenjam za navadnega manjšega. Tel. 226560 ob uri kosila.

PRODAM 1.500 kv. m nezazidljivega zemljišča v dolinski občini. Cena 12 milijonov. Tel. 228390.

PRODAM počitniško prikolico ELNAGH dolgo 4,35 m, v dobrem stanju.

PRODAM motor HONDA NSS 125 v odličnem stanju. Tel. 227281 v popoldanskih urah.

menjalnica

17. 3. 1987

Ameriški dolar	1290.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	708.50	Švicarski frank	844.50
Francoski frank	211.50	Avstrijski šiling	100.40
Holandski florint	626.—	Norveška krona	185.20
Belgijski frank	33.30	Švedska krona	200.40
Funt šterling	2050.—	Portugalski eskudo	8.70
Irski šterling	1878.—	Španska peseta	9.60
Danska krona	185.90	Avstralski dolar	840.—
Grška drahma	9.20	Debeli dinar	1.80
Kanadski dolar	960.—	Drobni dinar	1.80

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

ti in morje vojko colja

V boju za preživetje ob brodolomu je treba pomisliti tudi na hrano

Že zadnjič smo omenili, da strokovna literatura ne navaja primerov, da bi kak brodolomec na Jadranu umrl zaradi pomanjkanja vode. Prav zato je še manj verjetno, da bi kdo umrl od lakote. Kljub temu ne bo odveč, da spregovorimo tudi o tem vprašanju. Podobno kot z vodo imajo dopustniški kapitani na krovu kar precejšnje zaloge hrane, upamo si celo trditi, da so te pretirane. Če imamo torej nepotopljivo plovilo, ne bo večjih težav. Povsem drugačna pa bo situacija, če se moramo zateči na rešilni splav, saj ne bo časa, da bi poskrbeli tudi za hrano. Kdor ima torej potopljivo plovilo (brez vzgonskih komor ali stiroporskih vložkov), naj torej pomisli na železno rezervo vode in hrane.

Ker bodo količine vode in hrane omejene mora biti izbira do skrajnosti smotrna. Kot prvo naj navedemo, da v taki železni rezervi ni prostora za maščobe in beljakovine, temveč samo za visokokalorične ogljikove hidrate. Pri preosnovi maščob in beljakovin organizem potrebuje vodo, pri ogljikovih hidratih jo celo proizvaja v minimalnih količinah. Nič čudnega torej, da dobimo v standardnih prehrambenih zavojih za preživetje na morju predvsem kekse, sadni sladkor in kondenzirano mleko. Seveda nam nihče ne brani, da bi imeli v tej železni rezervi tudi čokolado in drugo hrano. Pri tem pa moramo računati na večjo porabo vode. Prehrana je torej ozko vezana na vodo. Že zadnjič smo omenili, da lahko vodo pridobivamo tudi iz rib, in to z zvečenjem, ali s stiskanjem. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so v taki vodi tudi beljakovine, ki ob pomanjkanju vode do skrajnosti obremenjujejo ledvice. Ribe so seveda dobrodošel dodatek k ogljikovim hidratom, da pa bi za daljše obdobje živeli samo od surovih rib, je skoraj nemogoče.

S tem vprašanjem se na Jadranu navsezadnje ne bomo spoprijemali, saj nas bo prej ali slej kdo rešil. Vsekakor ne moremo izključiti možnosti, da nas morje naplavi na kak neobljuden otok. Teh je navsezadnje kar precej. Če je brodolom sovpadal tudi s koncem turistične sezone, lahko računamo tudi na daljši boj za preživetje.

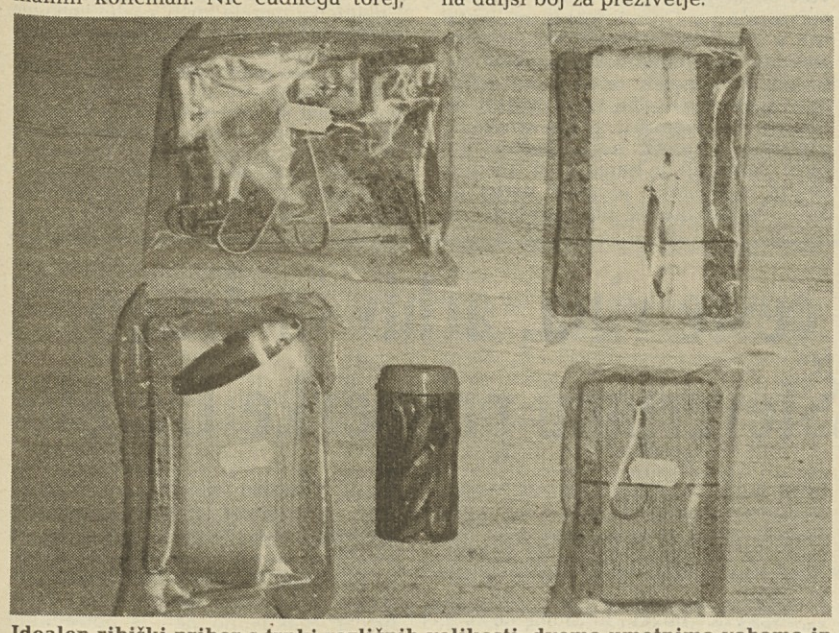

Idealen ribiški pribor s trnki različnih velikosti, dvema umetnima vabama in v tesno zaprti posodici naravne vabe

Prav na to možnost računa jugoslovanska strokovna literatura. V obvezni varnostni opremi jugoslovanskih dopustniških kapitanov ne smejo manjkati ribiški pribor in nepremočljive vžigalice. Te navsezadnje lahko bolj koristijo kot omejeno število signalnih raket. Tudi na povsem golem in skalnatem kornatskem otočku bomo namreč vedno našli od morja naplavljene gorljive predmete. Dim na osamljenem otoku bo takoj vzbudil pozornost, če bo mimo priplula kaka ladja, ali bolje rečeno kak patrolni čoln.

Glede ribolova moramo seveda pristaviti, da nam bo ribiški pribor kaj malo pomagal, če nismo v svojem življenju nikoli namakali trnka. Prepričani pa smo, da ni dopustniškega kapitana, ki ne bi kdaj poskušal ribiške sreče. Vešč športni ribič si torej ne bo delal večjih skrbi, saj bo z ulovom skoraj gotovo prehranil sebe in morebitne sotrpine.

Poskusi, ki jih je izvedla jugoslovanska mornarica, so dokazali, da je v obalnem pasu Jadranskega morja ogromno užitnih organizmov. Kot prvo naj omenimo polže, ki jih lahko rabimo kot vabo za ribe, v skrajni sili tudi za hrano. Latvico (Patella) pozna vsakdo, prisesana je na kamen, ima strožčasto obliko, široka je od 2 do 4 cm. Ima precej mesa, ki je okusno celo surovo. Užitni so tudi mali polži iz vrst pegavk, pa morsko uho in celo rožički. Volke (garuže) bi morali poznati, saj so bili nekoč v Trstu priljubljena jed. Glede školjk pa je položaj bolj zapleten. V glavnem lahko upamo na klapavice (uši) in na dateljne. Če nismo preveč izbirčni so tudi morski ježki izvrstna hrana, saj so za Japonce prava poslastica. Pražene lahko jemo celo ožigalkarje, če smo jih prej nasolili, da je sol iz njih pobrala vse strupene snovi. Ob morju torej ne bi smel nihče umreti od lakote.

Povsem razumljivo je to le teoretično razglabljanje, ki so ga pred leti namerno izvedli na Kornatih, da bi vsem dokazali, kako je možno daljše preživetje tudi v skrajno neugodnih okoliščinah. Kdor se poda iz našega jadranskega lavorja preko Otrantskega preliva v Sredozemsko morje, pa naj kar seže po strokovni literaturi o preživetju, saj so tu že okoliščine, ki spominjajo na brodolome na širnih oceanih.

sklad mitja čuk jelka cvelbar

Z miselnimi vzorci nad učne težave

Delo v vzgojnih posvetovalnicah, kakršne poznajo v Sloveniji, je vedno intenzivno, včasih prenatrpano, saj bi za popolnejšo obravnavo potrebovalo več prostora in več strokovnjakov.

Zato ni bilo lahko priti v novomeški Vzgojni posvetovalnici do srečanja s pedagoginjo Marijo Gabrijelčičevo, od katere sem si obetala pogovor o njenem delu in o inovaciji, ki jo je za vzgojo in izobraževanje pomenila njena knjiga Učimo se - z miselnimi vzroci. Ko sem ob koncu tedna prišla v Novo mesto, se je osnovna šola Grm, katere se Vzgojna posvetovalnica tesno drži, kar kopala v soncu. Mladostna in miselno dinamična sogovornica, me je sprejela v svoji delovni sobi.

»Petindvajset let je, kar sem začela s pedagoškim delom in danes lahko rečem - nikdar mi še ni bilo žal, da sem se za to delo odločila.«

Kljub izrednim naporom? »Izjemnega truda je terjalo delo na posebni šoli v Novem mestu, vendar mi spomin na te napore še danes vliva pogum, kadar je kdaj videti delo z učno težavnim učencem brez uspeha.«

Tudi na raziskovalnem področju ni lahko delati, če imaš družino. »In vendar gre.« Ne brez odpovedovanja. V prepričanju, da je tako prav. Zadoščenje ji daje še hčerkino navdušenje nad njenim delom in odločitev za pedagoški študij.

»In prvo, kar je - ji ne bom branila! Pot ni lahka, kajti poleg veselja, navdušenja ali motivacije je za učiteljski in profesorski poklic potrebno ob znanju o predmetu izjemno veliko pedagoškopsihološkega, ali didaktičnometodičnega znanja. Brez tega danes ne bi mogla v šolo!«.

Sedeli sva ob mizi prepolni miselnih vzorcev. Ti so podlaga za novo raziskovalno delo...

»Novembra lanskega leta sem dobila od Zavoda SRS za šolstvo nalogo, naj raziščem dosedanje izkušnje učiteljev z miselnimi vzroci. Sinteza bo izšla kot priloga k publikaciji Vzgoja in izobraževanje«.

Pretok mislenih vzorcev skozi vzgojno posvetovalnico pa je vseskozi živ.

»Naša posvetovalnica je nastala za potrebe osnovnošolskih otrok petnajstih šol občine Novo mesto. Res pa je, da delamo tudi s predšolskimi in srednješolskimi otroki.«

Je pot do posvetovalnice lahka? »Desetletna raziskava kaže, da je največ primerov napotila v posvetovalnico šola. Tretjina staršev je dobila informacije o našem delu iz lokalnega Dolenjskega lista. Največ staršev pa pride zaradi predavanj, ki jih imamo po vseh krajih v naši občini.«

Je torej kdo, ki skrbi za širšo vzgojo? »Šola organizira tako imenovano Šolo za starše. Na teh predavanjih obravnavamo problem branja, problem nemirnega otroka... Po predavanju ali kasneje po telefonu se vedno kdo oglasi: "Moj ima ravno take probleme, o katerih ste vi govorili. Ali lahko pride k vam?"«

Tako pridejo: najprej k socialni delavki zaradi podatkov anamneze. »Potem obravnavamo otroka timsko: psiholog, pedagog... Če pa grè za izrazite učne težave, kar je izjemno veliko primerov, jih obravnavam sama; pa ne le eno leto. Imam nekatere šolarje, ki hodijo k meni že deseto leto. Ker se jim zdi, da še vedno občasno potrebujejo pomoč, se vidimo približno enkrat na mesec.«

Kakšna pa je sicer pogostnost obiskovanja posvetovalnice?

«Otroci prihajajo na štirinajst dni, tri tedne. Če pa je mesec prenatrpan, kakor so zmeraj februar, marec, april, ko dobijo te učne težave najhujše razsežnosti, je število obiskov večje, posameznik pa zaradi tega pride na vrsto bolj poredkoma.«

Ukvarjanje z učencem v Vzgojni posvetovalnici: »Obravnava traja eno uro. Potem se s starši pogovorimo, kaj storiti še doma. Petkov dan namenimo govorilnim uram z učitelji. Včasih pridejo sem, včasih se mi odpravimo na šolo, veliko stvari pa urejamo tudi po telefonu ali s krajšimi poročili. Vendar opažam, da so osebni stiki boljši. Samo učitelj ti lahko pove, kako se otrok vede v razredu. Samo iz individualne obravnave ne moreš sklepati, kakšna je v razredu situacija.«

V mnenjih ni vedno soglasja.

»Včasih pridemo z učiteljem v pogovoru do čisto nasprotnih si mnenj o otroku. Pri naši posamični obravnavi, da otrok več od sebe, več pokaže!«

Tudi sodelovanje pri predmetih je različno.

»Vsi imamo razvit interes posebej za enega ali dva predmeta, nikoli pa ne ljubimo vseh. Včasih to pogojuje tudi pedagoška sposobnost učitelja. Tak učitelj ima manj težav z učenci. Pozitivna usmerjenost je tista, ki mora biti učitelju blizu. Najprej mora najti pri otroku kak plus. Kajti pri obratni usmerjenosti v minus, ko pri učencu iščeš same negativne reakcije, takrat si kot učitelj, po moje, odpovedal.«

(se nadaljuje)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.20 Inf. odd.: Uno Mattina
9.35 Nan.: Professione pericolo!
10.30 Rubrika o gospodarstvu
10.50 Informativna oddaja: Okrog nas
11.30 Nanizanka: La famiglia Brady
12.05 Variete: Pronto... chi gioca?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet
15.00 inform. oddaja: Umetnost
15.30 Kolesarstvo
16.30 Risanka: Il re delle montagne rocciose
17.20 Risanka: Tao Tao
18.05 Dnevnik - Kronika
18.30 Dokument. oddaja: Colosseum
19.40 Almanah, vreme, dnevnik
20.30 Nogomet: Inter-IFK Göteborg (četrtfinale pokala UEFA)
20.40 Nanizanki: Cara detective, 21.45 Storie della prateria
22.30 Dnevnik
22.40 Nadaljevanka: Casa Cecilia (r. V. De Sisti, i. D. Scala, 2. del)
23.35 Filmske novosti
23.45 Športna sreda
0.40 Dnevnik

RAI 2

11.15 Dokumentarec: Življenje živali
11.45 Rubrika: Cordialmente
13.00 Dnevnik. Ob trinajstih
13.25 Knjižne novosti
13.30 Nanizanka: Quando si ama
14.20 Risanka: Braccio di Ferro
14.30 Dnevnik - kratke vesti
14.35 Mladinska oddaja: Tandem
16.50 Oddaja iz parlamenta
17.00 Dnevnik - kratke vesti
17.05 Rubrika: Bolj zdravi, lepši
17.55 Nanizanka: L'ispettore Derrick
18.45 Dnevnik. Šport
18.55 Nogometna tekma: Tirol-Torino (četrtfinale pokala UEFA)
19.45 Dnevnik
20.45 Film: Per fortuna c'è un ladro in famiglia (kom., ZDA 1985, r. Herbert Ross, i. Marsha Mason, Jason Robards)
22.30 Dnevnik
22.45 Informativna oddaja: Mixer - reportaža
23.30 Aktualnosti: Odprti studio
23.45 Film: Giorno di nozze (kom., It. 1942, r. Raffaello Matarazzo, i. Armando Falconi)

RAI 3

12.00 Šport v ljudskih igrah
12.30 Informativna odd.: O volni
13.00 Informativna odd.: Znanost in tehnika, Italijanski roboti - pred tovarno prihodnosti
13.30 Tečaj angleškega jezika
14.00 Izobraževalna oddaja: Filo diretto - Pomoč pri domači nalogi
14.30 Informativna oddaja: Jeans
16.00 Film: O la borsa o la vita (kom., It. 1933, r. Carlo L. Bragaglia, i. Sergio Tofano, Luigi Almirante)
17.05 Zabav. odd.: Vse o... nas
18.00 Aktualna oddaja: Stiffelius
19.00 Dnevnik
19.35 Tednik: Dogodki in osebnosti, ki jih obravnava kronika
20.05 Izobraževalna oddaja: Načini sporazumevanja - Gledališka avantgarda
20.30 Film: Gli spostati (kom., ZDA 1961, r. John Houston, i. Marilyn Monroe, Clark Gable)
22.35 Dokumentarna oddaja: Delta
23.25 Dnevnik
23.55 Informativna oddaja: Hallo... Good bye

RTV Ljubljana

10.00 TV mozaik. TV drama: Ponedeljek (J. C. Carriere, pon.)
11.20 Matineja. Dokumentarna oddaja: Življenje za življenje (prod. TV Beograd)
16.10 TV mozaik (pon.)
17.30 Poročila
17.35 Otroška oddaja: Primožev dnevnik (avtor Leopold Suhodolčan, rež. Anton Tomašič, i. Niko Goršič, Brane Ivanc, Janez Hočevar, Alenka Vipotnik, Metka Leskovšek, Božo Vovk in Mirko Bogataj; pesmi Miroslava Košute, glasba Urbana Kodra; 3. del)
18.20 Dokumentarna oddaja: Skrivnosti morja (6. del)
18.45 Risanka
19.00 Danes. Obzornik
19.26 Vremenska napoved
19.30 Dnevnik
20.05 Mednarodna obzorja
20.55 Film tedna: Poljsko cvetje (dram., Kan. 1981, r. Jean Pierre Lefebvre, i. Marthe Nadeau, Michele Magny)
22.20 Dnevnik

TV Koper

14.00 TV Novice
14.10 Rubrika: Parola mia
15.25 Otroški spored
18.00 Nad.: I cento giorni di Andrea
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

TRST — Še vedno nejasen položaj v rafineriji Aquila
RICMANJE — O kulturnem tednu
TRST — V Slovenskem klubu o sodobnem trenutku v Sloveniji
TRST — Razgovor s Stojanom Spetičem o vlogi komunistov v obrambi slovenske manjšine (pripravil Vojmir Tavčar)

19.30 TVD Stičišče
19.45 Rubrika: Mesto danes
20.00 Nanizanka: Hello, Larry
20.25 TV dnevnik
20.30 Dokumentarec: Automania
21.00 Nogomet: četrtfinale Evropskega pokala Real Madrid-Crvena zvezda, vmes TVD Vsedanes
22.45 Zabavna oddaja: Un altro varietà

CANALE 5

7.00 Rubrika: Buongiorno Italia
7.10 Risanke
8.00 Rubrika: In studio
8.35 Rubrika: Forum 9.00 Nanizanki: Aspettando il domani, 10.00 General Hospital
11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia
12.10 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nanizanka: Sentieri
14.30 Film: Boeing boeing (kom., ZDA 1965, r. John Rich)
16.30 Nanizanki: Alice, 17.00 L'albero delle mele
17.30 Kviz: Doppio Slalom
18.00 Nanizanki: Love Boat, 19.00 I Jefferson
19.30 Variete: Studio 5
20.30 Film: La valle dell'Eden (dram., ZDA 1955, r. Elia Kazan, i. James Dean, Julie Harris)
22.40 Dokumentarna oddaja: L'enigma nucleare
23.25 Nanizanki: Mississippi, 0.25 Squadra speciale

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanke: Ironside, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Sui monti con Annette, Mila e Shiro, Il giro del mondo di Willy Fog
14.30 Nadaljevanki: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo
16.15 Dokumentarca: To je Hollywood, Kanadska narava
17.20 Nad.: Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, Il gioco delle coppie
19.30 Nanizanke: Charlie's Angels, 20.30 Colombo, 22.20 Spenser
23.15 Film: L'inquilino del terzo piano (dram., Fr. 1976, r. Roman Polanski, i. Isabelle Adjani)
1.35 Nanizanka: L'ora di Hitchcock

ITALIA 1

8.30 Nanizanka: Fantasilandia
9.15 Film: Mae West (kom., ZDA 1979, r. L. Philips)
11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T.J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto
14.00 Zabavna oddaja: Candid Camera
14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanka: Time Out
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Holly e Benji, Georgie, Lupin
18.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days
20.00 Risanka: Sandy dai mille colori
20.30 Kviz: O.K. Il prezzo è giusto
22.35 Aktualnosti: Controcorrente
23.20 Nanizanke: Ai limiti dell'incredibile, 0.20 Toma, 1.20 Simon & Simon

TELEPADOVA

12.00 Nadaljevanka: Signore e padrone
13.00 Risanki: Zorro, 13.30 Black Star
14.00 Nadaljevanka: Signore e padrone
16.30 Risanke: Super Kid, Anna dai capelli rossi, Il fichissimo del baseball, Voltron, Transformens
19.00 Nanizanki: Wayne and Schuster, 19.30 I nuovi Rookies
20.30 Film: Un caso di coscienza (kom., 1970, r. GIanni Grimaldi, i. Lando Buzzanca)
22.30 Film: L'assistente sociale tutto pepe (kom., It. 1982, r. Nando Cicero, i. Nadia Cassini)
0.30 Film: I mongoli (pust., It. 1960, r. Andrè de Toth, i. Anita Ekberg)

TELEFRIULI

13.30 Nad.: Rosa de Lejos
14.30 Dražbi; Roberta pelle, Il tappeto orientale
15.30 Glas. odd.: Music box
17.45 Nadaljevanka: Malombra (1. del)
19.00 Dnevnik
20.00 Informativna oddaja: Zdravstvo danes
20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
22.00 Nanizanka: Maggiordomo per signora
22.30 Dnevnik
23.30 Nanizanka: Bronk
0.30 Informativna oddaja: Speciale La Grotta
1.00 Glasbena oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, 7.40 pravljica, glasba; 8.10 Poti do branja; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled deželnega tiska; 10.10 Z opernega in koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Rastline, Umetnost, Mozaik; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Gospodarska problematika; 14.40 Glasbene skice: Križem-kraž, Od Milj do Devina; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 18.30 Glasbene skice; 19.20 Jutrišnji spored.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo angleško; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Zbori; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.50 Likovni odmevi; 20.00 Koncert za besedo - Prekmurje; 22.30 Melodije; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz za vse.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Pesmi in plesi naših narodov; 14.40 Zanimivost; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Melodije naj...naj...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Perfetta armonia; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Srečanje s psihologinjo; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popevka tedna; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Rock glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.10 Bubbling; 18.33 Klas. repertoar; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 15.30 Intervju s Silvijem Kobalom ob 40. obletnici dela v gledališču; 16.00 Besede in glasba; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst; oddaje povezuje glasba.

Desetletni obračun Goriškega sklada

Skoraj 24 milijard lir prispevkov občinam in drugim javnim ustanovam

Te dni je v razširjenem odboru goriške Trgovinske zbornice osnutek novega pravilnika, ki naj bi uravnaval poslovanje Goriškega sklada v prihodnjih osmih letih, do leta 1995. Osnutek naj bi predvidoma odobrili že do sredine prihodnjega meseca in s tem omogočili, da se porazdelijo znatna finančna sredstva, (okrog 10 milijard lir) ki so že več kakor leto dni zamrznjena.

V razpravi bodo nedvomno upoštevali tudi dosedanje poslovanje Goriškega sklada in ugotovitve, kako in za kaj so bila dodeljena finančna sredstva uporabljena. Ob tem velja pojasniti, da se Sklad v obdobju 1976-1986 financiral izključno iz prelevmanov na kontingente blaga proste cone ter z aktivnimi obrestmi. Šele z lani odobrenim paketom Altissimo je bilo predvideno tudi drugačno (in znatno izdatnejše financiranje) z državnimi sredstvi.

Kaj pomeni financiranje s prelevmani? Preprosto, da se je Trgovinska zbornica odpovedala delu ugodnosti in olajšav in na blago (v glavnem na gorivo in meso) proste cone uvedla prispevno stopnjo, nekakšen svoj davek, ki se potem zbira v Goriškem skladu. V bistvu je tak način financiranja nekakšna samoodpoved do olajšav in ugodnosti, ki jih priznava zakon.

V desetih letih poslovanja so iz Goriškega sklada razdelili skoraj 24 milijard lir. Finančne prispevke so odobrili osemnajstim od petindvajsetih občin. Nobenega prispevka niso prejele občine Dolenje, Doberdob, Medeja, Zagraj, Šlovrenc, Šempeter, Štarancan in Vileš. Porazdelitev po drugih občinah pa je bila sledeča: Gorica 10,2 milijarde, Tržič 4,8 milijarde, Krmin 1,6 milijarde, Gradišče 1,1 milijarde, Mariano 700 milijonov, Ronke 662 milijonov, Sovodnje 533 milijonov, Romans 470 milijonov, Moš 373 milijonov, Foljan 310 milijonov, Škocjan 303 milijona, Moraro 223 milijonov, Turjak 200 milijonov, Koprivno 180 milijonov, Gradež 170 milijonov, Števerjan 30 milijonov, Fara 20 milijonov. Omenjeni zneski se nanašajo za različne posege na območju omenjenih občin. Poleg tega je Goriški sklad odobril še za 1,8 milijarde lir prispevkov, ki pa jih je težko, ali povsem nemogoče teritorialno porazdeliti.

Od skoraj 24 milijard lir odobrenih prispevkov, je bilo do zdaj uporabljenih približno dve tretjini, oziroma 16,6 milijarde lir.

Porazdelitev po posameznih gospodarskih dejavnostih pa je sledeča: razmeroma največ sredstev je bilo namenjenih za obrtništvo (6,6 milijarde lir), za pristaniške dejavnosti (3,5 milijarde), industrijski sektor (3,5 milijarde), trgovino (2,4 milijarde), kmetijstvo (2,1 milijarde). Za 5,4 milijarde je bilo prispevkov za razne druge dejavnosti, ki jih je težko opredeliti.

Nove zaposlitve v ladjedelnici

V tržiški ladjedelnici Fincantieri se prvič po petih letih ponovno govori o novih zaposlitvah. Vodstvo podjetja je včeraj obvestilo sindikalne predstavnike, da bodo junija zaposlili 40 novih delovnih moči. Za nove zaposlitve se bodo poslužili zakona o poklicnem usposabljanju, ki predvideva trimesečni tečaj in nato 18-mesečno poskusno delo. Sindikati so pozitivno ocenili vest, čeprav menijo, da je novih zaposlitev še premalo, saj ne bodo niti krile odhoda predčasno upokojenih delavcev.

Seminar KPI

V Kulturnem domu v Gorici bo v soboto, 21. t. m., ob 9.30 seminar o družbenih spremembah v deželni in italijanski stvarnosti ter kako doživlja te spremembe manjšina. Seminar pripravlja deželni odbor KPI. Zasedanja se bo udeležil član vsedržavnega tajništva stranke Giuseppe Chiarante.

Dve posvetovanji o ustanavljanju krajinskega parka v porečju Soče

Načrt ureditve rečnega krajinskega parka ob Soči se oblikuje zelo počasi. Zelo počasno pa je tudi izvajanje prvih posegov varstva in urejanja okolja v spodnjem delu reke.

Razlogi za tako stanje so različni in (kar se zdi morda čudno) niti niso ekonomske narave. Denarja (deželnega) je zaenkrat dovolj in še ostaja, je na nedavnem operativnem sestanku z upravitelji občin v Gorici povedal deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone. Upravitelji, ki se sicer načelno strinjajo, da je treba poskrbeti za ohranitev, zaščito in tudi sanacijo, kjer je to potrebno, območja ob Soči, so do zdaj na splošno, ravnali zelo previdno. Tudi ob upoštevanju mnenj, ki jih je slišati od strokovnih organizacij in pa posameznih lastnikov zemljišč. Upoštevati je namreč treba, da načrt zadeva v dobršni meri zemljišča, ki so v zasebni lasti in prav tu se največkrat pojavljajo pomisleki o posledicah takih ali drugačnih omejitev, ki jih, tudi najširše zasnovana oblika varstva, uvaja.

Zamisel o rečnem parku ob Soči, ki naj bi zajel območje od ustja (tu so v teku prvi posegi), do državne meje pri Solkanu, zato zelo počasi pronica v zavest občanov in upraviteljev. Prejšnji teden je bil v Gorici operativni sestanek z deželnim odbornikom Carbonejem, kjer so se dogovorili za potek postopka za začetek priprav na drugo fazo načrtovanja. Ta in prihodnji teden pa sta napovedani dve strokovni srečanji, na katerih naj bi javnost pobliže seznanili z nameni in vsebino načrta o urejanju rečnega parka ob Soči. Pobudnika in organizatorja sta goriška pokrajinska uprava in goriška sekcija Združenja profesorjev zemljepisa.

V petek, 20. t. m., bo prvi od dveh seminarjev. Govorili bodo prof. Giorgio Valussi, arh. Luisa Codellia , dr. Giuliano Sauli in inž. Luciano La Civita. Drugo srečanje bo 26. marca, ko bosta govorila dr. Francesco Bassilana in inž. Pier Raimondo Cappella.

Srečanji bosta v pokrajinski sejni dvorani.

razstave

V Kulturnem domu v Gorici je odprta razstava novogoriškega slikarja Klavdija Tutte. Ogled: ob delavnikih od 17.00 do 19.30. Razstava bo odprta do 27. t. m.

Na sedežu KD Jezero v Doberdobu je do 22. t. m. odprta fotografska razstava — Iz naše kambre. Urnik ogleda: ob delavnikih od 17. do 19. ure, v nedeljo pa od 10. do 12. ure.

izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 22. marca, izlet v Glinščico na Tržaškem. Odhod z lastnimi sredstvi ob 8. uri s Travnika, ob 8.15 iz Dola (Palkišče). Kosilo iz nahrbtnika. Udeleženci morajo imeti s sabo veljavno prepustnico. Podrobna pojasnila daje Zdenko Vogrič.

Slovensko planinsko društvo v Gorici organizira v nedeljo, 22. marca, avtobusni izlet na Nevejsko sedlo, v okviru priprav na društveno prvenstvo, ki bo prvo nedeljo aprila. Tečajniki bodo vadili od 10. do 13. ure z učiteljem Oscarjem spust skozi vratca. Prijave za izlet do četrtka, 19. t. m., v trgovini Bavcon.

Danes v Gorici posvet CISL o našem gospodarskem razvoju

Prisoten bo tajnik Franco Marini

V zbornični dvorani goriškega sejmišča Espomego bo danes zjutraj še en pomemben sindikalni posvet, po tistem, ki ga je v ponedeljek priredila CGIL. Sindikalna zveza CISL prireja posvet o vprašanjih, ki so v zvezi z gospodarskim razvojem Goriške od petdesetih let do današnjega časa. Tematika na posvetu CISL bo torej nekoliko različna od tiste, ki smo jo čuli v ponedeljek, pa čeprav oboje gre v isto smer: najti razloge za današnje stanje in možnosti za gospodarski razvoj Goriške, kjer smo v zadnjem času izgubili veliko delovnih mest.

Uvodno poročilo na današnjem posvetu, ki se bo pričel ob 9. uri, bo imel tajnik pokrajinske zveze CISL Vittorio Brancati. Na posvet pride iz Rima sam osrednji tajnik CISL Franco Marini, ki bo imel zaključni govor. Predvideno je, da bodo govorili predsednik deželne vlade Biasutti, goriški župan Scarano, predsednik pokrajine Cumpeta, zastopniki velike ter male industrije, trgovcev ter obrtnikov.

Posvet CISL se odvija v trenutku, ko je v Gorici veliko govora o vlogi Deželne uprave v razvojni politiki naših krajev. Pisali smo o kritikah, ki jih je goriški župan Scarano izrekel na račun sedanjega vodenja Deželne uprave. Znano je tudi, da je pokrajinsko vodstvo stranke, ki ji Scarano pripada, izdelalo stališče, ki brani izbire Deželne uprave. Nekateri politiki v Gorici menijo, da bo danes predsednik Biasutti povedal svoje o tej polemiki, drugi pa pravijo, da take polemike na sindikalnem posvetu ne bo. Sicer pa je tudi res, da bosta na govorniški tribuni, najbrž eden za drugim, svoje povedala oba protagonista sedanje polemike, t.j. predsednik Deželne vlade Biasutti in goriški župan Scarano.

Mladinski odbor SKGZ čestita

DR. BORISU PERICU

ob uspešno dokončanem študiju na univerzi.

Za ureditev ceste vina, arhiv in drugo potrebujejo v Števerjanu prispevke Dežele

Občinski svet v Števerjanu se je sestal v ponedeljek zvečer in odobril vrsto sklepov o tekočih upravnih zadevah. Tako so svetovalci potrdili sklepe,s katerimi je ožji odbor pooblastil župana, da zaprosi za prispevke na osnovi raznih deželnih zakonov.

Župan je ponovno vložil že lani predstavljeno prošnjo, na katero pa Dežela doslej še ni dala pozitivnega odgovora, za finansiranje, ki bi Števerjanski občini omogočilo ureditev medobčinske ceste vina in češenj proti Krminu. Za približno 7-kilometrski odsek na svojem občinskem ozemlju je Občina zaprosila milijardo in trideset milijonov lir. Da se v zvezi s tem vprašanjem nekaj premika, dokazuje dejstvo, da sta občini Krmin in Dolenje prejeli od Dežele prvih 300 milijonov lir za obnovo svojih odsekov ceste. Zaradi tega je pričakovanje Števerjancev za ugoden odgovor na prošnjo dokaj upravičen.

Na Deželo in Pokrajino je župan naslovil prošnji po prispevku, ki je predviden za urejanje občinskih arhivov. V Števerjanu nameravajo namreč urediti katalog dokumentov, tako za tekočo uporabo, kot tudi zgodovinsko sekcijo arhiva, kjer naj bi zbrali in uredili stare listine in dragoceno dokumentacijo o preteklosti v vasi. Arhiv bi tako zadobil velik pomen za raziskave in spoznavanje zgodovine Števerjana in Brd.

Zaprosili so še za prispevke za delovanje otroškega vrtca, za knjižnico in za preureditev stare šole, v kateri namerava Občina urediti stanovanja za ostarele občane.

Občinski svet je prilagodil dodatek na porabo električne energije, tako kot to določa finančni zakon za tekoče leto. Pri hišni porabi bo dodatek za eno liro višji, 14 namesto sedanjih 13 lir na kilovatno uro, za druge porabnike pa se bo zvišal od 5,5 na 6 lir.

Ob ureditvi nekaterih postavk in lanskoletnega obračuna je občinski svet tudi odobril dve točki dnevnega reda, ki naj bi omogočili agilnejše upravljanje. Na tri milijone lir so povečali ekonomat, t.j. proračunsko postavko, ki omogoča takojšnja nujna izplačila. Za nekatera izplačila (na primer dobavo nafte, telefon, elektrika in podobno) ne bo treba več predhodnega sklepa in odobritve nadzornega odbora, pač pa bodo fakturo lahko takoj plačali, naknadno pa - s potrebnimi formalnostmi - vnesli strošek v proračunsko postavko. Postopek bo omogočil takojšnje izplačilo in prihranek na pasivnih obrestih, ki bi jih morala ob zamudah plačevati Občina. Podobna je tudi utemeljitev drugega sklepa, s katerim je občinski svet poveril ožjemu odboru pristojnost za izplačila do višine 5 milijonov lir.

Lep uspeh dveh mladih pianistov na tekmovanju v Titovem Velenju

Šestnajstega tekmovanja učencev in študentov glasbe SR Slovenije, ki je bilo konec prejšnjega tedna v Titovem Velenju sta se udeležila tudi dva mlada goriška pianista Michela de Castro in Miran Devetak ter dosegla lepo uvrstitev. Od 11. do 15. marca je na tekmovanju nastopilo nad 120 solistov na klavirju, harfi in trobilih, petdeset komornih skupin in tudi orkester. Pianisti so bili uvrščeni v šest starostnih skupin. Michela de Castro in Miran Devetak sta nastopila v drugi skupini, ki je zajemala trinajst- in štirinajstletnike. Dvajsetminutni program, ki je moral obsegati skladbe od predklasike do sodobne glasbe ter tudi delo domačega skladatelja, je bil za omenjeno starostno dobo zelo zahteven. Izvajalci pa so ga morali izvajati na pamet.

Prav zato je toliko bolj razveseljiv uspeh obeh nastopajočih pianistov z Goriškega. Miran Devetak, ki je gojenec prof. Marije Šaver (Zavod za glasbeno izobraževanje iz Nove Gorice), je dosegel 2. mesto, Michela de Castro, ki študira pri prof. Heleni Plesničar (Šola Glasbene matice Gorica) pa je dosegla tretje mesto v svoji kategoriji.

čestitke

Danes stopa v 16. pomlad naš ROBERT FRANDOLIČ iz Doberdoba. Vse najboljše mu voščijo vsi Miklevi.

prispevki

Namesto cvetja na grob Marije Zavadlav darujeta Tinca in Pavla Tomsič 20 tisoč lir za sekcijo prostovoljnih krvodajalcev v Sovodnjah.

V isti namen darujeta družini Zavadlav in Taccogna 50 tisoč lir za sekcijo prostovoljnih krvodajalcev v Sovodnjah.

Ob praznovanju 8. marca so vrhovske žene zbrale 201 tisoč lir za športno in kulturno središče na Vrhu.

V spomin na Viljema Pavletiča darujejo Vida in Danica Rijavec ter Mirka Brajnik 50 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk.

Ob smrti Marije Vižintin iz Sovodenj darujejo družine Cotič iz Gabrij, Devina in Trebč 50 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk.

Dijaki 3. A razreda šole Trinko na obisku v našem uredništvu

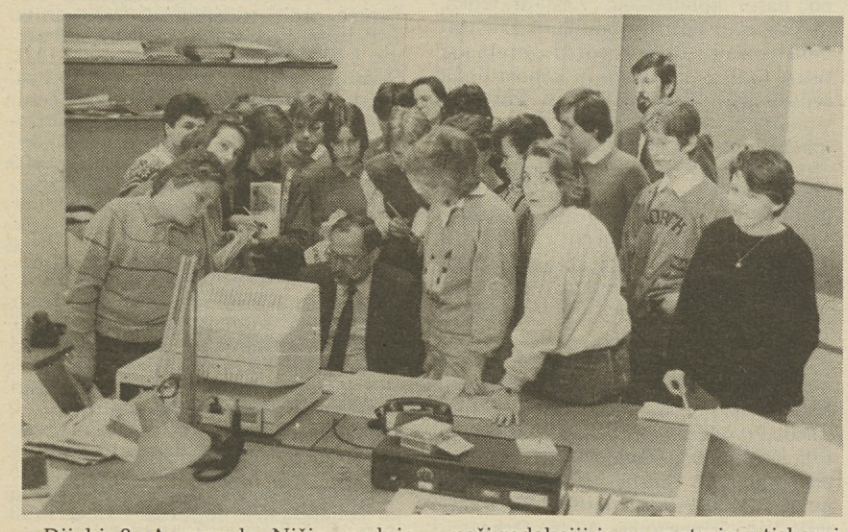

Dijaki 3. A razreda Nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice so včeraj bili v Trstu v spremstvu svoje profesorice Tiziane Pahor. Namen njihovega obiska je bil ogled redakcije in tiskarne Primorskega dnevnika. Zanimalo jih je kako novinarji zbiramo novice, kako pripravimo časopis, kako se ta tiska, kako pride med bralce. Zastopniki uprave ter novinarjev so jim podrobno razložili kakšno je naše delo. Dijaki so videli nove videoterminale v naši redakciji in nove stroje v tiskarni. Ugotovili so, da je Primorski dnevnik sodobno opremljen, da je tudi naš slovenski zamejski dnevnik na isti tehnološki ravni kot drugi pomembni dnevniki v svetu. Ekskurzija v Trst je bila za dijake zelo poučna. Misli pridobljene na tem obisku Primorskega dnevnika bodo strnili v nalogo z opisom tega kar so videli in vsakdo bo seveda tudi dodal svoje osebne vtise.

Nezgoda v tovarni SAFOG delavec strmoglavil v silos

V tovarni Safog v Stražicah se je včeraj popoldne hudo ponesrečil 36-letni delavec Gianni Colli iz Gorice, Ul. Alfieri 12. Nesreča se je pripetila okrog 17. ure, ko je Colli v še nepojasnjenih okoliščinah padel z višine štirih ali petih metrov v notranjost silosa. Na njegov klic na pomoč so takoj prihiteli delovni tovariši, kmalu pa še osebje Zelenega križa. Reševanje je bilo precej težavno, saj so ga iz silosa lahko izvlekli le s pomočjo žerjava.

Collija so prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili globoko rano na hrbtu. Pospremili so ga v operacijsko sobo, da bi ugotovili, če je dobil kako notranjo poškodbo. Po prvem pregledu sodeč zdravniki izključujejo možnost posebno hudih poškodb, vendar iz previdnosti še niso izrekli prognoze.

Dva ranjena v trčenju v Moši

Dve osebi sta se ranili v prometni nesreči, ki se je pripetila včeraj okrog poldne v Moši. 26-letni Eugenio Braidot iz Moše, Ul. Dante 6, je v bližini bara pri železniški postaji izgubil nadzorstvo na vozilom in zavozil s ceste. Trčenje ni bilo posebno silovito, vseeno pa sta Braidot in njegov sopotnik, 55-letni Lorenzino Cucit iz Ločnika, Ul. Alla Stesa 15, utrpela nekaj poškodb.

Ob sprejemu v goriško splošno bolnišnico so Braidotu zdravniki ugotovili udarce po levi nogi in trtici. V ortopedskem oddelku se bo zdravil sedem dni. V petih dneh bo predvidoma okreval Cucit, ki so mu zdravniki oddelka za prvo pomoč obvezali rani na levi roki in desni nogi ter ga odslovili.

razne prireditve

V mali dvorani Katoliškega doma v Gorici bo jutri, v četrtek, 19. t. m., ob 20.30 predaval dr. Oskar Simčič na temo »V imenu človeka. Nova moralna vprašanja na ravni biomedicine«.

razna obvestila

Fotografi amaterji, ki nameravajo sodelovati na natečaju Dia Primorska v Novi Gorici, lahko diapozitive izročijo na sedežu ZSKD v Križni ulici.

Kmetijsko pokrajinsko nadzorništvo obvešča, da je bil v Uradnem vestniku Dežele objavljen dekret predsednika deželnega odbora št. 0584, ki določa območje, ki ga je lani prizadela suša in kjer kmetje lahko zaprosijo za ugodnosti in olajšave. Rok za predložitev prošenj zapade 27. marca letos.

kino

Gorica

VERDI 20.30 gledališka predstava »Le ragazze di Lisistrata«.
CORSO 17.30—22.00 »Rimini Rimini«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Carne bollente«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.
EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Meso in kri«.
DESKLE 19.30 »Večerni zvonovi«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto, Korzo Italija 244, tel. 83538.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes v Gorici, ob 11. uri Nerina Chinelli iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče.

Berite
»Novi Matajur«

Saša Rudolf o nogometnih »mundialih«

Je nogomet lahko še način življenja

JOSIP TAVČAR

Z naslovom »Mundial — Svetovno prvenstvo v nogometu med bliščem in stvarnostjo«, je pri Založništvu tržaškega tiska izšla druga knjiga tržaškega radijskega novinarja, gledališkega kritika in kulturnega delavca Saše Rudolfa. Svojo prvo knjigo je pred nedavnim namenil olimpijskim igram, ki jim je sledil kot športni poročevalec naše radijske postaje. To svoje drugo delo pa je posvetil svetovnim prvenstvom v nogometu, ki jim je ravno tako sledil kot športni poročevalec in ki so ga ponesla leta 1974 najprej v Zvezno republiko Nemčijo, nato v Argentino leta 1978, v Španijo leta 1982 in končno še v Mehiko leta 1986.

Izhodišče za svoje najnovejše delo je Saša Rudolf, kot vse kaže, dobil v odgovoru Enza Bearzota, slovitega tehničnega voditelja zmagovitih italijanskih nogometašev na španskem svetovnem prvenstvu leta 1982. V intervjuju ga je Rudolf vprašal, ali je lahko nogomet tudi način življenja. Bearzot je odgovoril: »Seveda je način življenja, dovolj je le razumeti njegove prave vrednote, mu najti pravo mesto v družbi.«

Sašo Rudolfa namreč že od vsega početka, to je od trenutka, ko je postal radijski športni poročevalec, muči vprašanje, ali je nogomet in v širšem smislu tudi šport nasploh v današnji družbi lahko način življenja ali pa zgolj špektakel in kajpada »business«. In v tem vprašanju je očitno zajeto samo etično bistvo funkcije prav tako sodobnega športa kot sodobnega športnega novinarja. Od odgovora na to vprašanje je po mnenju Saše Rudolfa odvisen odnos, ki bi ga danes vsi morali imeti do športnega sveta. Če je šport etično dejaven, lahko predstavlja način življenja in ga torej moramo sprejeti in do neke mere tudi odobravati in podpirati. Če pa ni etično dejaven, to se pravi, če je zgolj »business«, ga moramo odkloniti in po možnosti tudi onemogočiti, ker bi družba v tem primeru imela od njega smo škodo.

Gre torej pri Rudolfu za deontološki dvom, vreden vse časti in to še zlasti v našem času, v katerem je deontologija, žal, vedno manj prisotna v raznih poklicih in skoraj popolnoma odsotna, če izvzamemo nekatere zelo redke primere, v športnem novinarstvu.

Toda potem ko smo prebrali tudi to drugo Rudolfovo knjigo, smo imeli občutek, da avtor še ni mogel najti v dejstvih in dogodkih, ki jim je bil priča, zadovoljivih argumentov, da bi razčistil svoje dvome in se dokončno ter z navdušenjem opredelil za brezpogojno sprejetje športa med možne načine življenja ali pa za njegovo odločno odklonitev. In v tem pogledu mu najbrž niti Bearzotov odgovor ni mogel dosti pomagati, saj tudi od njega ni mogel izvedeti, kakšno je v resnici pravo mesto nogometa v družbi.

Saša Rudolf je torej redek primer kulturnika z zanesljivo humanistično vzgojo, ki ga je nepredvidljivo življenje nekega dne vrglo med športnike in atlete, to se pravi v svet, ki je danes vsaj v svojih najvidnejših in najbolj popularnih manifestacijah skoraj pravo nasprotje humanističnega izročila.

Da bi lahko ostal zvest samemu sebi, je tako Saša Rudolf ubral edino možno pot. Skušal je po eni strani poročati o športnih dogodkih tako, da je lahko zadovoljil vse svoje poprečne poslušalce in bralce in sicer tiste, ki so pogojeni v najmodernejših in hkrati najbolj stereotipnih shemah sodobnega športnega novinarstva. Po drugi strani pa se je na vse načine trudil, da bi v svoja športna poročila vključil tudi zelo jasna in nedvoumna pričanja o svoji kulturni vzgoji in humanistični poštenosti.

Najlepši primer tega posebnega odnosa do športnega sveta je prav gotovo ta »Mundial«, v katerem so meje med športnim dogajanjem in kulturo tako zabrisane, da jih bralec včasih komaj zapazi. In vendar prideta prav tako intelektualec kot športnik na svoj račun, ne da bi se skoraj v ničemer čutila prikrajšana. In prav v tem je, vsaj po našem, največji čar te knjige, ki se bistveno razlikuje, in v absolutno pozitivnem smislu, od vseh drugih številnih knjig s podobno vsebino, ki so izšle v Italiji in drugje po svetu ob zaključku lanskega svetovnega nogometnega prvenstva v Mehiki. Rudolfova poročila iz Nemčije, Argentine, Španije in Mehike dajejo jasen občutek, da smatra avtor športne dogodke kot nekakšne preizkusne kamne, ob katerih se razodenejo vse skrite duhovne in duševne silnice narodov, ki jih prirejajo in od njih skušajo iztržiti največ, kar se da, v obliki političnega ugleda in finančne koristi. Zato so v avtorjevih očeh te, rekli bi, etične reakcije na športne dogodke važnejše in tudi v zgolj informativnem pogledu zanimivejše od samih športnih izidov, ki so jih povzročile in ki zaradi tega ostajajo nekje v ozadju, pa čeprav slutimo, da so vedno prisotni in da bi brez njih ne bilo ničesar razen šablonskega in že vnaprej znanega vsakdana. Zgodovinski podatki se tako v Rudolfovih poročilih prepletajo z zemljepisnimi, socialnimi, političnimi in včasih celo filozofskimi in psihoanalitičnimi. Ne gre pa nikakor za potopis ali podajanje zgolj osebnih izkušenj in gledanj. Avtor se vedno skuša vživeti v kulturno vzdušje, v katerem trenutno vrši svoj novinarski poklic in pri tem pozabi na svet, iz katerega izhaja, da bi preko njegovih specifičnosti in ob nevarnosti včasih skoraj neizbežnega primerjanja ne storil krivice okolju, ki ga šele spoznava. Zaveda pa se predvsem, da je sin svojega časa in da mora v svoj pogled, če hoče biti resnično objektiven, zajeti čim več dogodkov hkrati, saj samo na ta način lahko ustvari med njimi neko univerzalno soразmerje in daje bralcu na razpolago nekakšno prednostno lestvico, v kateri zasede vsak dogodek najprimernejše mesto in zadobi pravi pomen. Najizrazitejši in najznačilnejši primer tega nadvse dragocenega aspekta Rudolfove novinarske umetnosti je prav gotovo odstavek, s katerim se zaključi poglavje »Otvoritev v Barceloni« in ki se glasi: »V Vigu je medtem Italija remizirala tudi s Perujem. Lepemu zadetku Bruna Contija je sledil avtogol Collavatija.

Skoraj istočasno so nekaj sto kilometrov severneje od Viga pod mostom na Temzi odkrili truplo obešenega milanskega bančnika Calvija. Umor ali samomor?«

Bolje bi Rudolf res ne mogel povedati, kako izpade športni dogodek, pa čeprav pomemben, v luči zgodovine, ki s svojim enakomernim, neustavljivim vrtenjem zdrobi vse, kar ni res važno in res vredno trajnega spomina.

In s tem prijemom in v tem slogu je napisana vsa knjiga, ki nas torej privlačuje iz več razlogov hkrati. Bogati nas z mislimi in pripombami še prej ko s podatki in daje nam občutek, da smo v popolni svobodi prepotovali dobršen del sveta in se naučili marsikaj zanimivega in duhovno dragocenega.

Športno poročanje, kot ga pojmuje Saša Rudolf, spada prav gotovo v najvišjo kategorijo novinarstva in lahko služi kot svetel zgled ne samo športnim poročevalcem, marveč tudi posebnim dopisnikom in celo marsikateremu pripovedniku.

V Kulturnem domu v Gorici seminar KPI o tradicijah in spremembah

Sekcija za kulturo pri deželnem komiteju KPI prireja v soboto ob 9.30 v goriškem Kulturnem domu študijski seminar na temo: »Tradicije in transformacije v družbenem tkivu naše dežele: prispevek slovenskih intelektualcev. Predlogi in izkušnje«. Seminarju bo prisostvoval član vsedržavnega tajništva KPI senator Giuseppe Chiarante, ki je odgovoren za kulturna vprašanja.

Cilj seminarja je izpostaviti pogled naše manjšine na tradicijo in na velike spremembe, ki se dogajajo v družbi. Po eni strani bo torej govor o vsem tem, kar nas iz tradicije »zaznamuje«, kar prispeva k naši identiteti.

Po drugi strani pa bo tekla beseda o odnosu, ki ga ima naša narodna skupnost do razvoja in naglih sprememb.Tu se seveda zastavlja vrsta vprašanj, kot so lahko odnosi z matičnim narodom, odnosi do kulture, do družbenih in ostalih sprememb, ki brez dvoma usodno vplivajo na življenje slehernega naroda in seveda tudi manjšine. Kulturne spremembe, novi »jeziki« vnašajo v narod številne spremembe. Narodna skupnost se torej spreminja v spreminjajoči se družbi.

Seminar ne namerava samo potrditi pravice do obstoja manjšine in niti ne želi biti gola analiza nekega stanja. Namen seminarja je tudi v tem, da se loti nekaterih bistvenih problemov, ki so usodni za vso našo deželo. Omenjeni problemi so prav gotovo »vlada« in njen odnos do sprememb, aktivna udeležba Slovencev v omenjenih procesih, vprašanje odnosov s tradicijo.

Seminar namerava torej »združiti« slovenske in italijanske intelektualce v diskusiji, ki je vsekakor dalekopotezna.

Na glasbenem tekmovanju v Velenju

Lepa priznanja gojencem šole Glasbene matice

Od 11. do 15. marca so Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije, Skupnost glasbenih šol, Glasbena mladina in Glasbena šola v Velenju organizirale tekmovanje učencev in študentov glasbe. Tekmovanje, s katerim so organizatorji počastili tudi 50-letnico KPS, je potekalo v glavnem v prostorih Glasbene šole Frana Koruna-Koželjskega v Titovem Velenju. Naj takoj povemo, da je vodstvo te šole, ki je danes ena najlepših glasbenopedagoških zavodov ne samo v ožji domovini, izredno lepo organiziralo potek gostovanja z občutkom za veliko gostoljubnost do vseh udeležencev, pri čemer ima posebno zaslugo direktor Ivan Marin.

Šola razpolaga s čudovito akustično in lepo opremljeno dvorano s 340 sedeži in s koncertnim klavirjem, dvorano, v kateri redno organizirajo koncerte, tudi simfoničnih orkestrov.

Če upoštevamo, da so bili tekmovalni programi zelo zahtevni in ocenjevanje strogo smo z uspehi dijakov Glasbene matice, ki so se udeležili tekmovanja, resnično zadovoljni — tudi ob primerjavi z dijaki drugih glasbenih zavodov. Udeležba šole GM je bila precej številna, kar so poudarili tudi organizatorji tekmovanja.

Iz klavirskega oddelka šole GM so nastopili Tatjana Jercog in Tamara Ražem iz razreda prof. Xenije Brass, Michela de Castro iz razreda prof. Helene Plesničar (Gorica), Marco Ozbič iz razreda prof. Ravla Kodriča ter Claudia Sedmach iz razreda prof. Rosande Kralj. V kategoriji komornih skupin sta nastopili flavtistka Erika Buzečan in Metka Zerial iz razreda prof. Erike Slame. Med harmonikarskimi orkestri pa se je uveljavil harmonikarski ansambel »Synthesis 4«, ki ga vodi prof. Claudio Furlan. Glede na izvrstno uvrstitev se bo ta ansambel udeležil tudi bližnjega zveznega tekmovanja, ki bo v Dubrovniku ali v Zagrebu.

Naj ob tej priložnosti izrečemo iskreno priznanje pedagogom šole GM, ki so pripravili dijake za tekmovanje, saj so se ti uvrstili v odlične I., II., ali III. kategorijo.

Razveseljiva je tudi prisotnost dijakov Slovenske glasbene šole iz Celovca.

Če odštejemo študente Akademije za glasbo v Ljubljani, so se med dijaki nekaterih drugih glasbenih zavodov zelo lepo uveljavili oni iz Centra za glasbeno vzgojo Koper, s podružnicama v Izoli in Piranu in sicer v kategoriji za trobila ter njihov šolski godalni orkester.

Dijaki so morali ves program, ki je obsegal obvezno skladbo in druga glasbena dela, odgovarjajoča kategoriji glede na starost tekmovalca, izvajati na pamet.

Glede na veliko število glasbenih šol v Sloveniji smo pravzaprav pričakovali večjo tekmovalno udeležbo. Moramo pa pri tem ugotoviti, da so bili tekmovalni programi izredno zahtevni ter morda pretežki za dijake številnih podeželskih glasbenih šol. Tem bi morali centralni glasbenopedagoški zavodi nuditi več strokovne pomoči. Predvsem z ustreznimi seminarji, pedagoškimi nasveti itd. Seveda pa bi se morali tudi posamezni učitelji v večji meri poglabljati in angažirati v svojem pedagoškem poklicu.

Te momente bi morale tekmovalne komisije v posameznih primerih upoštevati in ne s preveč »trdo roko« ocenjevati dijake prvih treh kategorij, dijake, ki zaslužijo vsaj pohvalo za pogum in tveganje, da so se podali na tekmovalno pot — posebno, če gre za glasbene šole, ki so prvič poslale dijake na tekmovanje. Preveliko razočaranje ob zaključku ni vzpodbudno za rast teh šol.

Ob zaključku naj še povemo, da je na otvoritvenem koncertu nastopil orkester Glasbene šole iz Velenja, nakar so gostitelji pripravili v hotelu Paka sprejem, kjer je velenjski župan mag. Drago Šulek, izrekel dobrodošlico. Med prisotnimi sta bila tudi dr. Matjaž Kmecl kot predsednik častnega odbora tekmovanja in Franci Pivec, predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobrazbo.

radijski odmevi

Ricmanjski prelom s cerkvijo

Pod naslovom »Cerkveni spor - izgon Francozov« je v nizu dokumentarnih oddaj v pripravi in režiji Adrijana Rustje zaživela vas Ricmanje in sicer v vseh tistih dobročudnih in kar nekoliko šaljivih odtenkih, ki jih poraja folklorno, domačijsko opazovanje zgodovine po znanem principu: preteklost je vesela, sedanjost žalostna in prihodnost nejasna. Ricmanje - menda že iz rimskih časov znana »rus magna«, »velika kmetija«, ali iz srednjeveških obdobij poimenovana po valptu, oblečenem v rdeče, zatorej »ruseman«, namreč zloglasni in slikoviti valpet, ali pa obeležena z velikani »grosemani«, ki so strašili po teh naših deželah - majhna vas s hrabro preteklostjo, tako rekoč ponos za vse tudi tukajšnje sodobnike, da imajo v svoji sredini tako imenitno in slavno naselje. Silvij Kobal pripoveduje dijakinji - izvaja jo Tanja Pečar - nekaj najznamenitejših dogodkov, ki so menda že zatonili v pozabo, so se pa resnično zgodili. Spet okvir s harmoniko Zorana Lupinca in zvončki, pa smo že koncem 18. stoletja, ko npr. Trst šteje 24 tisoč prebivalcev in ko je leta 1797 deležen imenitne francoske okupacije še bolj znanega Nepoleona. Tedaj pa francosko poveljstvo pošlje v Ricmanje patruljo z 20 možmi, ki se ga nalezejo, nadlegujejo ženske, kar je dovolj, da se Ricmanjci spravijo nanje in jih dodobra pretepejo. Kasneje se vmešajo še Avstrijci, ki pa jo skupijo še bolj, saj je kar 40 vojakov ranjenih.

Da pa se je z Ricmanjci opletal že Napoleon, to še zdaleč ni vse, po svoje posebnejša je epizoda o cerkvenem izgonu po letu 1900, afera je točneje trajala med 1899 in 1909, ko so se slavni potomci v boju za samostojno župnijo preprosto odločili od latinske cerkve in se pričeli priključevati pravoslavnemu bogoslužju. Pošiljali so, namreč vaščani, svoja zastopstva odgovarjajočim škofom te in one strani, tako da sta Ricmanje slednjič in niti v ne preveč širokem razmahu obiskala latinsko-katoliški in pravoslavni škof. Medtem so ukazali cerkev zapreti, »interdikt« je trajal leta, Ricmanjci so se borili in borili, dokler niso nekemu Bordonu sodili na Dunaju in ga je lastnoročno branil sam ljubljanski župan in znani slovenski pisatelj dr. Ivan Tavčar. Slednjič so morali hrabri vaščani seveda popustiti, v sodobnem žargonu bi rekli, da so pač geografsko kar preočitno pripadali latinsko-katoliški blokovski sferi, da bi se njihova želja po samostojnosti in navezavi na daljnja slovanska počela lahko srečno izpolnila.

Oddaja, ki na ta način v ljubkem, tudi humornem vzdušju oživlja žlahtno ljudsko izročilo naše znane vasi, zdravo in včasih tudi trmasto kmečko pamet, ki pa se ne prestraši ničesar, kadar ji kdo odreka osnovno čast in dostojanstvo. Istočasno tudi v otroško risbo presnovljen spomin na znano dejstvo, kako kruto in močno je tukaj in tod pljuskala velika zgodovina. Kot da bi te naše kraje ljubila še s posebnim ognjem.

JANEZ POVŠE

Akcija za kip R. Simonitiju

V Ljubljani je 14. maja 1981 umrl priljubljeni slovenski primorski skladatelj, dirigent in zborovodja Rado Simoniti. Zdaj je v teku akcija, da se mu v Novi Gorici postavi doprsni kip. Pobudo za to hvalevredno zamisel so dali osrednji odbor prekomorcev - borcev NOVJ, domicilni odbor partizanskega pevskega zbora »Srečko Kosovel« in odbor skupnosti borcev 11. prekomorske brigade že pred leti. V ta namen je bil ustanovljen poseben koordinacijski odbor, katerega člani so predstavniki omenjenih borčevskih organizacij in številni Simonitijevi soborci in glasbeniki, mad katerimi tudi dirigent Tržaškega partizanskega pevskega zbora in Simonitijev soborec Oskar Kjuder.

Rado Simoniti si je za slovensko vokalno glasbo pridobil veliko zaslug predvsem kot avtor številnih priljubljenih zborovskih in solističnih skladb na partizansko in ljudsko tematiko. Tudi naši zamejski zbori jih še vedno radi prepevajo, saj so pisane z neposredno ljudsko izraznostjo in čustvenostjo.

Rado Simoniti se je rodil 15. maja 1914 v Fojanu v Brdih. Prvo glasbeno vzgojo je dobil pri očetu čevljarju in organistu ter kulturno-prosvetnemu delavcu v domači vasi. Šolanje je nadaljeval na gimnaziji in na univerzi v Ljubljani ter na glasbenem konservatoriju v Ljubljani, na katerem je tudi diplomiral leta 1936 in postal profesor glasbe. V Splitu je potem vodil pevski zbor »Tomislav«, leta 1937 pa je zmagal na natečaju za zborovodjo v ljubljanski Operi. Še prej je bil pomočnik Franceta Marolta pri vodenju Akademskega pevskega zbora ljubljanske univerze. Leta 1941 je bil zborovodja in dirigent v ljubljanski operni hiši. Ob napadu na Jugoslavijo je bil prostovoljec v Soški legiji in od vsega začetka, kot velik primorski rodoljub, pristaš osvobodilne fronte in njen ilegalni delavec v Ljubljani. Ob kapitulaciji Italije je, kot mnogi drugi ugledni kulturni delavci, odšel v partizane. Z Ljubljansko brigado je kmalu odšel na Hrvaško in na osvobojenem ozemlju deloval kot organizator kulturnih prireditev. Potem ga je pot vodila na otok Vis in po Kardeljevem predlogu v Južno Italijo, kjer so se zbirali primorski fantje in dekleta iz razpuščene italijanske vojske, konfinacij in zaporov. V Gravini je ustanovil pevski zbor prekomorskih Slovencev, iz katerega je nastal slavni pevski zbor NOVJ, ki se je pozneje preimenoval v pevski zbor »Srečko Kosovel«. Z njim je nastopal na številnih koncertih v domovini in v tujini, kmalu po osvoboditvi pa tudi v tržaškem opernem gledališču Verdi. Spomin na tisti veličastni nastop v nabito polni dvorni je še danes živ v spominu starejše generacije. Leta 1946 je z zborom »Srečko Kosovel« odšel v Francijo in imel vrsto močno odzivnih koncertov v času, ko se je v Parizu odločalo o meji.

Po osvoboditvi je bil Rado Simoniti dolga leta dirigent orkestra ljubljanske Opere, napisal je opero — enodejanko »Partizanka Ana«, pesem 5. prekomorske brigade in pesem Prekomorcev, številne skladbe in priredbe za zbore in soliste, aktivno je deloval v Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij iz Slovenije in v borčevskih organizacijah. Umrl je v Ljubljani, pokopan je v rodni briški Fojani.

Lepo bi bilo, če bi se vabilu za zbiranje sredstev za postavitev doprsnega kipa temu zaslužnemu rojaku odzvali tudi v našem zamejstvu, kjer so njegove pesmi tako priljubljene. Ena od možnih pobud bi bila, verjetno v okviru Zveze slovenskih kulturnih društev, izvedba zborovskega koncerta z izvajanjem Simonitijevih pesmi, katerega čisti dobiček bi namenili skladu za spomenik. Tako bi se tudi mi oddolžili njegovemu spominu.

JOŽE KOREN

Košarka: v finalu pokala pokalnih prvakov proti Scavoliniju

Cibona se je namučila

Cibona - Scavolini 89:74 (37:43)

CIBONA: Nakić 17, A. Petrović 18, D. Petrović 28, Knego 4, Vukičević 3, Ušić 6, Cvijetičanin 5, Arapović 2, Čutura 2

SCAVOLINI: Gracis 4, Magnifico 18, Fredrick 24, Davis 17, Zampolini 1, Costa 10, Natali, Sonaglia

SODNIKA: Mainini (Fr.) in Warnick (Izr.); PM: Cibona 10:18, Scavolini 19:29; PON: Nakić (34), Costa (38), Davis (39), Magnifico (39); 3 TOČKE: Nakić 3:6, A. Petrović 4:7, D. Petrović 2:7, Cvijetičanin 1:1, Fredrick 0:1, Davis 1:3, Zampolini 0:2; GLEDALCEV: 8 tisoč.

SARAJEVO — Srečanje se je sicer končalo s predvideno zmago Cibone, tekma sama pa se je v začetku zasukala dokaj drugače, kot so govorila predvidevanja. V tej sezoni sta se namreč Scavolini in Cibona že dvakrat pomerila: v prvi tekmi so Zagrebčani dobesedno nadigrali italijansko peterko (123:99), a v Pesaru so brez Dražena Petrovića in Čuture zmagali s 83:82. Pričakovati je bilo torej, da bodo dokaj zlahka prišli do nove trofeje, še zlasti, ker so praktično igrali pred svojim občinstvom.

Prvi polčas pa je predvidevanja postavil na glavo. Cibone dobesedno ni bilo prepoznati, igrala je nervozno, met ji nikakor ni šel (D. Petrović je prvi točki dosegel šele v 8. minuti) in Scavolini je polčas zasluženo končal v vodstvu. Zagrebško peterko je reševal sam Knego.

V nadaljevanju je Cibona začela dokaj drugače in nasprotnika kmalu dohitela, izid pa je bil še naprej izenačen. Scavolini je prvo menjavo opravil šele v 25. minuti, in morda je ključ tekme prav v tem, da je večji del srečanja odigral v isti postavi, tako da je igralcem v odločilnih trenutkih verjetno zmanjkalo moči. Do preobrata je namreč prišlo okrog 31. min., ko si je Cibona nabrala precejšnjo prednost, ki je ni več izpustila iz rok.

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je v A-1 ligi za eno kolo izključila Morandottija (Berloni) in Costo (Scavolini), v A-2 ligi pa Jacopinija (Benetton) in Sfiligoia (Pepper).

Nov svetovni rekord S. Bubke

TURIN — Sovjet Sergej Bubka, svetovni absolutni rekorder v skoku s palico s 6,01 m, je na sinočnjem tekmovanju v Turinu popravil še lastni svetovni dvoranski rekord. Bubka je preskočil 5,97 m, medtem ko je prejšnja znamka znašala centimeter manj.

Tekmovanje je Bubka sicer dokaj slabo začel, saj je pri prvem poskusu zgrešil pri 5,50 m, zatem pa je zlahka preskočil 5,72 m. Nov rekord je postavil pri drugem skoku, nakar ni več poskusal naskakovati letvice.

Košarka: jugoslovanski play off

Poraz Smelt Olimpije

SARAJEVO — Ljubljanska Smelt Olimpija je v sinočnjem prvem srečanju končnice jugoslovanskega košarkarskega prvenstva gostovala v Sarajevu, kjer je proti Bosni izgubila s 120:101 (57:44). Pri domačih sta bila najuspešneja Vučević (33) in Bilalović (19), pri Ljubljančanih pa so največ košev dosegli Kotnik in Tovornik (po 26) in Zdovc (25).

Ostali sinočnji izidi: Zadar - Borac 77:79 (34:37), Šibenka - IMT 90:87 (49:44), MZT - Budućnost 93:80 (42:51). Povratne tekme bodo 21. t.m., morebitna tretja srečanja pa 24. t.m.

V tem prvem krogu končnice prvenstva nastopajo ekipe, ki so se v A ligi uvrstile od 5. do 10. mesta ter prvaka obeh skupin v 1. B ligi. V drugem krogu se bo vključila še prva četverica.

V soboto v Bologni

Stefanel - Segafredo

RIM — Italijanska košarkarska zveza je določila, da bodo dodatno srečanje za obstanek v A-2 ligi med goriškim Segafredom in tržaškim Stefanelom odigrali v soboto v Bologni s pričetkom ob 20.30.

Platini pred sodniki

PARIZ — Michel Platini se bo moral v kratkem zagovarjati pred sodiščem v Lyonu zaradi "črnih fondov", do katerih naj bi prihajal v letih od 1978 do 1982.

Bivši boksar Spinks pijan

WILMINGTON — Bivši svetovni prvak težke kategorije Michael Spinks se je očitno pijan z avtom zaletel v drevo. Policiji je izjavil, da je bil za nezgodo kriv drug avtomobilist.

Tenis: popravni izpiti

RIM — Nekatere ekipe, ki so v okviru Davisovega pokala utrpele poraze, bodo imele možnost, da se obdržijo med elito preko dodatnih tekem. Italija se bo v juliju v Seulu merila z Južno Korejo, Jugoslavija pa bo popravni izpit polagala proti Vel. Britaniji. Beckerjeva ZRN bo imela za nasprotnika ZDA.

Smučarski SP v Sarajevu

Praznik B. Križaja?

SARAJEVO — V glavnem mestu BiH se pripravljajo na zaključni akt letošnjega smučarskega SP in mesto doživlja dogodek v... olimpijskem vzdušju.

Pričakuje se, da bodo tekmovalni pogoji kot nalašč za Bojana Križaja, ki bo imel na razpolago težko, strmo in ledeno progo in nalogo, da osvoji slalomski SP.

Očitno so v Sarajevu jugoslovanski smučarji glavna privlačnost teh dni, Rok Petrovič pa je vseeno presenetil hotelskega vratarja, ko ga je vprašal, kam mislijo spraviti kar 100 parov smuči. "Sam jih imam kar 10," je vratarju povedal Rok, ki se bo moral boriti za obstanek v prvi jakostni skupini. Rok Petrovič je lani premočno osvojil slalomski SP.

Važen bo nastop tudi za Matejo Svet, ki bo skušala priti do bronaste kolajne v veleslalomu.

SPORED V SARAJEVU:

Četrtek, 19. 3.: veleslalom (m.); petek, 20. 3.: veleslalom (ž.); sobota,21. 3.: slalom (m.); nedelja, 22. 3.: vzporedni slalom (m. in ž.).

Nogomet: odločilne tekme četrtine finala pokalnih turnirjev

V ospredju Real M. - C. zvezda

Današnji večer bo temeljito razredčil vrste klubov, ki se še potegujejo za evropske nogometne pokale.

V pokalu prvakov bo tekma v Madridu med domačim Realom in beograjsko Crveno zvezdo z emocionalnega vidika najvažnejša. Morda ne gre samo za nogomet, če je Real doma skoraj nepremagljiv in zmožen največjih podvigov. V Madridu so verjetno vsi prepričani v izdatno zmago in vesti o Crveni zvezdi in o srečanju samem so bile včeraj ...španska vas. Madridčanom gre za notranje zadeve. Bo Hugo Sanchez ostal z njimi ali se bo preselil drugam? Sanchez je med zadnjo prvenstveno tekmo celo utrpel poškodbo in ni povsem zanesljivo, da bo danes igral.

V kolektivu Zvezde se zavedajo, da so blizu velikega uspeha. Trener Vasović je izrazil zmeren optimizem in med vrsticami napovedal igro za rezultat brez golov.

Srečanje je vsekakor prodrlo med narod. Ob dolgih vrstah pred blagajnami stadiona "Bernabeu" so se že pojavili prekupčevalci vstopnic.

Dve italijanski ekipi se bosta v pokalu UEFA borili v različnih pogojih. Inter, ki bo lahko nastopil tudi s "hudobnim" Passarello, bo moral proti Goeteborgu obvezno zmagati. Spričo dobre igre v zadnjem prvenstvenem kolu izgleda kvalifikacija Milančanov dokaj realna.

Povsem drugačno bo vzdušje v taboru Torina, ki nikakor ne more priti do gola. Vsaj minimalno zmago so si Turinčani zapravili že doma, Avstrijci innsbruškega Tyrola pa bodo na svojem igrišču verjetno nevaren tekmec.

V prvih četrtfinalnih tekmah pa so bili izidi naslednji:

POKAL PRVAKOV

Bayern - Anderlecht	5:0
Besiktas - Dinamo K.	0:5
Crvena zvezda - Real M.	4:2
Porto - Broendby	1:0

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Malmoe - Ajax	1:0
Bordeaux - Torpedo	1:0
Zaragoza - Vitoša	2:0
Lok. Leipzig - Sion	2:0

Pokal UEFA

Dundee - Barcelona	1:0
Borussia - Vitoria	3:0
Torino - Tyrol Inn.	0:0
Goeteborg - Inter	0:0

Vreme, ki je delno okrnilo prvo kolo in premrazilo skoraj vse ekipe, je sedaj v Evropi boljše in danes bi morali vse tekme redno odigrati.

Že v petek bo na sedežu evropske nogometne zveze v Bernu žrebanje za določitev polfinalnih parov.

Nogomet: črno in belo

SAO PAULO — Bivši član Fiorentine in brazilske reprezentance Socrates je izjavil, da zapušča nogomet. "Upam, da bom kot zdravnik dosegel več kot nogometaš", je povedal Socrates, ki se namerava posvetiti boleznim živčevja.

Tirensko - Jadransko morje

Uspeh Finazzija

MONTEPRANDONE — Po intermezzu "velikih" Saronnija in Argentina so do uspeha ponovno prišli manj znani kolesarji. Peto etapo dirke od Tirenskega do Jadranskega morja je po dolgem begu osvojil Sergio Finazzi, ki si je tudi priboril 3 sekunde naskoka nad Petitom in 6 nad Golzem. Zmagovalec je 186 km prevozil v 5.8'12" s poprečno hitrostjo nekaj nad 36 km na uro.

Na splošni lestvici ni prišlo do bistvenih sprememb. Še vedno vodi Nizozemec Van Vliet, ki ima 15 sekund naskoka nad Chiocciolijem.

Še pred koncem tega tekmovanja gre največ zanimanja dirki Milan - Sanremo, ki pomeni dejanski začetek sezone.

Karpov in Sokolov remizirala

LINARES — Osmo partijo šahovskega dvoboja za določitev izzivalca svetovnega prvaka sta Karpov in Sokolov končala že po eni sami potezi nadaljevanja in se sporazumela za remi. V skupnem seštevku vodi Karpov s 5:3.

Smučarsko tekmovanje na Vojskem

»Pokal partizanske tiskarne Slovenija«

VOJSKO — Na Vojskem, znanem partizanskem kraju, je bilo v nedeljo smučarsko tekmovanje v veleslalomu za »pokal partizanske tiskarne Slovenija«. Tekmovanja, ki so ga organizirali mladinci z Vojskega s pomočjo Primorskega dnevnika, Primorskih novic in Dela, se je udeležilo 79 smučarjev iz idrijske občine. Tekmovanje je potekalo v šestih skupinah različnih starosti.

REZULTATI

Letnik 1938-1952: 1. Mikuš Stanko (Idrija), 2. Grošelj Milan (Vojsko), 3. Nanut Drago (Vojsko).

Letnik 1953-1962: 1. Grošelj Stanko (Vojsko), 2. Likar Branko (Vojsko), 3. Podobnik Miran (Otalež).

Letnik 1963-1967: 1. Brelih Boštjan (Idrija), 2. Krčnik Tomaž (Idrija), 3. Hvala Cvetko (Vojsko).

Med starejšimi tekmovalci pa sta pokazale največ znanja Likar Rudi (Idrija) in Mohorič Matija (Vojsko), med mladimi so se izkazali Mikuš Borut (Idrija), Vehar Mitja (Otalež), Brence Marko (Ledine).

Pri ženskah je bila najbolj uspešna Križman Bojana (Idrija), 2. Kogej Marta (Vojsko) in 3. Seražin Martina (Gore-Dole).

Ekipno so bili najuspešnejši tekmovalci iz Idrije, druga ekipa z Vojskega, tretja pa ekipa iz Otaleža.

Danes nagrajevanje

Danes bodo v sejni dvorani goriške Pokrajine izročili nagrade CONI, ki jih vsako leto namenijo društvom in posameznikom, ki so se izkazali na telesnokulturnem področju. Svečanost se bo pričela ob 18.30.

Marko Fajt v nogometni reprezentanci 3. AL

V okviru priprav na nogometni turnir pokrajin, ki je namenjen igralcem 3. amaterske lige, je trener Vidoz sklical prvi skupni trening za danes na igrišču v Foljanu. Med izbranci je tudi slovenski nogometaš Marko Fajt, igralec Sovodenj, ki je v tej reprezentanci igral že lani, skupaj z bratom Alešem in vratarjem Mladosti Zanierom.

Po četrtfinalnih srečanjih košarkarskega festivala Slovenije

Reprezentanca ZSŠDI v polfinalu

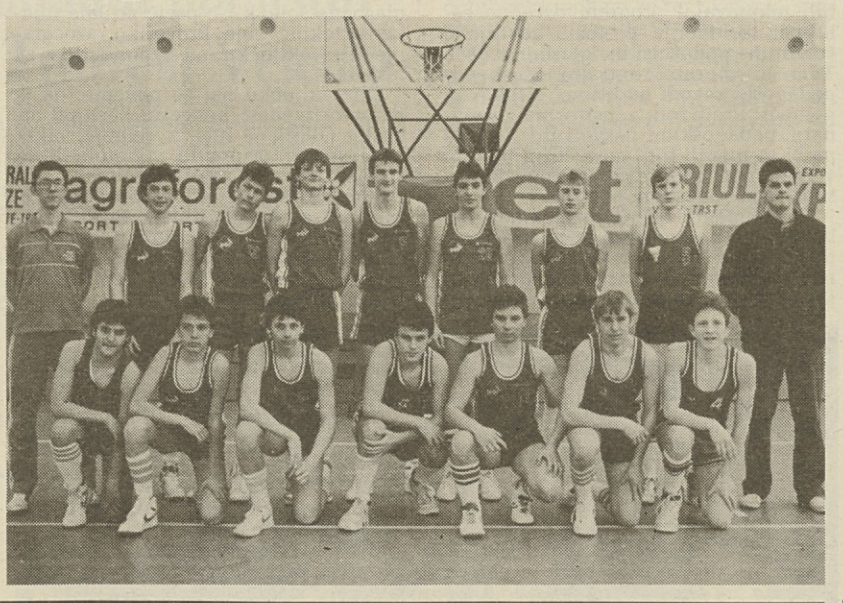

Cetrtfinale pionirskega košarkarskega festivala Slovenije za starejše pionirje se je reprezentanca ZSŠDI uspešno končal, saj se je kljub porazu v prvi tekmi proti ljubljanskemu Slovanu uvrstila v polfinale, ki bo 29. marca na Proseku.

V prvem srečanju je namreč naša združena ekipa naletela na solidnega nasprotnika iz Ljubljane in je šele po podaljških izgubila z minimalno razliko. Srečanje je bolo vseskozi napeto, ekipi sta se menjavali v vodstvu, našim pa je prav v zadnjih sekundah uspelo izenačiti s trojko Arene. Tudi v podaljšku sta si bili ekipi enakovredni in prav Arena je tokrat v zadnji sekundi zgrešil met, ki bi našim prinesel zmago. Treba je takoj pripomniti, da je moral v sredini prvega polčasa z igrišča play maker Daneu, ki je bil dotlej najboljši na parketu.

Druga tekma z domačini iz Kočevja je bila za Furlanove varovance gola formalnost, saj je bila razlika v kvaliteti preočitna.

REZULTATI

ZSŠDI - Slovan 66:67 (28:32), (57:57)

ZSŠDI: Pavlica, Prelec 2 (0:1), Daneu 10, Berdon, Debeljuh, Arena 11, Oberdan 11 (2:2), Sterni 5 (3:4), Stefani, Presel, Bajc 2, Ažman 16.

ZSŠDI - Kočevje 72:55 (44:19)

ZSŠDI: Pavlica 9 (3:4), Prelec, Daneu, Berdon 14 (5:8), Debeljuh 9 (1:3), Arena, Oberdan, Sterni 2, Stefani 2, Presel 20 (3:8), Bajc, Ažman 14 (2:4).

Slovan - Kočevje 97:15 (46:9)

LESTVICA: 1. Slovan, 2. ZSŠDI, 3. Kočevje. (Vato)

Na sliki: reprezentanca ZSŠDI

Namizni tenis: v ženski B ligi pomemben uspeh Doma

Urbino - Dom 3:5

Busignani - Fabbro 2:0 (21:15, 21:6); Salvi - Vodopivec 0:2 (6:21, 16:21); Pennacchini - Lutman 1:2 (17:21, 21:16, 15:21); Busignani - Vodopivec 2:1 (11:21, 24:22, 21:18); Pennacchini - Fabbro 2:0 (21:6, 21:9); Salvi - Lutman 0:2 (16:21, 15:21); Pennacchini - Vodopivec 1:2 (21:19, 18:21, 13:21); Busignani - Lutman 1:2 (21:13, 17:21, 13:21).

Po treh zaporednih porazih so domovke ponovno osvojile dragoceni par točk in to ravno v srečanju z igralkami Urbina, ki so jim nepričakovano kar sredi Gorice prve prekrižale račune v letošnjem prvenstvu. Naše predstavnice so zato stopile za zeleno mizo zelo motivirane in bojazen, da bi po medli predstavi in porazu v mestnem derbiju vrgle puško v koruzo, je bila odveč. Domovke so pokazale, da v težkih trenutkih znajo reagirati.

Srečanje samo je bilo zelo izenačeno in razburljivo. V takšnem napetem in borbenem vzdušju se je najbolj znašla Sonja Lutman, prava junakinja sobotne tekme, ki je premagala vse tri nasprotnice, med katerimi tudi drugokategornico Busignanijevo. Dobro je igrala tudi Zlatka Vodopivec, čeprav je spet potegnila krajši konec prav v srečanju z Busignanijevo, potem ko je že vodila v drugem setu z 19:11. Igralka iz Vrtojbe pa se je kaj kmalu opomogla in dosegla pomembno točko proti solidni Pennacchinijevi.

Zmaga v Urbinu je zelo pomembna, saj bi lahko v primeru ponovnega spodrsljaja ekipa zašla v hudo krizo. Upseh pa je prav gotovo dokaz, da imajo naše igralke še veliko rezerve, še zlasti tedaj, ko so motivirane in prepričane v lastne sposobnosti kot v Urbinu. (MAL)

Polisportiva Adriatica - Kras Globtrade A 5:3

Negriolli - Škrk 2:0 (21:12, 21:12); Sagripanti - Obad 0:2 (13:21, 8:21); Santini - Guštin 2:1 (21:16, 23:25, 21:17); Negriolli - Obad 2:0 (21:18, 21:12); Santini - Škrk 0:2 (19:21, 22:24); Sagripanti - Guštin 0:2 (15:21, 9:21); Santini - Obad 2:1 (21:14, 10:21, 21:19); Negriolli - Guštin 2:0 (22:20, 21:18).

Vzrok nepričakovanega poraza proti povprečni Polisportivi Adriatici je nepopolna postava, saj je tokrat v Krasovih vrstah žal manjkala najboljša igralka Tanja Ukmar. V času, ki še manjka do konca drugoligaškega prvenstva, pa bodo morale igralke imeti drugačen pristop do dela in pokazati večjo resnost na treningih, če hočejo tudi v prihodnjisezoni ohraniti status drugoligaša. (Z.S.)

Kras Globtrade B - Grandi Motori Trst 1:5

Kot je bilo pričakovat, je tudi druga Krasova postava morala priznati premoč nasprotnika. V primerjavi s prvim srečanjem pa so mu tokrat odvzele točko, obstajale pa so realne možnosti, da bi še bolj ublažile poraz. Res je, da so nekatere igrale pod svojimi sposobnostmi, res pa je tudi, da so Calinovva in Cappellettijeva težko ranljive. Častno točko je za svoje barve osvojila vse bolj solidna Monika Mosetti.

MOŠKA C LIGA

San Liberale B - Kras Globtrade 2:5

Bortolanza - Šercer 0:2 (8:21, 16:21); Danieli - Bole 1:2 (19:21, 21:16, 20:22); Badoer - Štoka 2:1 (19:21, 21:9, 21:18); Danieli - Šercer 0:2 (12:21, 12:21); Bortolanza - Štoka 2:0 (22:20, 21:11); Badoer - Bole 0:2 (19:21, 10:21); Danieli - Štoka 1:2 (21:13, 8:21, 14:21).

Z izredno dragoceno zmago pa so se s težkega gostovanja v Castelfrancu pri Trevisu vrnili Krasovi tretjeligaši. Na najboljši način so izkoristili še zadnjo priložnost, ki se jim je ponujala v težki borbi pred izpadom. Tokrat, ko so nastopili v popolni postavi, je bilo vse lažje. Izkazalo se je, da bi sedaj lažje dihali, če bi Štoka v prvem delu prvenstva nastopil v dveh ali treh odločilnih srečanjih, v katerih je bil nasprotnik za krasovce dosegljiv.Tako pa bo treba pošteno stisniti zobe in igrati s polno močjo, če se hočejo trešiti nazadovanja.

D-2 LIGA

Fincantieri B Tržič - Kras Globtrade 5:3

Cortese - Igor Milič 2:1 (21:7, 15:21, 21:10); Bortolotti - Legiša 0:2 (12:21, 12:21); Crasso - Doljak 2:0 (22:20, 21:19); Cortese - Legiša 2:0 (21:15, 21:18); Crasso - Milič 1:2 (21:17, 16:21, 20:22); Bortolotti - Doljak 0:2 (9:21, 9:21); Crasso - Legiša 2:0 (21:17, 21:15); Cortese - Doljak 2:1 (21:10, 19:21, 21:13).

Proti drugi tržiški postavi, ki je še do pričetka zadnjega kola delila s krasovci prvo mesto na lestvici le z enim porazom, so naši fantje žal ostali praznih rok, kljub temu da so zelo pozitivno opravili svojo nalogo. (Z.S.)

obvestila

SMUČARSKI ODSEK ŠD BREG
priredi avtobusni izlet v Ravascletto ob priliki pokala ZSŠDI. Vpisovanje še danes, 18. t. m., od 20.30 do 21.30 na sedežu društva v Dolini.

ŠD MLADINA
organizira v nedeljo, 22. marca, ob priliki zamejskega smučarskega prvenstva, avtobusni izlet na Zoncolan. Vpisovanje za tekmo in izlet je v Domu A. Sirk v Križu, in sicer še jutri, 19. t. m., od 18. do 20. ure. Odhod avtobusa z Občin ob 6. uri, iz Križa pa ob 6.15.

SPDT
vabi člane in prijatelje na rekreacijsko telovadbo, ki je vsak petek ob 20.30 na liceju Prešeren (Vrdelska cesta 13/2). Telovadbo vodi Davor Zupančič.

Dijaško prvenstvo: moška odbojka

Stefan v finalu Danes dijakinje

Dijaki strokovnega zavoda Stefan so finalisti pokrajinskega dela odbojkarskega turnirja v okviru Dijaškega prvenstva za višje srednje šole. V včerajšnjem polfinalu so v slovenskem derbiju z 2:0 (17:15, 15:4) premagali licejce Prešerna. Drugi finalist je licej Obердan, ki je z 2:0 (16:14, 15:4) premagal šolo Galvani. Finalno srečanje bo že jutri zjutraj.

Postavi naših ekip:
STEFAN: Kerpan, Mesar, Starc, Renčelj, Cappellini, Gombač, Marega, Jercog.
PREŠEREN: Bevk, Biber, Budal, Čač, Hmeljak, Sain, Sedmak, M. in T. Susič, Švab.

Danes pa bo padla odločitev o ženskem prvaku. Za naslov se bosta ob 11. uri v tržaški športni palači pomerili ekipi slovenskih šol Slomšek in Zois. Prej, ob 10. uri, se bo v malem finalu licej Prešeren pomeril s šolo Galilei.

Na 1. maju ogorčeni boji v igri med dvema ognjema

V finalu šoli Župančič in Finžgar

Kot je bilo pričakovati, se bosta šoli Župančič in Finžgar srečali v velikem finalu letošnjega turnirja v igri med dvema ognjema v okviru osnovnošolske olimpiade v Trstu, za 3. mesto pa se bosta potegovali šoli Bazoviški junaki in Kette. Ostali del letošnje lestvice pa je bil po sobotnem turnirju v Borovem športnem centru že odločen: 5. je Gregorič-Stepančič, 6. Širok, 7. Ribičič, 8. Milje, 9. Grbec in 10. Milčinski.

V boju za vstop v veliki finale je Finžgar z veliko premočjo premagal okrnjeno ekipo Ketteja, tekma med Župančičem in Rojančani pa je bila mnogo bolj napeta, saj so jo odločili šele zadetki v razmerju 5:3 v korist Svetoivančanov, potem ko sta ekipi osvojili vsaka po en niz. Prepričljiva je bila tudi zmaga Sv. Ane nad Širokom (v zadetkih 13:2). Mnogo manj pa Ribičiča nad Miljčani (4:0), kljub osvojitvi obeh nizov. V tekmi za 9. mesto pa je močno presenetil zelo okrnjeni Grbec, ki je premagal Katinarce, pa čeprav šele v podaljšku.

Obe finalni tekmi bosta na sporedu meseca maja. (boj)

Na sliki: s sobotnih bojev

Odbojka: under 16 moški

Val Naš prapor pokrajinski prvak

VAL NAŠ PRAPOR - SOČA SOBEMA 3:0 (15:2, 15:12, 15:1)

Val Naš prapor je po zmagi v derbiju s Sočo Sobema tudi matematično pokrajinski prvak. Naj povemo, da ekipa v prvenstvu ni našla enakovrednega nasprotnika, kajti zgubila je samo dva seta. Naše čaka zdaj še zadnja tekma in sicer najlažja. Derbi proti Soči Sobema je trajal 45 minut. (Jan)

1. MOŠKA DIVIZIJA

VOLLEY CLUB - BOR 2:3 (14:16, 13:15, 15:9, 15:6, 9:15)

BOR: Jablanšček, Marega, Sedmak, Clemente, Jercog, Starc, Švab, Balbi.

Po dveh zaporednih porazih so v gosteh premagali Volley Club. Nadaljujejo se torej uspešna gostovanja, pet zmag in en poraz in pa začaranost domačega igrišča, kjer so naši odbojkarji želi same poraze in to največkrat po svoji krivdi. (I. Tul)

BREG - INTER 0:3 (0:15, 1:15, 11:15)

BREG: Gruden, Živec, Komar, Božič, Lovriha, Žerjal, Čuk, Počkar.

Po lepi zmagi s Prevenirejem so proti solidnemu Interju Brežani razočarali.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

BOR FRIULEXPORT - PREVENIRE 2:3 (6:15, 15:8, 15:2, 9:15, 9:15)

BOR FRIULEXPORT: Viler, Bandelj, Vesel, Pernarčič, Del Piero, Mauri, Žerjal, Legiša.

Nasprotnik je presenetil s solidno igro, a mlajše borovke so igrale razmeroma slabo, povrhu pa so bile še okrnjene.

UNDER 16 ŽENSKE

SLOGA KOIMPEX - SLOGA B 3:0 (15:1, 15:12, 15:6)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Citter, Černe, Čufar, Fabrizi, Foschini, Gregori, Lupinc, Marocelli, Rebula, Škerk.

SLOGA B: Čebulec, Drasič, Fabi, Gregoretti, Grgič, Dunja in Sava Jogan, Križmančič, Milič, Pavat, Repinc, Škerk.

Prvo polfinalno srečanje se je končalo sicer s predvideno zmago Sloge Koimpex, vendar so se morale igralke precej potruditi, preden so strle žilav odpor mlajših klubskih tovarišic. Sloga B je namreč odigrala svojo letos najboljšo tekmo, zagrizeno in borbeno v obrambi. Zmaga Sloge Koimpex je sicer povsem zaslužena. (Inka)

UNDER 14 ŽENSKE

MOSSA - DOM AGOREST 2:1 (10:15, 15:5, 15:7)

DOM AGOREST: Bassini, Magda in Maša Braini, Tanja in Katja Gaeta, Hvalič, Prisco, Hoban, Paulin, Makuc, Bratina.

Po štirih zaporednih zmagah so se igralke Doma Agorest vrnile poražene iz gostovanja v Moraru. Furlanke so pokazale bolj homogeno igro, Goričanke pa premalo volje do zmage. (D. R.)

naše peterke v pokrajinskih prvenstvih

1. MOŠKA DIVIZIJA

Skupina B

CANON - CICIBONA 119:65 (42:33)

CICIBONA: Sancin, Jogan 16 (2:7), Rudež, Parovel 6, Smotlak 22 (2:6), Kovačič 7 (1:1), Pupulin, Stančič 11 (3:7), Ciuffi 3 (3:4).

TRI TOČKE: Smotlak 4, Jogan 2, Parovel 2.

V važni tekmi za uvrstitev v play off so košarkarji Cicibone doživeli katastrofalen poraz. V 14. minuti so »cicibonaši« povedli za osem točk (27:19). V zadnjih petih minutah prvega polčasa sta sodnika dosodila Ciciboni enajst osebnih prekrškov, domači ekipi pa niti enega. Canon pa je na razpolago imel 13 prostih metov. V drugem delu ob odhodu Kovačiča z igrišča zaradi pete osebne napake so naši povsem popustili. Omeniti je treba dober nastop Sergija Stančiča. (V. Jogan)

LESTVICA: Canon, Fincantieri in Cicibona 10, Fiamma in CUS 4, Talpa 0.

LIBERTAS - BOR 71:70 (42:30)

BOR: Krečič 23 (5:8), Baitz 9 (1:6), Jančar 6, Sestan, Slobec 7 (3:6), Merku 2 (0:2), Udovič 8, Canciani 6 (2:5), A. Furlan, Oblak 9.

V uvodnih potezah tekme je Krečič dosegel koš, ki ga zapisnikarica ni zapisala, Libertas pa je srečanje dobil s točko razlike! Borovci so prišli v telovadnico z zamudo in si v prvih 14. minutah prvega polčasa nakopali 21 točk zaostanka (33:12). Če k temu dodamo, da so zapravili še zadnji napad, ne da bi sploh metali na koš, je jasno, da jim usoda tokrat ni bila naklonjena.

(M. Oblak)

AMATORI ISONTINI - DOM 81:72 (43:40)

DOM : Košuta 26, Bregant, Kocjančič 10, Čubrilo, Čubej 17, Cej 10, Battello 4, Sancin, Bensa, Rinelli 5.

TRI TOČKE: Čubej 5, Košuta 2, Rinelli 1.

Domovci so na težkem gostovanju v Ronkah popolnoma zadovoljili. Fizično močnejšemu nasprotniki so bili enakovredni vse do 26. minute (59:59), v nadaljevanju pa so morali z igrišča zaradi petih osebnih napak kar trije naši in srečanja je bilo konec. Dobro sta tokrat zaigrala Košuta in pa Rinelli. (M. Čubej)

KADETI

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - FERROVIARIO 82:80 (41:32)

KONTOVEL ES: Cingerla 7 (0:2), Kocman 12 (0:1), Rupel 2, A. Sterni, Pahor 10 (0:4), Stanissa 22 (0:2), Gruden 27 (4:7), P. Sterni, Bogatec, Dolhar 4 (0:2).

TRI TOČKE: Kocman 2, Gruden, Cingerla.

Zaradi poškodbe ni stopil na igrišče najboljši Kontovelov igralec in obenem s 329 točkami tudi najboljši strelec prvenstva Peter Sterni. Po dobrem prvem polčasu, v katerem je izstopal Stanissa, so »plavi« znatno popustili v obrambi, poleg tega pa so bili neučinkoviti tudi v napadu, tako da se jim je nasprotnik nevarno približal. Tedaj pa sta se razigrala Gruden in Pahor, ki sta znatno pripomogla k pomembni zmagi »plavih«. (M. R.)

SERVOLANA - BOR ADRIAIMPEX 72:73 (33:31)

BOR ADRIAIMPEX: Lipollis 2, Vodopivec 2, Cecco 2, Turk, Krasna 2, Škrk 18 (2:4), Pertot 5 (0:1), Cupin 10, Bajc 20 (5:5), Smotlak 12 (2:2).

TRI TOČKE: Bajc 1, Pertot 1.

Z natančnimi meti Ivana Bajca so naši povedli 20 sekund pred koncem, gostitelji pa so zgrešili odločilen prosti met dve sekundi pred koncem. Pri borovcih je dobro igral Andrej Cupin, pod košem pa se je izkazal Alex Smotlak. (V. Jogan)

DON BOSCO - BOR ADRIAIMPEX 91:86 (48:36)

BOR: Lippolis 7 (1:2), Krasna 6, Cecco, Turk, Arena 7 (1:2), Škerk 22 (2:5), Pertot 12 (7:9), Cupin 5 (1:2), Bajc 17 (4:5), Smotlak 10 (4:5).

TRI TOČKE: Pertot in Bajc 1.

V zaostali tekmi prvega dela prvenstva so borovci zasluženo zgubili. Plavi so stopili na igrišče precej preplašeni. Nasprotnik je takoj povedel in vodstvo obdržal do konca. V končnici so borovci z dvema posrečenima trojkama zmanjšali zaostanek na 5 točk. Poraz je bil vsekakor neizbežen, tudi zaradi izgubljenih žog in slabega skoka. (L. Furlan)

LESTVICA: Don Bosco 28, Kontovel Electronic Shop in Bor Adriaimpex 26, Ferroviario in Alabarda 14, Servolana in Autosandra 12, Ricreatori 10, Sokol in CGI 8, Stella Azzurra 6, Ferroviario B 0.

NARAŠČAJNIKI

BOR ADRIAIMPEX - RICREATORI 118:72 (57:34)

BOR: Daneu 21 (3:3), Berdon 7 (1:1), Arena 12, Oberdan 16 (2:2), Sterni 16, Stefani 2 (2:6), Presel 10 (1:1), Bajc 14, Azman 11 (1:2), Paulica 11 (1:2). TRI TOČKE: Daneu 2, Presel 1.

Zaostala tekma (borovci so že prvaki) je bila hitra, da so se vsi vpisali med strelce. Še posebna pohvala gre petorki Presel, Berdon, Paulica, Sterni in Stefani, ki je v drugem polčasu presenetila z atraktivno igro v napadu.

(L. Furlan)

PROPAGANDA

DOM - SEGAFREDO 20:102 (8:42)

Dom: Lisci 4, Silič 5, Pintar, Primožič, Zavadlav 2, Pisk, Sfiligoj 4, Bednarik, Spacal 5. ON: Dom 8, Segafredo 15.

Domovi majmlajši so tokrat popolnoma razočarali. Dobro je tokrat igral le Lisci. Belordeči so igrali brez hudo poškodovanega Bordona, ki mu zaželimo čimprejšnjo vrnitev na košarkarska igrišča. (M. Čubej)

MINIBASKET

TURNIR ZINI ROSENWASSER

BREG - FERROVIARIO 21:34 (13:19)

BREG: Ivanič, Pintarelli 2, Samec 5 (3:6), Ota, Bembič, Vodopivec 6 (0:2), Klabjan 2, Kocjančič, Canziani, Novak 6.

BREG - OLIMPIA COLONIA 39:40 (25:27)

BREG: Ivanič, Gobbo 5 (1:2), Koren, Novak 1 (1:4), Canciani, Cah 10, Mingot, Žerjal 5 (1:4), Klabjan 4 (2:2), Ota 2, Vodopivec, Samec 12 (2:2).

Medtem ko so proti Ferroviariu razočarali, so se Brežani dobro upirali Olimpii, a niso imeli sreče. Igrali so borbeno in zagrizeno, predvsem v obrambi, kjer so vsi pokazali željo do zmage.

Pohvalil bi prav vse igralce v napadu in v obrambi, toda med vsemi so izstopali Gobbo, Samec in Cah. (R. Žerjal)

naši nogometaši v mladinskih ligah - naši nogometaši v mladinskih ligah

Sedma zmaga zapored začetnikov Mladosti

UNDER 18

Skupina H

ISONZO TURIACCO - KRAS 2:5 (1:2)

STRELCI ZA KRAS: Žagar 11-metrovka (10. min.), A. Škabar (30. in 57. min.), Švab (70. min.), Ferluga (78. min.)

KRAS: Kočevar, Grgič (Kavalič), Umek, Černe, Švab, Leone, Šuc, Ferluga, A. Škabar, Žagar, Kalc (L. Škabar), 14 Leban, 15 Sedmak.

Solidni gostiteljiso že v 5. minuti povedli z 11-metrovke. Krasovci so takoj prevzeli pobudo ter igrali bolje od Turjaka ves prvi polčas. V nadaljevanju so imeli gostitelji igralca manj zaradi izključitve. Gostje so zagospodarili na igrišču, zato bi bila lahko zmaga izdatnejša. Krasov trener je bil navdušen nad igro svojih varovancev, saj niso še nikoli igrali tako napadalno.

(R. B.)

Skupina I

BREG - S. VITO 1:2 (0:1)

STRELEC ZA BREG: M. Tamaro

BREG: Cottar, P. Tamaro, Biffi, Jerman, Bevk, R. Sancin, M. Tamaro, R. Slavec, Kerstich, Hervat, Pitacco.

Nadaljujejo se negativni nastopi dolinske ekipe, ki je vsekakor naredila korak naprej v skupinski igri in tudi kondicijsko. Pet minut po začetnem zvižgu so Brežani nerodno zakrivili avtogol. Gostitelji so se razigrali v drugem delu tekme in po 15. minutah izenačili s prisebnim Tamarom. Nadaljevali so z napadalno igro in zgrešili precej priložnosti. Proti koncu tekme, kot že večkrat doslej, je nasprotnik z zadetkom dosegel nezasluženi točki.

(Diego)

LESTVICA: Edile 31, S. Sergio 28, Chiarbola 24, Costalunga 21, Roianese 19, Vivai Busà 17, Ponziana in S. Andrea 16, Olimpia 15, Montebello in S. Vito 14, Opicina 13, Campanelle 8, Breg 2.

NARAŠČAJNIKI

PRIMORJE - MUGGESANA 0:5 (0:4)

PRIMORJE: Blason, Sullini, Pečar, Princival, Tence, Prasselli, Frassinelli, Mesar, Štoka, Tomasetig, Žagar (Štefančič).

Prosečani so visoko zgubili proti zelo močnim Miljčanom. Povrhu je treba omeniti, da so dobršen del drugega polčasa igrali v desetih zaradi izključitve. Sodnik je gostom razveljavil zadetek. (Š. M.)

LESTVICA: Muggesana 38, Portuale in Fortitudo 32, Montebello 29, CGS 28, Vivai Buà 26, S. Andrea 21, Giarizzole, Olimpia 20, Costalunga, Zaule in Domio 16, Junior 15, Campanelle 13, Primorje 9, Opicina 8, Campi Elisi 5, Don Bosco 0.

NAJMLAJŠI

BREG - CAMPI ELISI 2:2 (0:2)

STRELCA: Grilanc in R. Gombač.

BREG: Giglifanò, Ota, Strain, Buzzi, Švab (v d.p. Impellizzari), K. Dazzara, Mauri, R. Gombač, M. Gombač, P. Dazzara, Grilanc, Degrassi.

Proti fizično boljši ekipi Campi Elisi so se morali Brežani pošteno potruditi, da so iztržili točko. V prvem polčasu so se ustrašili nasprotnikov, ki so po dveh napakah obrambe zadeli. Med odmorom pa je trener Dazzara preuredil ekipo in reorganiziral vrste, da so v drugem polčasu bili Brežani kot prerojeni. Vsi so stisnili zobe in že v prvih minutah drugega polčasa zadeli z Grilancem in nato še izenačili z R. Gombačem. Brežani so v nadaljevanju zamudili nekaj res lepih priložnosti.

(R. G.)

PRIMORJE - SAN SERGIO 0:1 (0:0)

PRIMORJE: Franza, De Carli, Pahor, Škabar, Luxa, Ligozzi, Štoka, Battigelli, Savi, Husu (Osi).

Rdečerumeni so proti drugouvrščeni ekipi San Sergia prav nekaj minut pred koncem nezasluženo izgubili. Že v prvih minutah je Škabar zamudil lepo priložnost, Tržačani pa so bili nevarni s hitrimi protinapadi.

V drugem polčasu so se rdečerumeni nekoliko več branili. Franza je zlahka ubranil ne preveč nevarne strele San Sergia, Riolino pa je bil blizu zadetka. Tržačani so povedli z edinim nevarnim strelom. (Š. M.)

LESTVICA: Breg in San Sergio 32, S. Giovanni in Olimpia 31, CGS 28, Giarizzole 27, Montebello 26, Campi Elisi 24, Portuale 23, Triestina 22, Fortitudo 21, Vivai Busà 15, Zaule in Don Bosco 13, San Vito 9, Primorje 4, S. Andrea 3, Opicina 2.

ZAČETNIKI

STARANZANO - MLADOST 0:3 (0:1)

STRELCA ZA MLADOST: Devetak (2) in Dario.

MLADOST: A. Ferfolja, Petean, Zampar (D. Ferfolja), Marušič (Lakovič), M. Petean, Peršolja, P. Gergolet, Dario, Devetak, Kobal, Aleš Ferfolja.

Doberdobci so dosegli sedmo zaporedno zmago in potrdili, da so zdaj najboljša postava prvenstva.

Gostitelji so začeli s skrajno obrambno igro, da so Kraševci s težavo prišli do kazenskega prostora. Kljub temu pa so ob izteku prvega dela prešli v vodstvo, ki so ga v nadaljevanju igre še povečali. Naj povemo, da se je Marko Devetak z nedeljskima zadetkoma prebil na prvo mesto strelcev, saj je v 15. srečanjih dosegel kar 22 golov.

Mlade začetnike Mladosti čaka v nedeljo odločilno srečanje, saj bodo v Tržiču igrali proti vodečemu San Micheleju. (M.P).

LESTVICA: S. Michele 25, Ronchi A 24, Mladost 23, S. Polo 21, Marcelliana 20, Romana 18, Staranzano 17, Vermegliano 15, Gradese 14, Turriaco 13, Pieris 10, Fossalon 6, Fincantieri 3, Ronchi B 2.

ALTURA - PRIMORJE 1:1 (1:0)

STRELEC ZA PRIMORJE: Sardoč.

PRIMORJE: Ciacchi, Doglia, Gherbassi, Štolfa, Mirjan Trampuž, Vodopivec (Husu), Manuel Trampuž, Digovich, Sardoč, Kante.

Prosečani so proti skromnemu nasprotniku zapravili dobro priložnost za zmago, saj so skoraj vedno napadali, čeprav površno. Imeli so precej priložnosti, streljali pa so netočno, tudi iz lahkih položajev, gostitelji pa so v protinapadu povedli.

V drugem polčasu so rdečerumeni kljub teritorialni premoči še naprej igrali slabo. Izenačili so nekaj minut pred koncem s samostojno akcijo Sardoča. (M. Š.)

BREG - CHIARBOLA A 0:1 (0:1)

BREG: Rapotec I., Matkovič, Bajec, Grilanc, Poretti, Laurica, Punis, Bandi, Kermac, Calzi, Švara in Čuk.

Kljub porazu so Bregovi začetniki pokazali to, kar smo pred enim tednom zapisali, da je bil zveneč poraz proti isti ekipi le neroden spodrsljaj. Končnemu izidu je botrovala precejšnja smola, saj je prečka odbila žogo po spretnem prostem strelu Laurice. Najbolj se je izkazal I. Rapotec. (R. G.)

LESTVICA: Fani 24, Costalunga 22, Vivai Busà 20, Chiarbola 19, CGS 14, Primorje in Breg 12, Portuale, Altura in Campanelle 4.

CICIBANI

Skupina A

PRIMORJE - COSTALUNGA 1:0 (0:0)

PRIMORJE: Sandri, Purič, Guštin, Trampuž, Emili, Sardoč, Husu, Rebula in Švara.

Na papirju bi si morali biti ekipi enakovredni, čeprav so rdečerumeni nastopili brez nekaterih ključnih igralcev. Na igrišču pa smo videli veliko premoč naših, čeprav tega rezultat ne dokazuje. Prosečani so dosegli gol v drugem polčasu, potem ko so v prvem izvedli mnogo akcij s Sardočem in Trampužem. Posebno pohvalo zaslužita Trampuž, ki je dosegel zadetek, in Aleš Sardoč. (M. G.)

LESTVICA: Soncini 34, Fani 28, Ponziana 27, Chiarbola 23, Vivai Busà in Opicina 15, Primorje 13, Servola 12, Costalunga 11, Zaule in Montebello 10, Fortitudo 2.

Skupina B

PONZIANA B - ZARJA B 0:0

ZARJA: Denis in Kristjan Pussini, Grgič, Tence, Jurinčič, Lipovec, Ban, Sancin.

Zaradi nekaterih odsotnosti je bila postava Zarje precej spremenjena. Prvič in to zelo solidno je zaigral v vratih Denis Pussini, ki je nadomestil obolelega Urdiha. Tudi ostala najmlajša, Ban in Sancin, sta igrala dobro in pokazala velik napredek. Tekma se je posebno v drugem polčasu zelo razživela. (Mirjam Žagar)

FORTITUDO A - BREG 7:1 (3:1)

STRELEC: A. Paoletti.

BREG: Argentic, Corbatti, Rapotec, A. Paoletti, Kermac, Čuk.

Bregovi cicibani so nerodno izgubili v Miljah zaradi odsotnosti nekaterih standardnih igralcev. Obžalovati je treba okrnitev društvenega ugleda zaradi napačnega pristopa odsotnih igralcev do obveznosti, ki izhajajo iz organiziranega in strogo določenega nastopanja v nogometnih prvenstvih. (R. G.)

LESTVICA: Giarizzole 34, Vivai Busà 32, Chiarbola 24, Fortitudo 21, Zarja 19, Soncini 17, Altura 16, Esperia 13, Ponziana 9, Breg 8, Zaule 6, Campanelle 1.

Skupina C

SAN VITO - ZARJA A 0:6

STRELCI: Posega 2, Granzotto 2, Kočevar in Doljak.

Bazovski igralci so zabeležili letošnjo prvo izdatno zmago. Čeprav so igrali proti zadnjemu uvrščenemu, smo lahko z njihovo igro povsem zadovoljni. Posebno nas razveseljuje dejstvo, da so bili naši zelo učinkoviti v napadu. Pomembno je tudi, da pri napadih niso sodelovali samo napadalci.

(Mirjam Žagar)

LESTVICA: Fulgor 32, Fani 29, San Sergio 24, Portuale 20, Supercaffè 19, San Giovanni in CGS 18, S. Andrea 14, Domio 12, Zarja 8, Muggesana 6, S. Vito 0.

PRVENSTVO CSI

ZARJA - GIARIZZOLE 3:7

STRELCI: Renčelj 1, Ferluga 2.

ZARJA: Malalan, Poropat, Ferluga, Kralj, Renčelj, Ražem, Jurinčič, Berzi, Plešan.

Zarja je igrala odprto in napadalno. Ta pretirana odprtost pa je bila hudo kaznovana. Čeprav so manjkali nekateri ključni igralci, ne moremo opravičiti slabe igre naših. Predvsem je šepala obramba. (Mirjam Žagar)

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

18. marca 1987

Kongres časnikarjev SZ je pokazal, da še obstajajo tabu teme

Osrednja glasila v Sovjetski zvezi hitreje sprejemajo linijo Gorbačova

MOSKVA — V uredništvo vladnega glasila Izvestija se v zadnjem času vsak dan zgrne okoli 5.000 pisem bralcev. Prav prejšnji teden so Izvestija slavila 70-letnico svoje ustanovitve in so torej najstarejša priča, od prvih dni oktobrske revolucije dalje. V tem dnevniku so objavili odloke, ki jih je podpisoval Lenin; tako je denimo tudi za znani odlok o miru in položaju v državi ruski narod izvedel iz tega lista.

Kupi pisem bralcev dokazujejo, da dobivajo državljani v novem ozračju, ki ga ustvarja partija, zaupanje v javno besedo. Ne samo v Izvestijah, ampak tudi v drugih redakcijah imajo na kupe pisem, v katerih državljani govorijo o nepravilnostih in se sprašujejo, ali bodo njihova pisma objavili; in listi jih resnično objavljajo.

O spremembah, ki so jih prinesli novi časi, in o nalogah, ki se pojavljajo pred časnikarsko organizacijo, so te dni govorili na kongresu sovjetskih časnikarjev. Na njem so hoteli odgovoriti na vprašanje, kako povečati vlogo tiska, radia in TV kot »kolektivnega organizatorja« v preurejanju družbe.

V uvodnem referatu predsednika te organizacije Viktorja Afanasjeva, ki je tudi glavni urednik Pravde, kakor tudi v razpravi delegatov so rešitev našli v reklamiziranju tistih vrednot, ki sta jih sprejala partijska kongresa leta 1985. in 1987. leta glede strateške linije razvoja sovjetske družbe.

»Naša pot v prihodnost pelje skozi demokracijo, javnost dela in resnico,« je rekel Afanasjev in dodal, da viri informacij nikoli niso uživali tolikšnega ugleda kot zdaj.

Kako pa to zaupanje uporabljajo množična informacijska sredstva? Najbolje so svoje naloge razumela glasila na zvezni ravni. Na njihovih straneh ali valovih je najbolje občutiti utrip novega časa. Na nižjih ravneh pa preusmeritev ne gre tako hitro. Kongres ni odgovoril, zakaj je tako, ampak je samo zabeležil, da je to ugotovilo tudi najvišje partijsko vodstvo. Ni bilo naključje, da se je Gorbačov o nalogah tiska šest ur pogovarjal s časnikarji.

Čeprav ne bi mogli reči, da niso znani razlogi za takšno obnašanje pokrajinskih sredstev obveščanja, je odgovor v »odporih« na nižjih ravneh. Če so zvezna glasila odločnejša v svojih stališčih, to pomeni, da imajo podporo partijskega in državnega vrha.

Kot je slikovito rekel Afanasjev, eni časnikarji tega ne zmorejo, ker so se »enostavno izgubili«, drugi pa nimajo dovolj znanja in poklicne sposobnosti. Časnikarji so nadalje spraševali, ali jim urednik lahko popravi izdelek brez njihovega privoljenja.

Pogajanja za osvoboditev Marca Fiore

TURIN — »Takoj smo pripravljeni na pogajanja, vendar na stvarni osnovi, v skladu z našimi zmogljivostmi.« Ta poziv je včeraj objavil turinski dnevnik La Stampa. Gre za besede staršev Marca Fiore, 7-letnega dečka, ki so ga pred nedavnim neznanci ugrabili v Turinu. Včeraj dopoldne sta zakonca Fiora to stališče obrazložila na tiskovni konferenci. Dejala sta, da imata stvarne dokaze, da je otrok še živ, kajti prejela sta Marcovo fotografijo in njegovo pismo. Poziv, ki ga je objavil turinski časopis, je le poskus, da bi začeli s pogajanji, ki pa morajo potekati na osnovah, ki so v skladu z njunimi finančnimi sposobnostmi. Družina Fiora je dobrostoječa vendar ni mogoče trditi, da bi bila premožna.

Par filmskih nogavic

Fetišisti, pozor! Strgane nogavice, ki jih je Marilyn Monroe nosila v filmu Bus Stop, bodo na dražbi junija pri Sothebyju v Londonu. (Telefoto AP)

Pred skorajšnjim potovanjem Janeza Pavla II. v Latinsko Ameriko

V Argentini na oljčno nedeljo drugi »Svetovni dan mladine«

VATIKAN — V Vatikanu je vse nared. Papež Janez Pavel II. se pripravlja na dva pomebna uradna obiska, najprej v Latinsko Ameriko nato pa v ZDA. Prvi na vrsti je obisk držav Srednje in Južne Amerike, kjer bi moral papež poljskega porekla preživeti letošnjo veliko noč v družbi, ki je njemu najbolj pri srcu in sicer v družbi mladih.

Že leta 1984 je papež Wojtyla sklical »Mladinski jubilej«, naslednjega leta pa je v Rimu priredil »Mednarodno srečanje«, ki je bilo prav tako namenjeno izključno problematiki odnosov mladih do krščanske vere. Lani se je papež Janez Pavel II. odločil za »Svetovni dan mladine«, ki ga namerava letos obnoviti 12. aprila v Buenos Airesu. »Papež je namenoma izbral osrčje celine, kjer so revščina, socialne krivice in represija vsak dan na dlani,« je izjavil argentinski kardinal Edoardo Pironio, predsednik vatikanskega sveta laikov, »zato je treba prav v tem kraju vzklikati upanju in sejati klice ljubezni. Mlade je treba motivirati za novo družbo, za družbo ljubezni.«

Na argentinskem srečanju bi se moralo zbrati vsaj milijon mladih, ki jih prireditelji pričakujejo iz vsega sveta. Po prvih podatkih bi se moralo »2. svetovnega dneva mladine« udeležiti tudi 500 italijanskih mladincev. Po svečanosti, ki se bo oddvijala na oljčno nedeljo, se bodo udeleženci sestali s papežem na tridnevnih »Sektorskih srečanjih«. Mlade družine, politika, univerza, sredstva družbenega obveščanja, emarginacija, strokovna priprava in misijonstvo so vprašanja, o katerih bo tekla razprava v Buenos Airesu.

V vatikanskih programih je vse jasno začrtano, ostaja pa še vedno brez dokončne opredelitve papeževo vrednotenje čilskega vprašanja. Prav v Čilu je krščanska mladina vse bolj aktivna, škof Linaresa Camus pa je pred kratkim prvi ostro in brez dlak na jeziku napadel Pinochetov režim. Čilska vlada je uradno protestirala, Vatikan pa zaenkrat molči in skuša očitno ublažiti, pred skorašnjim papeževim obiskom, vse možne spore med Cerkvijo in vladami Latinske Amerike.

Časovno bolj oddaljen, a kljub temu že izredno aktualen, je obisk Janeza Pavla II. v ZDA, kjer se je od njegovega zadnjega obiska leta 1979, vzdušje rahlo spremenilo. Papež se je namreč z velikim elanom lotil etičnoverskih vprašanj kot so spolnost, homoseksualci, umetna rojstva in načrtovanje rojstev, njegove postavke pa niso prav nič všeč dobršnemu delu ameriških vernikov, še najmanj pa homoseksualcem.

Sibirska lepotica

MOSKVA — *Tudi Sibirija ima svojo lepotico. Prva, ki se lahko ponaša z lepotno lovoriko, je mlada študentka Ljudmila Semdjakina, ki se ob prostem času ukvarja z nego lepote, sicer pa kar pridno študira na Inštitutu za železniško inženirstvo v Irkutsku.*

Prvega sibirskega lepotnega tekmovanja se je udeležilo kar 10 tisoč domačih lepotic, Ljudmila pa jih je prekosila vse. Člani žirije se niso dali kar tako prelisičiti, saj so takoj odpisali vsa tista dekleta, ki so se predstavila »našemljena kot za v disko«. Prav tako negativno so učinkovale tiste lepotice, ki so »pasivno sprejemale diktate mode iz tujine, ne da bi se pri tem ozirale na osnovna estetska pravila«.

Semdjakina je tako ostala brez velike konkurence in je dokončno prepričala žirijo s svojo »spretnostjo v plesu in ritmični telovadbi ter z očarljivim nasmehom«.

Tudi lase merimo na vatle

Na sliki zmagovalke tekmovanja »Dolgi in ljubki lasje«. Marie Benson (levo) se lahko ponaša z 180,34 cm dolgimi kodri, Tracey Blockwell (desno) s poldrugim metrom las, 7-letna Melissa pa ima lase dolge 71,12 cm. (AP)

Novi zakon ne jamči zaposlitve tujim družinskim pomočnicam

RIM — Družinske pomočnice iz tujine verjetno ne bodo mogle urediti svojega delovnega odnosa na osnovi zadnjega zakona o tuji delovni sili, saj ne bodo mogle dokazati, da delajo več kot 48 ur tedensko. Preostajali jim bosta tako dve možnosti: nadaljevati s črnim delom ali pa tvegati takojšnjo odpustitev.

Na to nedosledje v novem normativu so opozorili patronati sindikalnih organizacij. Zakon namreč pooblašča urade za delo, da izdajo potrebno dovoljenje za ureditev delovnega odnosa vseh tistih, ki imajo stalno zaposlitev ali več zaposlitev, ki skupno ne znašajo manj ur kot polna zaposlitev. Po mnenju patronata INCA se to določilo nanaša na zavarovalno osnovo, to je na 24 ur tedensko, medtem ko je ministrstvo za delo mnenja, da izpolnijo ta pogoj samo tisti, ki delajo najmanj 48 ur tedensko, kolikor znaša polni urnik družinskih pomočnic na osnovi zadevne delovne pogodbe.

Po drugi strani na ministrstvu trdijo, da gre za določilo, ki ščiti uslužbenca, saj bi v nasprotnem primeru številni delodajalci plačali prispevke samo za 24 ur, namesto da bi plačali vsoto, do katere bi imela družinska pomočnica pravico na osnovi resnično opravljenega dela. S tem pa ne soglaša združenje Italija - Filipini, ki ščiti 15 tisoč filipinskih družinskih pomočnic. Najmanj tretjina teh pomočnic dela manj kot 48 ur tedensko in torej ne more prejeti ustreznega dovoljenja. Na osnovi novih določil bi morale to službo pustiti, oziroma delodajalci bi jih morali odpustiti, sicer tvegajo prijavo sodišču.

ZDA in Velika Britanija tekmujejo med seboj v dobavah sodobnega orožja Saudski Arabiji

BEJRUT — Dve novici, ki sta te dni prišli iz Saudske Arabije, sta vzbudili pozornost tukajšnjih opazovalcev, da so se začeli spraševati, kaj se dogaja v tej obsežni puščavski državi, bogati z nafto: se je med Londonom in Washingtonom morda začela »trgovinska vojna«, ki zadeva velike vojaško-gospodarske interese obeh držav?

Prva vest se je nanašala na podpis sporazuma med Veliko Britanijo in Saudsko Arabijo, s katerim bo Velika Britanija dobavila blago v vrednosti sedem milijard dolarjev. Vest je bila objavljena, naključno ali namerno, nekaj dni po obisku britanskega obrambnega ministra Georgea Youngerja v Riadu, prestolnici Saudske Arabije.

Te dni pa je iz Riada in Washingtona prišla druga vest, da je Reagan Saudski Arabiji odobril prodajo najsodobnejših ameriških bojnih letal in »elektronske zaščitne aparate« za nadzvočna letala F-5 in F-15.

Z vidika trgovske logike ni zadeva nič nenavadna; kupec je »trden zaveznik Zahoda«, prodajalca, ZDA in Velika Britanija, pa najboljši zaveznici NATO.

Do decembra 1986 so bile ZDA največji gospodarski in trgovinski partner Saudske Arabije, in ko je šlo za najsodobnejšo vojaško ali civilno tehnologijo, je bilo malo tistih, ki so imeli dostop na tržišče te velike arabske države.

Potem je nenadoma prišlo presenečenje. V začetku lanskega decembra je ameriški izvoz padel za 16 odstotkov, medtem ko ga je Velika Britanija podvojila prav v času od polovice 1985 do konca 1986. Vzrok je bil sporazum, podpisan v polovici leta 1985, med obema vladama o povečanju gospodarskega in vojaškega sodelovanja.

Po tem sporazumu bo Velika Britanija v treh letih dobavila Saudski Arabiji orožje za 7 milijard dolarjev, zlasti pa 132 britanskih bojnih letal znamke Tornado, ki ga izdelujejo v sodelovanju z Nemčijo in Italijo in ki sodi v natovsko oborožitev. Younger se je v Riadu pogovarjal o investicijah zaslužka britanskih podjetij v tej kraljevini, kar sta takoj sprejeli tudi Nemčija in Italija.

Velika Britanija je v dobrem položaju, saj je velik proizvajalec nafte, njena podjetja pa imajo tudi dovolj denarja za investicije. London je nadalje sprejel predlog, da pomaga pri modernizaciji saudske vojne industrije. Ob tem je mogoče predvidevati nov padec ameriškega izvoza, pa čeprav je ameriški finančni minister James Baker v Riadu izjavil, da se obetajo boljši časi in da bodo ZDA poslale tisto vojno opremo, ki jo je Izrael prepovedal.

Po najnovejših poročilih iz Washingtona in Riada o prodaji vojaške opreme za 400 milijonov dolarjev, med katero je tudi takšna, ki je bila do nedavna na črni listi, je mogoče sklepati, da je Washingtonu veliko do tega, da se mu v zmernem arabskem svetu preproga ne spodmakne izpod nog.

Lanskega maja je ameriški Kongres zavrnil Reaganov predlog, da Saudski Arabiji prodajo rakete zemlja-zrak za 340 milijonov dolarjev, zavrnil pa je tudi prodajo drugih vrst raket, tudi takšnih, ki jih vojak izstreli z rame. Prepoved so utemeljili s tem, da bi to orožje lahko prišlo v roke arabskih teroristov.

Točen seznam »popravljenih dobav« ni znan, toda »prodreti in ostati« na tržišču Saudske Arabije in ostalih konzervativnih arabskih držav je za ameriško vojno industrijo postala majhna drama.